GRIEKSCH VOCABULARIUM

DOOR

PROF. DR. HEINRICH UHLE

N. V. DE R. K. BOEK-CENTRALE AMSTERDAM

GRIEKSCH VOCABULARIUM

IN

ETYMOLOGISCHE RANGORDE

BIJEENGEBRACHT

DOOR

PROF. DR. HEINRICH UHLE

GEAUTORISEERDE BEWERKING

NAAR

DE DERDE VERBETERDE UITGAAF

NAAML. VENN. R. K. BOEK-CENTRALE
1918

VOORREDE

Een zeer moeilijke taak bij het aanleeren der Grieksche taal is het verkrijgen van een toereikenden woordenschat. Daarvoor is het niet voldoende de toevallig in de lectuur voorkomende woorden zich door het geheugen eigen te maken; ook het van buiten leeren van woorden volgens zakelijke samenstelling is een onbetrouwbaar hulpmiddel; want voor den vorm van een woord geeft de zakelijke samenhang zijner beteekenis met andere woorden geen houvast. Het meest krachtige hulpmiddel bestaat in het inprenten der stamwoorden in verband met het begrip der woordvorming. Dit erkennend, — want het is even goed van toepassing voor het Latijn — heeft voor bijna honderd jaren WIGGERT zijn Vocabula linguae latinae primitivae samengesteld, een boekje, waaruit tot op den nieuweren tijd vele geslachten hun Latijnschen woordenschat geput hebben; A. FLECKEISEN o.a., die het boekje herhaaldelijk heeft uitgegeven, bekent dat voor zich zelf. Iets dergelijks voor het Grieksch tot stand te brengen is bij de samenstelling dezer woordenlijst het doel van den schrijver geweest, waarbij hij zich volkomen van de moeilijkheden bewust was, die vooral liggen in de afwijkende eigenaardigheden van het Grieksch en de naast elkaar staande dialecten, het Attische en Homerische.

Tegenover het feit, dat het grootste gedeelte der Grieksche leesstof van onze gymnasia de gedichten van Homerus zijn met hun zelfstandigen, rijken woordenschat, kwam een beperking tot Attische proza mij ongeschikt voor; evenmin ging het aan een geheel afzonderlijke lijst op te stellen der in het proza niet voorkomende Homerische woorden wegens den samenhang, die bij de meeste dier woorden bestaat. Een uitweg werd

daarom gekozen; de woorden n.l. van beide groepen aan te geven en een aparte lijst op te stellen van enkel zulke Homerische woorden, die, of in het geheel geen, of althans geen gemakkelijk te herkennen samenhang met woorden der gewone taal hebben; natuurlijk werden daarbij altijd de meer zeldzaam voorkomende woorden uitgesloten. In het algemeen werd een woord geacht tamelijk dikwijls voor te komen, wanneer dit in de Homerische gedichten *acht* tot *tienmaal* het geval is. Meer zeldzaam gebruikte woorden van de prozataal evenals de afleidingen en samenstellingen, die uit zich zelf begrijpelijk zijn, werden meestal weggelaten; met de taal van Herodotus werd in 't algemeen geen rekening gehouden. Overigens streefde de schrijver er naar aan den Griekschen woordenschat eigenlijk die uitgebreidheid te geven, welke van een flinken leerling der hoogste klas kan verlangd worden en zooals die voornamelijk bij de examenopgaven voor het einddiploma, waarbij het gebruik van een woordenboek niet is toegestaan, verondersteld wordt. Een doorwerken van dit kleine boekje, iets, wat voor een reeds goed onderlegden leerling slechts een herhaling zal zijn, kan voor dergelijke vertalingsopgaven een nuttige voorbereiding wezen; ook voor den aanstaanden philoloog zal tot vermeerdering zijner woordenkennis deze verzameling allicht betere diensten bewijzen dan de woordenlijsten van elementaire themaboeken.

Het meest juiste gebruik in de klas van zulk een vocabulair zou wel zijn, wanneer op de 3de klas, te beginnen bij de onregelmatige werkwoorden of reeds bij de werkwoorden op $\mu\iota$; de woordengroep van elk werkwoord wordt behandeld, waarbij aanvankelijk tamelijk veel woorden achterwege kunnen blijven. Op de 3de of 4de klas biedt de herhaling der vormleer gelegenheid om bij de regelmatige werkwoorden bij wijze van inhalen hetzelfde te doen. Verder kunnen bij elke leesstof evenals bij het leeren van samenhangende woorden, die woorden onderstreept worden, welke te onthouden zijn, wellicht ook kan menige afleiding en samenstelling, hier ter wille der beknoptheid niet vermeld, er aan toegevoegd worden; herhaling bij tijd en wijle van afzonderlijke groepen (of hoofdstukken volgens het alfabeth) zou de verworven kennis duurzaam moeten maken. Zoo kan na een drie- of vierjarig gebruik dezer lijst een overvloedige woordenschat als blijvende kennis worden verworven, waarvan de

duurzaamheid voor een niet gering deel op den etymologischen samenhang berust. Men denke hier aan een verzamelkast, wiens inhoud met telkens nieuwe voorwerpen aangroeit; neemt men van deze kennis, zoo zal de herhaalde aanblik van het vroeger verzamelde de herinnering wakker houden van het oude tegelijk met het nieuwe [1]). Natuurlijk wordt daarbij verondersteld, gelijk boven reeds is aangegeven, dat de leerling eenig begrip krijgt van de woordvorming, dat hij in het bijzonder de verschillende soorten van substantiva, de nomnia actionis, qualitatis, enz. met hun uitgangen grondig leert kennen. In ons gymnasiaal onderwijs wordt helaas de leer der woordvorming meestal verwaarloosd; noch voor het Latijn, noch voor het Grieksch plegen de wettelijke bepalingen ze voor te schrijven: onder andere de overigens zoo voortreffelijk kort samengevatte schoolgrammatica van Kaegi bevatten daarover geen enkel woord. In dit opzicht staat ons oudklassiek onderwijs nog zeer sterk onder den invloed der grammatistische methode uit den ouderen tijd, die weliswaar met groote nauwgezetheid menige zeldzame uitzondering der buigingsuitgangen aangeeft, echter voor de regelmatige vormen der woordvorming, waarvan de kennis toch voor het onmiddellijk begrip der woorden en daarmee van den tekst veel belangrijker zijn zou, geen voorlichting biedt. In Fransche en Engelsche grammatica's, zelfs in die voor eigen landgenooten wordt woordvorming geleerd, juist omdat men ze noodzakelijk acht voor het verstaan van den woordenschat, doch wat de oude talen betreft, laat men het zich eigen maken van woorden — die toch naast de grammaticale regels ook mede tot de taal behooren — meestal aan het werktuigelijk gebruik van het woordenboek over, het bedroevend »bladeren« namelijk in den dictionnaire. Zou die onverkwikkelijke bezigheid door het gebruik van deze woordenlijst eenigermate beperkt worden, de schrijver zou de moeite daaraan besteed voor beloond achten.

---

[1]) Dit gedeelte der inleiding hebben we gewijzigd naar het gewone leerplan onzer gymnasia.

VOORREDE VOOR DE DERDE UITGAVE

Tengevolge van de eerste bespreking van het boek in de Revue des humanités en Belgique (Juli—Augustus 1913, pag. 144 tot 166) door A. WILLEM, werd aan de tweede uitgaaf een index toegevoegd om het vinden der afgeleide en samengestelde woorden gemakkelijk te maken. Voor deze derde editie konden de volgende besprekingen verder benuttigd worden; van FRANZ POLAND in het Duitsche »Philologenblatt« van 3 December 1913, van HILDEBRAND (Lichterfelde) in »Wochenschrifi f. klass. Philol.« van 19 Januari 1914, van BERNHARD (Dresden), in »Berliner Philol. Wochenschr.« 1914 No. 8 pag. 248 en vlgd., van F. STÜRMER (Weilburg) in »Zeitsch. f.d. Gymnasialwis.« (Sokrates) neue Folge II, pag. 122—138, van G. SACHSE in de »Monatsch. f. höh. Schulen« XIII, Bd. 1914, pag. 401, c. 8.

De daarin uitgesproken wenschen om in de verschillende richtingen veranderingen aan te brengen hebben meerdere besliste verbeteringen tengevolge gehad. Zoo werd onder meer een onderscheiding aangebracht der in het Latijn aan het Grieksch ontleende woorden van de oorspronkelijk verwante; zoo deden we ook in rijkere mate de Duitsche vreemde woorden uitkomen, afstammend van 't Grieksch; hun aantal werd vollediger gemaakt door menige technische uitdrukking der cultuur en kunstgeschiedenis, die vooral gewenscht waren voor het onderwijs op de hoogere klassen. Om wille der kortheid en der beperking werden natuurlijk vele verdergaande eischen van dien aard tot het noodzakelijke teruggebracht. Wat bij de benuttiging van dit werkje door den een of ander gemist wordt op dit gebied, kan door den leeraar op de bewuste plaats aangeteekend worden; zoo

ook de beknoptheidshalve achterwege gelaten afgeleide en samengestelde woorden, die voorkomen bij de lectuur en dienen onthouden te worden.

Tot dit doel is het gebruik aan te bevelen van doorschoten exemplaren, die bij den uitgever tegen matige verhooging van prijs te verkrijgen zijn.

Onder etymologisch opzicht scheen bij de veelvuldig nog heerschende onvastheid der meeningen eenige terughoudendheid geboden, voornamelijk ook, wat betreft zulke samenstellingen, die op het standpunt, waarop de school staat, een nauwelijks mogelijke verklaring van moeilijke klankverhoudingen zouden eischen.

Het op den eersten aanblik verlokkende denkbeeld van een beoordeelaar, die de woorden, welke noodzakelijk dienen ingeprent te worden wenschte gesplitst te zien van degene, die slechts vermeld moesten worden wegens etymologische aansluiting, alsmede een verdeeling der stof over de verschillende jaren, bleek onuitvoerbaar, tenzij het gegevene totaal omgewerkt en aanmerkelijk werd uitgebreid. Op het voorstel daarentegen om talrijke Homerische woorden in de hoofdlijst op te nemen, kon des te gemakkelijker worden ingegaan, wijl de nu toegevoegde index het vinden ook van onkenbare afleidingen lichter maakt.

Zoo hoopt dus de schrijver met deze uitgaaf, die zonder aanmatiging wel een »verbeterde« genoemd mag worden, hen, die tot nu toe de vrienden van zijn boekje waren, tevreden te stellen en misschien menigen nieuwen vriend te verwerven.

Blasewitz, August 1915

HEINRICH UHLE

VOORREDE DER BEWERKERS

Reeds gebruikten wij eenigen tijd in onze Grieksche klassen het zoo echt practische en hoog wetenschappelijke boekje van H. Uhle tot niet geringe voldoening onzer leerlingen. Het Duitsche woord sprak echter niet duidelijk genoeg tot hun verbeelding. Om het werkje dus vruchtbaarder te maken voor ons gymnasiaal onderwijs hebben ondergeteekenden, leeraar der klassieke talen en in het Duitsch, een vertaling ondernomen.

Zooveel mogelijk hebben wij ons letterlijk aan 't oorspronkelijk woord vastgehouden: hier en daar zagen wij ons tot een breedere omschrijving genoodzaakt. Wij vertrouwen, onzen gymnasiasten en ons klassiek onderwijs met deze bewerking een dienst bewezen te hebben.

Inleiding in de Grieksche woordvorming

De vorming der eenvoudige woorden (woordstammen) geschiedt in den regel door de aanhechting van suffiksen aan de grondstammen of wortels, waarbij deze dan dikwijls nog veranderingen ondergaan (ablaut, verlenging, etc.); daarenboven werken hier de gewone klankwetten (elisie, assinilatie etc.);

Wt *λυ* losmaken Nominast *λυ-σι* Nominatief *λύσι-ς* losmaking
,, *λεγ* zeggen ,, *λογ-ο* ,, *λόγο-ς* gesprek
,, *γραφ* schrijven ,, *γραμ-ματ* ,, *γράμμα* letter.

Van zulke stammen, door de eenvoudigste vorming ontstaan, (Primitiva) werden door andere suffiksen weer nieuwe Nomina en Verba (Derivata of Denominativa) gevormd en op dezelfde wijze komen van deze verdere afleidingen

Nominast *λογο*; Adjectiefs *λογ-ιδ* Nominatief *λόγιμος* beroemd
,, ,, ; Verbaalst *λογ-ιδ* Praesens *λογίζομαι* bereken
Van den Verbaalst *λογιδ*; *λογισ-μό-ς* berekening

Aanm. In plaats van stammen pleegt men bij de opgave der afleidingen den onverbogen vorm der woorden aan te geven; men zegt b.v. van 't verbum *πράττω* (of *πράττειν* stam *πραγ*) wordt afgeleid *πρᾶγ-μα* (stam *πραγ-ματ*) daad; daarvan *πραγματ-εύ-ω* (*πραγματεύειν*) zich bezighouden; hier komt weer vandaan *πραγματα-ία* (*πραγ-ματ-εϝ-ια*). Daarom worden in het volgend overzicht de Nomina in den onverbogen vorm aangegeven.

Overzicht van uitgangen bij woordvorming in voorbeelden

A Substamtiva

1. Nomina agentes: *ῥή-τωρ σω-τήρ ποιη-τής γραφ-εύς*
F: *αὐλη-τρίς σώ-τειρα κιθαρίσ-τρια*
Derivata: *πολί-της, πολῖ-τις ἱερ-εύς, ἱέρ-εια*

2. Nomina actionis: πίσ-τις ποίη-σις δοκιμα-σίᾱ παιδ-είᾱ ἐδη-τύς (Hom.) λογισ-μός
3. Nom. rei actae: πρᾶγ-μα(ματ) πάθ-ος(εσ)
4. Fom. qualitatis: κακό-της(τητ) δικαιο-σύνη φιλ-ίᾱ ἀλήθε-ιᾰ βάρ-ος(εσ)
5. Nom. instrumenti: ἄρο-τρον aratrum βά-θρον trede ξύσ-τρα schaafijzer παλαίσ-τρα worstelplaats
6. Nom. loci: ἀκροᾱ-τηριον auditorium Θησ-εῖον Thesenstempel
7. Nom. Deminutiva: παιδ-ίον δωμάτ-ιον χιτων-ίσκος

B Adjectiva

Afstam. of stoffelijk: γυναικ-εῖος χρύσ-εος ξύλ-ινος
Eigenaard. of geschikth.: πολεμ-ικός ἀρχ-ικός
Volheid: χαρί-εις(εντ) gratiosus ἰχθυ-ό-εις
Gelijkheid: δημ-ώδης (uit δημο-ειδής) naar volksgebruik πετρ-ώδης rotsachtig

Zonder juiste omschreven beteekenis zijn de Ajectiva op ος, ιος, νός, γος, μος (ιμος), ρός, μων (μον), ής (ες), ύς.

C Adverbia

βά-δην stappend ἑλληνισ-τί Graece
παραστα-δόν H toetredend op πανδημ-εί met geheel 't volk

Voor het goed verstaan van den Griekschen woordenschat moet men de volgende stellingen en regels in acht nemen.

1. Bij het terugbrengen van een afgeleid of samengesteld woord naar zijn oorspronkelijke bestanddeelen moet men regelmatig voortgaan en geen tusschenvormen overslaan: b.v. ἀτιμία is niet rechtstreeks van τιμή met ᾰ privat afgeleid, maar van het adjectief ἄ-τιμος, dat met τιμή is samengesteld; zoo ook moet μυθολογέω niet eenvoudig teruggebracht worden naar μῦθος en λέγω, maar 't moet afgeleid worden van 't adjectief μυθο-λόγος, waarvan 't tweede deel 't verbaalnomen λόγος is (zie 5).

Dikwijls is zoo'n voorvorm in de overgeleverde taal niet aan te wijzen; hij moet echter voor de verklaring van de

verder afgeleide woorden verondersteld worden; b.v. voor πλευροκοπέω (op de zijden slaan) moet men een adjectief πλευρο-κόπος aannemen, dat uit πλευρά en het verbaalnomen κόπος (κοπτω) is samengesteld.

2. Van een woord (= woordstam) A is een woord B dan juist afgeleid als in den stam B de stam A volledig is vervat, zoovals b.v. in den stam δικαιοσυνα (Nom °σύνη) de stam δικαιο (Nom δίκαιος), in dezen de stam δικα (Nom δίκη) en daarin de verbaalstam δικ (δείκνῡμι) vervat is gebleven.

3. Ontbreken mogen daarbij de consonnanten en vokalen, die volgens de klankwetten regelmatig zijn uitgestooten; b.v. in σωφρο-σύνη van den stam (= Neutrum) σῶφρον ontbreekt de ν, zooals in den Dat Plur σώφροσι, in βασίλειος uit βασιλεϝιος van βασιλεύς de ϝ (= υ) zooals in den Dat Sing βασιλεῖ uit βασιλεϝ-ι; in νόμιμος van νόμο-ς de ο, in πολιτ-ικός van πολίτη-ς, stam (= voc) πολῖτα, de α.

4. Dikwijls worden bij de afleiding en samenstelling suffixen met andere verwisseld of verkort of geheel en al weggelaten; b.v. het suffix ματ wordt aan 't eind gewoonlijk veranderd in μον; stam en Neutrum ἄ-πραγ-μον van πρᾶγμα, stam πραγ-ματ; hetzelfde ματ wordt verkort tot μο in ἄν-αιμο-ς van αἷμα, stam αἱματ:

In plaats van α en εσ komt in 't eerste gedeelte van samenstellingen gewoonlijk ο: τειχο-ποιός van St τειχες, Nom τεῖχ-ος, μαχαιρο-ποιός van μάχαιρα, μηχανο-ποιός van μηχανή St μηχανα: zoo ook ο in plaats van α aan 't einde: ἀ-μήχανο-ς.

Verwisseling in de afleiding: μηχανό-εις, rijk aan middelen, ἑλκό-ω wonden van ἕλκος, St ἑλκες;

Wegvallen van het suffix bij de afleiding; τειχ-ίον, τειχίζω van den St τειχ-ες, μελ-ικός van μέλος lied, St μελ-ες; bij afleiding van samenstelling: ἀφαν-ίζω verdelgen van ἀ-φαν-ής, ές onzichtbaar, εὐτρεπ-ίζω, klaar maken van εὐ-τρεπ-ής-ές; ἀμαθ-ία, onwetendheid van ἀ-μαθ-ής, ες.

Wegvallen in de samenstelling; τειχ-ήρης (ἀραρίσκω), door muren omgeven, μελ-ῳδός een zanger der liederen, waarvan verder μελῳδία.

Aanm. Omdat voor 't begrip van 't grondwoord (μέλος, τεῖχος) of van de stamverbinding (ἀ-φαν, εὐ-τρεπ, ἀ-μαθ)

het eerste suffix *ες* niet meer noodig is, kunnen de verdere afleidingssuffixen onmiddelijk aan de zuiveren stam gehecht worden, die de beteekenis in zich bewaart. Zoo wordt b.v. *ἔχθ-ιστος* bij *ἐχθρός* onmiddelijk van den verbaalstam, het Homerische *κύντερος* onmiddelijk van 't Subst *κύων*, St *κυν* gevormd.

5. Voor de samenstellingen zijn vooral van veel beteekenis de onder 1 aangehaalde verbaalnomina op *ος* (zelden zijn zulke op *ής*) met een aktieve beteekenis, die bij een korte stamsyllabe op de voorlaatste, bij een lange op de laatste het toonteeken krijgen, zooals *ἐργο-λάβος*, ondernemer, *οἰκο-δόμος* (*δέμω*) huisbouwer, *στρατ-ηγός* veldheer.

Deze verbaalnomina, van gelijke beteekenis met de nomina agentis op *της*, die daarnaast of dikwijls in plaats daarvan voorkomen zijn de noodzakelijk voorafgaande vormen; [1])

a) voor de verba decomposita op *έω*, zooals *ἐργολαβέω*, *οἰκοδομέω*, *στρατηγέω*

b) voor de abstracta op *ία*, zooals *ἐργολαβία*, *οἰκοδομία*, *στρατηγία*.

6) De abstracta op *ία*, die eigenlijk eigenschappen zijn, b.v. *στρατηγία* eigenlijk het aanvoedersschap, dienen ook als nomina actionis bij de verba op *έω* in plaats van de vormen op *σις;* b.v. *οἰκοδομία* het huizenbouwen in plaats van *οἰκοδόμησις*, het huizenbouwen, van *οἰκοδομέω*.

7) Voor de beteekenis der samenstellingen moet men 't volgende onthouden:

a) De verbinding van een Subst met een adject of een onverbuigbaar woord worden gewoonlijk een adject (bezitaangevende composita met h e b b e n d te ontbinden): *ὠκύ-πους* snelvoetig (snelle voeten hebbend) *πρόσ-οικος* er

[1]) A a n m. Omdat verba (d. i. verbaalvormen) en nomina actionis op *σις* alleen met praeposities mogen samengesteld worden, daarom is voor verbinding van verbaalbegrippen en andere woordsoorten de omweg over deze verbaalnomina noodzakelijk. Met *οἰκοδομέω* van *οἰκοδόμος* vergelijk het lat aedificare (niet aedificere, zooals 't Grieksch niet *οἰκοδέμειν*) van een verondersteld aedificus of aedifex, 't Duitsche schauspielern (niet van schauspielen) van Schauspieler.

bij wonend (het huis daarbij hebbend), *ἄ-δικος* (*δίκη*) onrechtvaardig (geen recht hebbend)

b) Zeldzaam zijn de bepalingaangevende composita: *ἀκρό-πολις* hoogstad, *μετ-άγγελος* tusschenbode; bijvoegelijk *μελι-ηδής* honingzoet, *ἄ-φιλος* = onvriendelijk (bezittelijk, zonder vrienden)

c) Het eerste woord kan van het tweede of het tweede van het eerste op een of andere wijze afhankelijk zijn (afhankelijkheidscomposita): *φωσ-φόρος* lichtbrengend, *δεισι-δαίμων* (*δείδων δαίμονας*) godvruchtig, *θεο-τρεφής* (*ὑπὸ θεοῦ τραφείς*) door den god opgevoed, *μετά-φρενον* (*μετὰ τὴν φρένα* achter het middenrif) *ἔμ-πεδος* (*ἐν πέδῳ* in den bodem) vast.

VOORAFGAANDE OPMERKING

over het aanhalen der woorden in het Vocabularium

Het Genus der Substamtiva, wordt niet opgegeven, wanneer dat regelmatig is; in de 2[de] Deklinatie (de o-Deklinatie) worden de Vrouwelijke in de 3[de] Deklinatie de Vrouwelijke op *ξ* en *ψ* en de uitzonderingen van den volgenden regel aangegeven:

Vrouwelijk zijn de abstracta op *της* Gen *τητος* (Barytona), de woorden op *ις* en *υς* en de Oxytona op *άς* (Gen *άδος*) en *ώ;* de overige zijn, zoo ze lange eindsyllaab hebben, Mannelijk, zoo ze een korte hebben, Onzijdig.

De Onzijdige op *ος* en *ας* zullen door opgave van den Genetiefuitgangen *εος* en *αος* worden aangegeven.

De Genetief zal buiten de hierboven aangegeven gevallen alleen in twijfelachtige gevallen nog worden aangeduid, zooals bij Substantiva op *υς*, die niet *υος* hebben in den stam (deze worden niet aangegeven) en bij Barytona Dentaalstammen op *ις*, zooals *ἔρις, ιδος;* de Oxytona op *ίς* (Gen *ίδος*) blijven regelmatig zonder opgave; zoo ook de woorden op *μων, μονος.*

Van de Verba op *σσω* (*ττω*) wordt alleen bij de Dentalia, van die op *ζω* alleen bij de Gutturalia om de stamletter aan te geven het Futurum (f) of de Aoristus (aor) opgegeven.

AFKORTINGEN

Acc. abs	=	Accusativus absolutus.
Act.	=	Activum of actief.
Adv.	=	Adverbum of adverbiaal
Aeol.	=	Aeolisch.
in 't alg.	=	in 't algemeen.
Att.	=	Attisch.
bijv.	=	bijvorm.
Comp.	=	Comparatief.
D M	=	Deponens Medii.
D P	=	Deponens Passivi.
F	=	Femeninum.
f	=	futurum.
gwl.	=	gewoonlijk.
H	=	Homerus of Homerisch
Intr.	=	Intransitief.
M	=	Masculinum of Medium.
N	=	Neutrum.
P	=	Passivum.
p	=	poëtisch.
part of pt.	=	Participium.
pass.	=	Passief.
pf.	=	Perfectum.
pl.	=	Pluralis.
Smst.	=	samenstelling.
Smgd	=	samengesteld.
Smgt.	=	samengetrokken.
scl.	=	scilicet, aan te vullen.
St.	=	stam.
Subst.	=	Substantief.
subst.	=	als Substantief gebruikt.
Sup.	=	Superlatief.
tgst.	=	Tegenovergesteld.
Trans.	=	Transitief.
Vblnom.	=	Verbaalnomen.
v.	=	voor.
vrw.	=	vreemd woord
verw. m.	=	verwant met.
vgl.	=	vergelijk.
W	=	wortel.
z	=	zie.
>	=	voor een Latijnsch woord, beteekent ontleend aan.
°	=	aan 't begin of 't einde van een lettergroep beteekent de overeenkomstige aanvulling uit 't voorafgaande woord.

α

ἀ- alpha privativum = ἀν- on- in-: ἄ-δικος, ἄν-ισος
ἀ- alpha intensivum = ter versterking; ἀ-χανής, wijd gapend
ἀ- alpha copulativum = ἁ (uit σα-: vgl samen); ἀ-κόλουθος κέλευθος. ἅπας. Vgl ἅ-παξ (πήγνυμι) en sem-el
ἀ- alpha protheticum, beginvocaal zonder beteekenis; ἀστήρ, ster stella. Vgl ἐ en ὀ prothet

ἁβρός zacht ἁβρύνομαι, doe lief
ἀγαθός goed, dapper ἀγαθά goederen: adv. εὖ goed
  καλὸς κἀγαθός rechtschapen καλοκἀγαθία rechtschapenheid
ἀγάλλομαι pronk ἄγαλμα kleinood, godenbeeld
  ἀγλαός **p** glanzend ἀγλαΐα **p** geluk (Aglaïa)
ἄγαμαι DP bewonder, kijk verbaasd aan; benijd
  ἄγαν (ἄγην om verbaasd te zijn) al te zeer: in smst ἀγα- ἀγ- **p**
ἀγανακτέω ben wrevelig
ἀγαπάω (⁰αζω **H**) bemin ἀγαπητόν men moet tevreden zijn
ἄγγελος bode ἀγγελία boodschap
  ἀγγέλλω meld ἐπαγγέλλομαι beloof of verlang
  παραγγέλλω kondig aan, beveel
ἄγγος, εος **H** = ἀγγεῖον vat
ἀγείρω (ἀγερjω) vergader (grex) ἠγερέθομαι verzamel mij
  ὁμηγερής (vgl ὁμοῦ) **H** voltallig vergaderd
ἀγορά vergadering (= ἄγυρις **H**); gew. markt
  πανήγυρις feestvergadering πανηγυρικός lofrede
ἀγοράζω, ομαι koop in ἀγορεύω (ἀγοράομαι **H**) spreek
  ἀπαγορεύω weiger προσαγορεύω spreek toe, noem
κατήγορος (spreken tegen iemand) aanklager
  κατηγορέω klaag aan κατηγορία aanklacht
  παρηγορέω spreek toe, vermaan
  συνήγορος verdediger προσηγορία benaming
δημηγόρος volksredenaar δημηγορία politieke rede
  δημηγορέω spreek voor het volk

κακηγορέω (v. κακήγορος) smaad
ἅγιος heilig (v. ἅζομαι **H** vereer) ἁγίζω wijd
ἁγνός rein. kuisch ἁγνίζω boet
W ἀγκ: ἀγκύλος krom (vgl. angel) ἄγκυρα ancora anker
ἀγκών ῶνος armgewricht (= ἀγκάλη **p**), elleboog
· ἄγνυμι (ϝαγ^0) κατ- breek stuk trans ἄγνυμαι (ἐάγην) intrans
ναυᾱγός schipbreukeling ναυαγία schipbreuk ναυάγιον wrak
ἄγχω worg (ango vgl. eng) ἀγχόνη strop
ἄγχι = ἀγχοῦ **H** adv nabij comp ἄσσον sup ἄγχιστα
ἄγω drijf, voer ἄγε welaan! ἄπαγε weg!
ἄγω καὶ φέρω plunder
διάγω verwijl διάγω ποιῶν doe voortdurend
ἀνάγομαι steek in zee κατάγομαι land
κατάγω doe landen of voer terug (balling)
ὑπάγω verlok (= ἐξάγω verleid), bedrieg; ruk na (milit.)
ἀγωγός voerend, aanvoerder = ἀγός **H** in smst. ook -ηγός, -ηγέτης
παιδαγωγός leidsman der knapen, paedagoog στρατηγός [z. στρατός
ἀγωγή leiding ἀγυιά **H** pad, straat
ἀγέλη (voortgedrevene) kudde, schaar
ἄγρᾱ (drijven) jacht vangst ποδάγρᾱ voetjicht
ἀγρεύω jaag, vang ἀγρέω grijp aan
ἀγρός ager (drift) veld, akker. ἄγρ-οικος boersch, grof.
ἄγριος wild = ἀγρότερος **H** ἀπαγριόομαι P verwilder
ἀγών, ῶνος (verzamelplaats **H**) wedstrijd, strijd, worsteling
ἀγωνία opgewondenheid ἀγωνίζομαι, strijd, wedijver
πρωταγωνιστής eerste tooneelspeler: zoo ook δευτερα^0, τριτα^0
ἀδελφός = ἀδελφε(ι)ός **H** volle broeder adj broederlijk of zusterlijk verwant **p**
ἀδελφή zuster ἀδελφιδέος, οῦς broederszoon, neef
ᾄδω = ἀείδω (ἀϝειδω) **H** zing ἐπᾴδω (τινί τι) betoover
ἀοιδός **H** zanger ἀοιδή = ᾠδή gezang (τραγῳδία z. τράγος
προσῳδία accentus (prosodie) ἐπῳδή tooverspreuk.
ἀετός = αἰετός **H** adelaar (vgl. avis)
ἄημι waai (v. ἀϝημι St ϝη met ἀ prothet)
δυσαής **H** heftig waaiend ἄελλα stormwind
ἀήρ, έρος M F **p** = ἠήρ **H** lucht, nevel ἠερόεις **H** nevelig
ἀυτμή **H** adem, gloed αὔρα > aura luchttocht
αὐλή > aula luchtig voorhof αὐλίζομαι verblijf in de open [lucht
ἄγραυλος **H** op 't veld verblijvend
σύναυλος **p** samenwonend

αὐλός pijp, fluit αὐλέω blaas αὐλητής fluitspeler
ὅμαυλος samenklinkend
ἆθλος = ἄεθλος (v. ἀϝεθλος) wedstrijd
ἆθλον = ἄεθλον, ἀέθλιον **H** kampprijs
ἄθλιος **p** (die te strijden heeft) ongelukkig
ἀθλεύω = ἀθλέω worstel
ἀθλητής worstelaar, kampvechter, athleet
ἀθρέω neem waar, ἄθρει geef acht
ἀθρόος (ἀ-θρόος) te zamen ἀθροίζω (ἁ^0) verzamel
αἰδέομαι DP heb ontzag voor τινά; schaam mij voor iets, τι
αἰδώς οῦς F schaamte, ontzag; eerbied, medelijden **H**
αἰδοῖος schuchter, achtenswaardig
αἰδήμων bescheiden
ἀναιδής schaamteloos, ἀναίδεια schaamteloosheid
αἴθω **p** brand, steek in brand, αἰθόμενος **H** gloeiend
αἴθοψ **H** fonkelend αἴθων ωνος **H** helder, bruin
αἴθουσα **H** galerij (vgl aedes) Αἰθίοψ „met verbrand gelaat"
αἰθήρ έρος M (F **p**) heldere bovenlucht = αἴθρη **H**
αἷμα bloed ὅμαιμος = σύναιμος naar den bloede verwant
αἱματηρός = αἱματόεις **H** bloedig
αἱμάσσω = αἱματόω bespat met bloed
αἶνος spreuk **p** = ἔπαινος lofprijzing (ἐπ)αἰνέω prijs
παραινέω spreek toe, raad παραίνεσις aansporing (paranese)
αἰνίσσομαι spreek in raadsels αἴνιγμα raadsel
αἴξ, γός geit (vgl ἀίσσω) Αἰγὸς ποταμοί (plaats)
αἱρέω neem, neem gevangen (aor εἷλον, ἑλεῖν vgl ἕλωρ **H**)
ἀναιρέω hef op, vernietig, geef als godspraak
ἀναίρεσις dooden
ἀφαιρέομαι τινά τι ontneem περιαιρέω neem weg
διαιρέω scheid διαίρεσις diaeresis, tgst van caesuur
αἱρέομαι kies: μᾶλλον αἱρ^0 = προαιρέομαι stel boven
προαίρεσις plan, politieke richting
αἱρετός wenschelijk
αἴρω = ἀείρω (ἀϝερjω) **H** hef op (ἐπ) αἴρομαι P word trotsch
ἄρσις heffing ἀρτηρία slagader
ἀπαίρω Intr breek op καταίρω land
μεταίρω hef weg (boven den grond)
μετέωρος uit μετήορος **H** in de hoogte zwevend: pl μετέωρα lucht en hemelverschijnselen (vgl meteoor)
ἀρτάω (v. ἀρτός) hang op, aan ἠρτῆσθαι ἐξ hang af van hang aan ἀπηρτημένος verwijderd van

αἰσθάνομαι gevoel, verneem αἴσθησις waarneming
ἀναίσθητος dom ἀναισθησία gevoelloosheid, domheid
ἀίσσω p ᾄσσω storm voort ἀναΐσσω H spring op
αἰγίς de aegis, het stormschild van Zeus, vgl αἴξ
αἰσχρός leelijk, beleedigend (αἰσχίων αἴσχιστος)
αἶσχος εος = αἰσχύνη schande, αἰσχύνω maak tot schande
αἰσχύνομαι schaam mij, τινά voor iemand
αἰτέω bid, verlang, τινά τι, ἀπαιτέω vorder terug
αἰτία oorzaak, schuld αἴτιος oorzaak van, schuldig aan
αἰτιάομαι = ἐν αἰτίᾳ ἔχω beschuldig
αἰτίαν ἔχω of λαμβάνω word beschuldigd
αἰχμή lans, αἰχμάλωτος z. ἁλίσκομαι
αἰχμάζω, αἰχμάω slinger de lans
αἰχμητής lansenslingeraar; adj. krijgszuchtig
ἀΐω H neem waar, hoor (vgl audio) ἐπαΐω verneem, heb verstand van
W **ἀκ** spits, hoog (vgl acuo, acumen) ἀκμάζω sta in bloei
ἄκμων ονος aanbeeld ἀκόνη wetsteen
ἀκωκή H spits τανα en τανυ-ήκης met lange snede
ἄκων, οντος = ἀκόντιον werpspeer ἀκοντίζω werp de speer
ἄκρος uiterst, boven, hoog, spits ἄκρον = ἄκρα hoogte
κατ᾽ ἄκρας geheel en al, grondig
ἀκτή kust (steile kust) rotsachtige oever
ἄκος εος geneesmiddel (πανάκεια panacee) ἀκέομαι ik genees
ἀνήκεστος ongeneeslijk. niet meer te herstellen [trans
ἀκούω = ἀκροάομαι hoor ἀκοή het hooren zeggen
ἐπ-, κατακούω τινός luister naar, gehoorzaam
ὑπακούω gehoorzaam ὑπήκοος onderdaan
ἀκριβής nauwkeurig, ἀκρίβεια nauwkeurigheid
ἀκτίς, ῖνος F straal
ἀλαζών, όνος opsnijder ἀλαζονεία opsnijderij
ἀλαλά hoera = ἐλελεῦ ἀλαλάζω (ξω) = ἐλελίζω roep hoera
ἀλαλητός H krijgsgeschreeuw
ἄλγος εος smart ἀλ(ε)γεινός H smartelijk comp ἀλγίων, sup ἄλγιστος p ἀργαλέος (v ἀλγαλ°) H lastig
ἀλγέω lijd ἀλγύνω krenk p (gevoel smart)
ἀλέγω, ἀλεγίζω, ἀλεγύνω H bekommer mij
ἀλείφω (W λιπ) zalf, wrijf in ἀλοιφή zalf
ἀλέω maal ἀλέτηρ molenaar = molensteen ἄλευρον meel
ἁλίσκομαι word gevangen genomen, betrapt (ἑάλων, ἁλωτός)
ἅλωσις inneming αἰχμάλωτος (αἰχμή) krijgsgevangene

ἀλκή H kracht ἄναλκις H laf ἄλκιμος weerbaar
ἔπαλξις borstwering
ἀλέξω weer af aor ἀλέξασθαι = ἀλαλκεῖν H
ἅλλομαι (salio) spring ἥλατο = ἆλτο H ἅλμα sprong
ἄλλος alius een ander (τήν) ἄλλως te vergeefs
ἄλλως τε καί met part. vooral
ἄλλῃ op een andere wijze, of plaats = ἄλλοσε (ἄλλυδις H) ergens anders heen, elders ἄλλοθι elders ἄλλοθεν van elders:
zoo ook ἀλλαχῇ, ἀλλαχοῦ, ἀλλαχόθεν
ἄλλοτε een anderen keer
ἄλλος ἄλλον alius aliud ἀλλήλους, οις elkander
ἀλλοῖος van een andere soort, ἀλλοδαπός H vreemd
ἀλλότριος aan een ander behoorend (allotria) ἀλλοτριόω ontvreemd
ἀλλάττω verander, verruil ἀπ- bevrijd ἀλλαγή verwisseling
ἀπαλλάττομαι P verwijder mij ἀπαλλαγή bevrijding
δι-, κατ-, συναλλάττω verzoen συναλλαγή verzoening
ἐναλλαγή = ὑπαλλαγή (rhetor) verschuiving
ἅλς ἁλός M sal zout F zee H ἅλιος tot de zee behoorend
ἁλιεύς visscher ἅλμη zeewater ἁλμυρός zilt
ἄλφιτον gerst gwl pl ἄλφιτα gerstenkorrels, meel
ἀλώπηξ, εκος F vos
ἅμαξα (ἁμ°) wagen (vgl ἄξων) ἁμαξ-ιτός F rijweg
ἁμαρτάνω faal ἐξαμαρτάνω εἰς vergrijp mij tegen
ἁμάρτημα = ἁμαρτία fout νημερτής H onfeilbaar
ἀμβλύς stomp ἀμβλύνω stomp af
ἀμείβω wissel verruil M beantwoorden, vergelden
ἀμοιβή wisseling (ἀπ)αμείβομαι H antwoord
ἄμπελος F rank, wijnstok
ἀμπλακίσκω bedrijf een fout ἀμπλάκημα fout
ἀμύνω τινί help M ἀμύνομαι τινά weer af
ἀμφίς (ἀμφί) adv H aan beide zijden, rondom of uiteen, verwijderd ἀμφισβητέω z βαίνω
ἄμφω ambo = ἀμφότεροι beiden ἀμφοτέρωθεν van beide kanten
ἀνάγκη noodzakelijkheid, dikwijls zonder ἐστί = necesse est
ἀναγκαῖος onvermijdelijk ἀναγκάζω dwing, veroorzaak
ἀναλίσκω wend aan, verbruik ἀνάλωμα vertering
ἁνδάνω behaag, aor ἁδεῖν (ϝαδεῖν) H ἀφανδάνω mishaag

αὐθᾱδής zichzelfbehagend, aanmatigend. subst αὐθάδεια = οδία **p**

ἥδομαι DP verheug mij ἀηδής niet verheugend, onaangenaam

ἡδύς (uit σϝᾱδυς) suavis zoet, aangenaam

ἡδυπάθεια (v ἡδυπαθής) genotleven καθηδυπαθέω breng leven door in genot

ἄσμενος (= ἡσμένος) gaarne, vroolijk (z ook **H**)

ἄνεμος wind (vgl anima adem) ἠνεμόεις winderig

νηνεμίη **H** windstilte ποδήνεμος **H** windsnel

ἀνήρ man **p** mensch ἀνδρεῖος dapper

ἀγήνωρ **H** manhaftig ἠνορέη **H** = ἀνδρεία dapperheid

ἀνδραγαθία rechtschapenheid, edelaardigheid

ἀνδριάς ἄντος standbeeld ἀνδριαντοποιός beeldhouwer

ἀνδράποδον (πούς) slaaf ἀνδραποδίζω maak tot slaaf

ἄνθος εος bloesem = ἄνθεμον bloem ἀνθέω bloei

ἄνθραξ ακος kool κατανθρακόω verkool

ἄνθρωπος (mannengezicht?) mensch (οἱ)ἄνθρωποι de wereld

κατ᾽ ἄνθρωπον volgens menscheiijke maat

ἀνθρώπειος, ἀνθρώπινος menschelijk φιλάντρωπος goedig

ἀνία weerzin, kwelling, ἀνῑάω bedroef

ἀνιάομαι P ben wrevelig ἀνιᾱρος bedroevend, lastig

ἄντα **H** = ἄντην **H** tegenover ἀπαντάω ontmoet, tegemoet gaan = ἀντάω en ἄντομαι **H**

ἀντί tegen ἀντίος tegenovergesteld ἀντιάω (άσω) **H** ontmoet of neem in ontvangst (τινός) ἀντιάζω smeek af

ἐναντίος vijandelijk, tegenstander ἐναντιόομαι DP treed op tegen

(ἐν)αντίον, ία **H** tegemoet τοὐναντίον integendeel

ἄντικρυς rechtuit, regelrecht προσάντης, ες steil

ἄντλος = ἀντλία kielwater ἀντλέω schep uit

ἄντρον > antrum hol, grot (W ἀν vgl ἄνεμος)

ἀνύω, ἀνύτω (ἁνύτω) voleindig ἀνυστός mogelijk

ἄξιος (ἄγω) waardig, waard ἄξιον het loont de moeite

ἀξία waarde, verdienste κατ᾽ ἀξίαν naar verdienste

ἀξιόω waardeer, maak aanspraak op, wil ἀξιόχρεως z St χρα

ἀξίωμα waarde, verlangen (postulatum axioma)

ἄξων ονος axis as. pool vgl ἅμ-αξα

ἁπαλός zacht, week

ἀπάτη bedrog (ἐξ)απατάω bedrieg ἀπατηλός bedriegelijk

ἀπειλή bedreiging ἀπειλέω dreig (ἠπείλουν)

ἁπλόος, οῦς simplex eenvoudig (W πελ vouw vgl. πλέκω)

ἅπτω knoop vast καθάπτω, ἐξάπτω knoop vast aan (τινός)

περιάπτω, προσάπτω τινί τι voeg het een aan het ander

ἐνάπτω steek aan ἁφή het aansteken

ἅπτομαι τινός vat aan, grijp aan = καθάπτομαι

ἄαπτος **H** onaantastbaar, ongenaakbaar, misschien = ἄσπετος onzeglijk, geweldig groot

ἀρά gebed, vloek ἀραῖος met vloek beladen

ἀράομαι bid κατ-αράομαι vervloek (τινός)

ἀραρίσκω voeg samen pf ἄρηρα **H** pas aan, part ἀρηρώς, ἀραρυῖα:

-ήρης in smst. samengevoegd, voorzien van εὐήρης **H** goed samengevoegd (τριηρής z ἐρέσσω)

ὅμηρος gijzelaar

ἀρτός aaneengevoegd ἄρτιος even (getal) adv. ἄρτι = ἀρτίως zoo even

ἀνάρσιος onhandelbaar, vijandelijk ἀρτύω **H** bereid

ἄρθρον artus lid ἀρθρόω schakel aaneen

ἅρμα strijdwagen ἁρμάξα reiswagen

ἁρμονία samenvoeging, overeenstemming

ἀριθμός rij, getal ἀριθμέω tel

ἀρέσκω behaag ἀρέσασθαι weer goedmaken

ἀρετή flinkheid, dapperheid ἀρι **H** in smst. zeer = ἐρι-

ἀρείων **p** beter ἄριστος beste ἀριστῆες **H** helden

ἀριστεύω munt uit τὰ ἀριστεῖα eereprijs

ἀράσσω (ῥασσω) sla, maak geraas (catarakt)

ἀράχνη aranea spin ἀράχνιον spinneweb

ἀργός **H** schitterend, snel in smst. ἀργι- **H** hel wit

ἀργεϊφόντης (W φαν) **H** in 't licht verschijnend

ἐναργής helder, duidelijk ἐνάργεια duidelijkheid

ἀργής, ῆτος **H** = ἀργεννός witglanzend

ἄργυρος argentum zilver ἀργύρεος, οῦς zilveren

ἀργύριον zilver = geld

ἀρήγω help ἀρωγή hulp ἀρωγός helpend

ἀριστερός links ἡ ἀριστερά linksche hand

ἄριστον (ᾰ) ontbijt (vgl. ἦρι **H**) ἀριστάω gebruik ontbijt

ἀρκέω arceo houd af, help = ἐπαρκέω; gew. = ἐξαρκέω ben voldoende διαρκής voldoende ποδάρκης **H** snelvoetig

ἄρκτος F beer; als sterrebeeld = Noorden (arktisch)

ἀρνέομαι DP loochen (ἀπηρνήθην)

ἀρόω ploeg ἄροτρον aratrum de ploeg ἀροτήρ **H** landbouwer

ἄροσις bouwland ἄρουρα **H** aardbodem

ἁρπάζω (ξω) roof (= ἀν-) ruk weg ἅρπαξ, γος roofachtig
ἁρπαγή roof ἁρπαλέος **p** wegrukkend, betooverend διαρπάζω plunder
ἄρσην = ἄρρην, εν mannelijk (ἀρσενικόν arsenicum)
ἄρτος brood
ἄρχω heersch; ook = ἄρχομαι begin ἄρχων bevelhebber, archont
ἄρχοντες overheid ἀρχός **H** = ὀρχαμός **H** aanvoeder
ἄρχομαι **p** laat mij beheerschen = gehoorzaam
ἄναρχος zonder aanvoerder ἀναρχία regeeringloosheid, wetteloosheid (anarchie)
μοναρχία alleenheerschappij ὀλιγαρχία heerschappij van [weinigen
ἀρχή 1) begin adv ἀρχήν van den aanvang af
2) heerschappij, ambt ἀρχικός voor heerschen geschikt
ἀρχαῖος aanvankelijk, oud adv. τό ἀρχαῖον oorspronkelijk
in smst. ἀρχι-, ἀρχε- ἀρχ- hoogte
ὑπάρχω begin (ποιῶν) gew. ben voorhanden
ἀσελγής onbeschaamd ἀσέλγεια onbeschaamdheid
ἀσκέω oefen **H** bereid ἄσκησις oefening
ἀσκός leeren zak
ἀσπάζομαι begroet met vreugde ἀσπάσιος welkom
ἀσπίς schild ὑπασπιστής (v. ἀσπίζω) schilddrager
ἀστήρ, έρος ster ἄστρον gesternte ἀστεροπή en στεροπή **H** = ἀστραπή bliksem ἀστράπτω bliksem
ἀστράγαλος enkel, koot ἀστραγαλίζω speel met kooten
ἄστυ (ϝαστυ) εως stad ἀστός burger ἀστεῖος fijn
αὐξάνω augeo = αὔξω **p** = ἀϝέξω **H** vermeerder, doe groeien
αὐτός zelf ὁ αὐτός dezelfde = αὑτός, N ταὐτό(ν)
αὐτόθι = αὐτοῦ juist daar, daar = αὖθι **H**
αὐτόθεν van de bepaalde plaats uit, van hier uit, van daar
αὐτόσε juist daarheen αὐτίκα, παραυτίκα terstond
ὡσαύτως (ὡς αὔτως **H**) evenzoo αὔτως, zoo maar, te vergeefs
αὐχέω beroem mij ἐξαυχέω praal αὔχημα trotschheid
αὐχήν ένος nek
αὔω **H** αὔω, ἐναύω steek aan, maak dor εὕω zeng af (W us, vgl, uro, ussi, ustum)
αὖος droog αὐαίνω droog trans αὐαίνομαι **p** verdor
αὐστηρός wrang, streng αὐχμός dorheid αὐχμηρός ellendig
αὔως Aeol. aurora = ἠώς **H** Att. ἕως ω F morgenrood
ἕωθεν 's morgens vroeg ἑωθινός = ἑῷος in den morgen
αὔριον morgen

ἀφελής eenvoudig, naïef ἀφέλεια eenvoud
ἀφρός schuim Ἀφρ-οδίτη (vgl. ὁδίτης de in het schuim wandelende) Godin der liefde ἀφροδίσιος de liefde betreffend
ἄχθομαι DP ben beladen met, maak mij boos (ἠχθέσθην)
ἄχθος, εος last ἐπαχθής lastig; van korteren stam
ἄχνυμαι **H** ben bedroefd = ἀκαχίζομαι **H** ἀκαχήμενος bedroefd ἄχος, εος **H** kommer ἀχέω, ἀχεύω **H** jammer

β

βαθύς diep βάθος, εος diepte = βένθος **H**
βαίνω schrijd, ga, stijg, trans (βήσω) doe gaan bijv. βίβημι **H** βέβηκα sta wijdbeens vast
βέβαιος vast βέβηλος betreedbaar ἄβατος ontoegankelijk
βάσις gang, schrede, tred, grondslag ἀνάβασις tocht naar 't binnenland
βάθρον trap, zitplaats, bank βωμός trap, altaar
βῆμα trede, spreekgestoelte βηλός drempel
ἀμφισβητέω (v. *ἀμφισβητός) τινι treed met iemand uiteen (in meening) = strijd, betwijfel
ἀναβάτης bestijger, ruiter ἐπιβάτης matroos, zeesoldaat
πρόβατον kuddedier, schaap
ἀποβαίνειν = landen of afloopen, gelukken = ἐκβαίνειν
παραβαίνειν = ὑπερβαίνειν overtreden
συμβαίνειν gebeuren, gelukken
τὰ συμβάντα de (ingetreden) gebeurtenissen
βάδην stapvoets βαδίζω stap
ἀνα-βιβάζω doe opstijgen ἀπο-βιβάζω zet aan land
βάκτρον (verlengde st. βακ) = βακτηρία steun, staf (baculum)
βάλανος F L glans, eikel, noot (zeker niet van 't volgd.)
βάλλω werp, bijst. βελ
βέλος projectiel, pijl βολή worp
Verbnom. in smst. -βολος werpend of geworpen
ἀμφίβολος twijfelachtig ἀμφιβολία twijfel
ἀναβάλλω hef naar boven (op 't paard); stel uit
ἀναβολή = ἀνάβλησις uitstel
ἀντιβολέω ontmoet (τινός); roep de hulp in (τινά)
ἀποβάλλω werp weg, verlies ἀποβολή verlies
διαβάλλω belaster διαβολή slechte reputatie (διάβολος duivel)
εἰςβάλλω = ἐμβάλλω val in, mond uit εἰσβολή uitmonding
ἔμβολος ingeschoven pin; scheepsram
μεταβάλλω verander μεταβολή verandering, omkeering

παραβάλλω vergelijk παραβολή gelijkenis (parabel)
παραβάλλομαι zet op het spel, waag
συμβάλλω trans vergelijk συμβάλλομαι trans draag bij
συμβάλλω intr en συμβάλλομαι ontmoet (σύμβλητο **H**)
συμβολή botsing of bijdrage (symbola)
σύμβολον kenteeken συμβόλαια verdragen, zaken
ὑπερβάλλω overtref ὑπερβολή overdrijving, overmaat
ὑποβάλλω schuif onder ὑποβολιμαῖος onecht
βάναυσος eenvoudig handwerksman adj. gewoon
βάπτω dompel in (bijv. βαπτίζω doop) βαφή indompeling
βάρβαρος (verw met balbus?) niet Griek, Aziaat, barbaar
βαρύς zwaar βάρος, εος zwaarte βαρύνω bezwaar bijv. βριαρός,
βριθύς ὄ(μ)βριμος **H** zwaar βρίθω ben zwaar, wichtig
βάσανος (Oostersch vrw.) toetsteen; foltering βασανίζω folter
βασιλεύς koning βασίλεια koningin (βασίλισσα)
βασίλειος = βασιλικός koninklijk τὰ βασίλεια slot
βασιλεύω ben koning βασιλεία koningsschap
βαστάζω hef op, draag
βάτραχος kikvorsch Βατραχο-μυο-μαχία kikvorschen en muizenstrijd
βελτίων beter = βέλτερος **H** ἀβελτερία verkeerdheid
βία geweld βίαιος geweldadig
βιάζομαι gebruik geweld, dwing Praes ook **p** word gedwongen
βίβλος (βύβλος Egypt) F bast = βιβλίον boek βύβλινος van bast
βιβρώσκω (W βορ vorare) eet op
βορά voeder βρῶμα voedsel = βρώμη, βρῶσις βρωτύς **H**
βίος leven, levensonderhoud = βίοτος **H**
βιόω leef = βιοτεύω aor ἐβίων βιωτός levenswaard
βλάπτω benadeel, breng schade toe, τινά βλαβερός schadelijk
βλάβη schade, onheil ἀβλαβής onbeschadigd
βλαστάνω ontspruit βλάστη kiem, pl **p** geboorte
βλέπω kijk ἀποβλέπω εἴς τι richt mijn blikken op
βλέφαρον wimper, lid **p** oog
βοή geschreeuw βοάω schreeuw, roep βοηθέω z θέω
βόμβος gegons, geraas βομβέω ruisch, gons
βορέας, βορρᾶς Noordenwind (Bora) eigenl. Noord-Oost
βόσκω weid, voed βόσκομαι weid (v. h. vee)
βόσκημα het vee dat geweid wordt = βοτόν **p** = weide,
ἱππόβοτος **H** paarden voedend βοτάνη kruid
συβώτης **H** zwijnenhoeder βοτήρ **p** herder -βότειρα **H** voedend

βότρυς M druif
βούλομαι wil, verlang βουλομένῳ μοί ἐστι het doet mij genoegen dat ὁ βουλόμενος de eerste de beste
βουλή wil, raadsbesluit, raadsvergadering
ἄβουλος onbedachtzaam, dwaas ἀβουλία dwaasheid
βουλεύω denk na, maak plannen (bij **H** = M) Att. ben
βουλευτής raadsheer βουλευτήριον raadhuis [raadsheer
βουλεύομαι overweeg bij mij zelf, geef raad, aor besluit
μεταβουλεύομαι verander mijn besluit
συμβουλεύω raad aan, geef raad σύμβουλος raadgever
συμβουλία = συμβουλή raad, beraadslaging, raadpleging
συμβουλεύομαί τινι vraag iemand om raad
ἐπιβουλή hinderlaag ἐπιβουλεύω leg hinderlagen
βοῦς, οός bos, rund (stier, koe) βουκόλος (colere) runderherder
βόειος van 't rund βοείη **H** rundshuid, schild
βοώτης **p** koeherder (sterrenbeeld) ἑκατόμβη stierenoffer
βραβεύς = βραβευτής (v βραβεύω) kamprechter
βραδύς langzaam βραδυτής, τῆτος (Acc.!) langzaamheid
βραχύς kort, βραχίων, ονος bovenarm, arm
βρέμω fremo brom, dreun ὑψιβρεμέτης **H** de donderaar in
βροντή donder βροντάω donder [den hooge
βρέχω maak nat διάβροχος doornat (gemaakt)
βυθός = βυσσός **p** diepte βυσσοδομεύω (v δόμος, δέμω) **H** beraam diep inwendig bij mij zelf
βῶλος F gleba aardkluit ἐρίβωλος (°λαξ) **H** met zware kluiten

γ

γαῖα = γῆ (γᾶ) aarde καταγειος, ὑπόγειος onderaardsch
μεσόγεια binnenland γεωργός z. ἔργον
γείτων ονος naburig, nabuur
γαίω (v. γαϝjω) **H** gaudeo γηθέω **p** verheug mij = γέγηθα
γηθόσυνος **H** verheugd γηθοσύνη **H** vreugde
γάλα ακτος N melk vgl. lac, lact-is
γάμος bruiloft, huwelijk γαμέω huw M van de vrouw
γαμβρός bruidegom, zwager, schoonzoon vgl. gener
γαστήρ, τρός F buik = γάστρη **H**
γελάω lach γέλως, ωτος gelach, spot γελοῖος belachelijk
γέμω ben vol, heb overvloed, τινός van of met iets (gemo
γένυς kinnebak (= γνάθος F) kin **p** snede, bijl [zucht)
γένειον kin of baard
γέρανος F kraanvogel (geranium ooievaarsbek)

γέρας, *αος* ouderdomsvoorrecht, eeregeschenk, voorrecht
γεραρός eerwaardig *γεραίρω* eer door een geschenk
γέρων, οντος grijsaard *γερούσιος* oud *γερουσία* senatus
γεραιός oud *γραῦς, ᾱός* oude vrouw = *γρηῦς* **H**
γῆρας, αος hooge ouderdom *ἀγήραος, ἀγήρως* **H** nooit ver-
γηράσκω word oud aor *(κατ)εγήρᾱν, -γηρᾶναι* [ouderend
γέρρον vlechtwerk, gevlochten schild
γεύω laat proeven *γεύομαι* M proef (vgl. gus-tus)
γέφῡρα dam, brug
γῆρυς **p** stem, klank, geschal *γηρύω, ομαι* roep luid, Dor
γᾱρύω vgl. Lat garrio *Γηρυών* of *Γηρυόνης* „bruller"
γίγᾱς, *αντος* (vg. volg) reus, gigant
γίγνομαι word geboren (*γείνομαι* **H**), ontsta, word
W *γεν* = *γα*, verlengd *γνη* z. bened — Bij *γείνομαι* =
gigno aor *ἐγείνατο* **H** bracht voort
γίγνεται het gebeurt *γεγενημένα* gebeurtenissen
γέγονα = *γέγαα* **H** ben geboren, ben part. *γεγώς* **p**
ἐν ἐμαυτῷ γίγνομαι keer in mij zelf *ἐμαυτοῦ γίγ⁰* verman mij
διαγίγνομαι, kom door, breng (een tijd) door
διαγίγνομαι ποιῶν doe verdurend = *διάγω, διατελῶ*
παραγίγνομαι kom hierheen, ben bij iets (*τινί*)
περιγίνομαι τινός blijf over, overwin, overtref
συγγίγνομαι τινι = *ὁμοῦ γίγνομαι* kom met iemand samen
γένεσις ontstaan, oorsprong (Genesis)
γένος, εος genus geboorte, geslacht = *γενετή, γενέθλη* **H**
εὐγενής voornaam, edel *εὐγένεια* adel
συγγενής verwant *συγγένεια* verwantschap
ἠριγένεια (F bij *ἠριγενής*) **H** de vroeggeborene
γενεά = *γέννα* **p** geboorte, geslacht (genealogie)
γεννάω breng voort *γέννημα* = *γένεθλον* **p** spruit
γενναῖος echt, edel, dapper *ἀγεννής* onedel
γόνος geboorte, nakomelingschap = *γονή*
ἄγονος ongeboren *πρόγονος* voorvader *ἀπόγονος, ἔκγονος,*
ἐπίγονος nakomeling (epigoon)
γονεύς voortbrenger *γονεῖς* ouders
Van den stam *γνη*: *(αὐτο)κασί-γνητος* (vgl. gnatus) **H** volle broeder; daarbij *γνωτός* bloedverwant, broeder *γνήσιος* echt, rechtmatig
γιγνώσκω (W *γνω, γνο*) erken. Vgl. co-gnosco
γιγνώσκω ὤν zie in dat ik ben *σὲ ὄντα* of *ὅτι, ὡς*
γιγνώσκω ποιεῖν besluit te doen

ἀναγιγνώσκω lees voor *ἀπογιγνώσκω* wanhoop
καταγιγνώσκω τινός τι veroordeel iemand tot iets
μεταγιγνώσκω heb berouw *μετάγνοια* = *μετάνοια* berouw
συγγιγνώσκω vergeef *συγγνώμη* = *ξύγγνοια* **p** vergiffenis
συγγνώμη ἐστί (men) vergeeft
ἀγνώς, ῶτος onbekend, **p** niet kennend
ἄγνοια onkunde *ἀγνοέω* (*ἀγνοιέω* **H**) erken niet
γνώμη meening, inzicht; besluit, voorstel
γνώμων kundig, kenner; gnomon (Astron. Instrument)
ὁμογνωμονέω ben gelijk gezind
γνώριμος (vgl. *γνωρός*, gnarus) bekend
γνωρίζω maak bekend, ken (een persoon)
γνῶσις inzieht (Kerkl. vgl. Gnostiek)
γλαύξ *κός* F uil *γλαυκός* **H** glanzend, witgrauw
γλίσχρος kleverig, taai, gretig
γλίχομαί τινος kleef aan iets, streef vurig naar iets
γλυκύς zoek, aangenaam = *γλυκερός* **p** (Glycerine)
γλύφω hol uit *τρίγλυφος* F driespleet, triglyf
γλῶσσα (*γλῶττα*) tong, spraak
γόνυ, *νατος* genu knie, pl. *γούνατα* = *γοῦνα* **H**
γουνάζομαι = *γουνοῦμαι* **H** roep smeekend aan
γῶνος = *γωνία* hoek, winkelhaak *γουνός* **H** heuvel
γόος snikken, gejammer *γοάω, ομαι* jammer
γόης, ητος eigenl. huiler, vandaar goochelaar
γοητεύω betoover, *γοητεία* goochelarij
γράφω kerf, rijt open **H**, schilder, schrijf
γράφομαί τινα γραφήν dien een aanklacht in tegen iemand
γραφή geschrift, akte van beschuldiging *συγγραφή* contract
γραφεύς schrijver, schilder *συγγραφεύς* schrijver
ζωγράφος schilder *ζωγραφία* schilderkunst
λογογράφος redevoeringen- of geschiedschrijver
γράμμα letter *σύγγραμμα* het geschrift
γράμματα litterae. kennis der eerste beginselen
γραμματεύς schrijver *γραμματεῖον* schrijftafel
γραμματιστευς (vgl. *γραμματίζω*) leeraar der eerste beginselen
γραμμή lijn *παραλληλόγραμμον* paralellogram
γυμνός naakt, licht gekleed, ongewapend
γυμνάζω oefen, *γυμνάζομαι* oefen mij, turn
γυμνάσιον worstelschool *γυμνάσια* lichaamsoefeningen
γυμνής, ῆτος = *γυμνήτης* lichtgewapende

γυνή, γαικός vrouw γυναικεῖος vrouwelijk γυναικών vrouwenverblijf
γύψ, ῦπός gier αἰγυπιός (voor αἰγο-γυπιος?) **H** lammergier

δ

δαίμων godheid, noodlot δαιμόνιος wonderbaar δαιμόνιε edele; rampzalige **H** τὸ δαιμόνιον de inwendige stem (van Socrates)
εὐδαίμων gelukkig εὐδαιμονία geluk
εὐδαιμονέω ben gelukkig εὐδαιμονίζω prijs gelukkig
δαίω (δαϝjω) **H** ontsteek δαίομαι **H** brand intr.
δέδη[ϝ]α ben ontbrand θεσπιδαής **H** goddelijk vlammend
δαΐς **H** toorts, oorlog Att δᾴς, ᾳδός F fakkel
δήιος vijandig, vijand δηιόω **H** dood, verwoest
δηιοτής, ῆτος **H** slag δάϊος **p** ongelukkig
δαίω (v δασjω) **H** deel δαίομαι **H** verdeel = δατέομαι **H**
δαιτρός **H** voorsnijder
δαίνυμαι smul, act geef een feestmaal
δαίς, τος **H** smulpartij = δαίτη, δαιτυμών gast
δασμός verdeeling; schatting δασμοφόρος schatplichtig
δαΐζω **H** verscheur pt pf δεδαϊγμένος
δάκνω bijt δῆγμα beet ὀδάξ **H** met de tanden
δάκρυον = δάκρυ **p** traan δακρύω ween (vgl. lacryma)
δάκτυλος vinger, dactylus δακτύλιον vingerring
δαμάζω = δαμάω, δαμνάω, δάμνημι **H** tem, bedwing (vgl. domare) aor P ἐδάμην
ἱππόδαμος de paarden temmend
ἀδάματος **p** = ἄδμητος, ἀδμής, ῆτος **H** onbedwongen
ἀδάμᾱς, αντος staal ἀδαμάντινος stalen
δμώς, ωός **H** slaaf δμωή slavin
δανείζω (δάνος, εος gave) leen δανείζομαι neem geld op
δάπτω (W δαπ uit δα, δαίω) eet op
δαπάνη uitgaaf, vertering δαπανάω besteed
δαπανηρός kostbaar δαψιλής vrijgevig, rijkelijk
δαρεικός dareik, gouden munt (*f* 8,80) ἡμιδαρεικόν 1/2 dareik
δασύς densus dicht, ruig
ἱπποδάσεια met paardenhaar bezet, (κόρυς)
δάφνη laurierboom (nymf, Daphne)
δείδω vrees (W δϝει, δϝι, δι, vgl. dirus)
δέδοικα = δέδια (δείδια **H**) ben in angst (μή dat)
δειδίσσομαι **H** doe schrikken

δέος, εος vrees, gevaar ἀδεής onbevreesd ἄδεια zekerheid
θεουδής **H** de goden vreezend
δειλός vreesachtig, laf, ellendig δείλαιος **p** ongelukkig
δεινός vreesverwekkend (δεινά nood) of te vreezen, geschikt
δεινὸς λέγειν bedreven in het spreken δεινότης macht van het woord
δεῖμα verschrikking δειμαίνω ben bang
δείκνυμι toon (vgl. dico) ἀποδείκνυμι toon aan, maak tot iets
ἐπιδείκνυμι laat mij zien, praal (τί met iets)
ἀριδείκετος **H** uitstekend
δεῖγμα proef παράδειγμα voorbeeld (paradigma)
δίκη eigenl. aanwijzing gew. recht, gerechtszaak of aanklacht (privaataanklacht) adv. δίκην c. gen. naar wijze van
δίκην διδόναι voldoening geven, bestraft worden
δίκην λαμβάνειν παρά τινος wraak nemen op iemand = δίκην ἐπιτιθέναι τινί
ἀντίδικος tegenstander voor het gerecht
δικάζω vonnis, spreek recht, δικάζομαι procedeer
δικαστής rechter δικαστήριον rechtbank
γένος δικανικόν de welsprekendheid der pleitzaal
δίκαιος rechtvaardig, rechtschapen δικαιοσύνη rechtvaardigheid rechtschapenheid
δικαιόω **p** = ἀξιόω houd voor rechtvaardig
ἄδικος onrechtvaardig ἀδικία onrecht, slechtheid
ἀδικέω τινά doe iemand kwaad ἀδίκημα overtreding, misdaad
δείλη laat op den middag, avond
δεῖνα (ὁ en τόν) deze of gene, gen. τοῦ δεῖνος
δεῖπνον (vgl. daps) maaltijd δειπνέω gebruik den maaltijd
δειπνίζω onthaal
δεκάς (δέκα) tiental, tien dagen δεκάτη tiende deel
δέλεαρ lokaas δελεάζω lok
δέμω **H** bouw ἐύδμητος goedgebouwd
δέμας N indecl. **H** bouw = gestalte δέμνια pl. **H** bedstede
δόμος domus, bouw, huis; vaderland, familie
-δομος als Vblnom. in οἰκοδόμος huizenbouwer
οἰκοδομέω bouw οἰκοδόμημα bouwwerk
οἰκοδομία bouwvak δῶμα **H** = δῶ **H** huis
δεξιός = δεξίτερος **H** dexter rechts; gunstig; geschikt
ἐκ δεξιᾶς aan den rechterkant δεξιόομαι begroet
δέρη = δειρή **H** nek, hals
δέρκομαι **H** kijk = δέδορκα ὑπόδρα met donkeren blik
δράκων, οντος slang (draak) δορκάς ree

δέρω stroop de huid af, vil, ransel (ὁ μὴ δαρεὶς κτλ)
δέρμα huid (epidermis) = δορά δέρας N **p** vlies
δεῦρο hierheen δεῦρ' ἄγε welaan bij 't pl. δεῦτε
δέχομαι (Ion. δέκομαι) neem aan of op, ontvang
ἀποδέχομαι τινός τι neem van iemand iets aan, keur goed
ἐνδέχεται het gaat aan
διάδοχος opvolger ἐκ διαδοχῆς afwisselend
δωροδόκος geschenken aannemend, omkoopbaar
δωροδοκία omkoopbaarheid ἀδωροδόκητος onomkoopbaar
προσδοκάω (vgl. δοκή **p** verwachting) verwacht
προσδοκία verwachting προσδόκιμος te verwachten
δέω (v. δεϝω) = δεύω **H** heb gebrek aan (δεήσω = δευήσω **H**)
τοσούτου δέω ben er zoo ver van af om (inf) ὥστε dat
ὀλίγου δέω c. inf. het scheelt weinig, dat ik ὀλίγου δεῖν bijna
δεῖ μοί τινος ik heb iets noodig (mihi opus est aliqua re)
ἐνδεής, noodig hebbend, behoeftig, gebrekkig ἔνδεια gebrek
ὑποδεέστερος geringer δεύτερος, volgend, tweede
δεῖ men behoort of moet oportet ἔδει men behoorde
δέον acc. absol. daar (ofschoon) het noodig is
δέομαι heb gebrek aan, noodig οὐδὲν δέομαι heb niet noodig om. inf.
δέομαι τινός τι (τινος) verzoek iemand iets (ἐδεήθην)
δέω bind, boei (δήσω ἐδέθην) ἔκ τινος aan iets
ἀσύνδετος onverbonden (asyndeton)
δεσμός band, boei pl. banden
δεσμώτης gevangene δεσμωτήριον gevangenis
διάδημα hoofdband (ὁ διαδούμενος van Polycletes)
ὑπόδημα sandaal, schoen = ὑπόδεσις schoenwerk
δῆλος, ἔνδηλος blijkbaar πρόδηλος geheel openbaar
δηλονότι = δῆλον (ἐστὶν) ὅτι = δηλαδή adv. klaarblijkelijk
δηλόω maak duidelijk δηλοῖ intr. 't is duidelijk
δῆμος (afdeeling v δαίω) gouw, gebied; volk (polit.)
ἀπόδημος in den vreemde zich bevindend ἀποδημία verblijf in den vreemde ἀποδημέω ben buiten het land, ga op reis
ἐπίδημος in eigen land zich bevindend, ἐπιδημέω ben te huis
πάνδημος πανδήμιος openbaar, algemeen
πανδημεί met geheel het volk (βοηθεῖν)
δημεύω verklaar verbeurd
δήμιος openbaar subst. beul. δημιουργός voor het volk werkzaam zijnde, handwerksman, meester (ook geneesheer)

δημότης volkslid, volksman
δημόσιος aan het volk behoorend subst. staatsslaaf
δημόσιον staatskast δημόσια staatsgelden
δημοσίᾳ publice (tgst. ἰδίᾳ privatim)
δημώδης nationaal, populair, gewoon
δι- in smst. = duo: διπλόος, οῦς (W πελ vouwen, vgl. πλέκω) = διπλάσιος dubbel = δισσός **p** adv. διπλῇ
δίς tweemaal δίχα (διχθά **H**) = διχῇ tweevoudig
δίαιτα 1) leven, levensonderhoud (dieet) 2) scheidsrechterlijke beslissing διαιτάω ben διαιτητής scheidsrechter
διαιτάομαι leef (διῃτώμην)
διάκονος dienaar διᾱκονέω dien διᾱκονία dienst
διδάσκω onderwijs διδάσκαλος leeraar διδασκαλία leer, opvoering van een drama en de oorkonde daarover (δρᾶμα διδάσκειν)
διδάσκομαι P leer intr διδαχή leer
διδράσκω gew ἀποδιδράσκω ontloop (aor. ἀποδρᾶναι)
δίδυμος (redupl. van δύο) tweeling **p** dubbel
δίδωμι geef δόσις gift ἀντίδοσις ruil
δῶρον geschenk δωρε(ι)ά schenking, verlof
δωρέομαι schenk
ἀποδίδωμι geef terug of af ἀπεδόμην verkocht
διαδίδωμι verdeel ἐκδίδωμι (θυγατέρα) geef bruidschat
ἐνδίδωμι laat na, verminder ἐπιδίδωμι neem toe
μεταδίδωμί τινί τινος laat iemand deelnemen in iets
προδίδωμι verraad προδότης verrader προδοσία verraad
διθύραμβος feestlied (dithyrambe)
δίνη dwarreling, draaikolk δινήεις **H** rijk aan draaikolken
δινεύω δινέω draai rond, slinger P zwerf rond
δῖος glanzend, goddelijk, verheven (vgl. divus en Ζεύς, Gen. [Διός)
εὔδιος helder εὐδία helder weer, stilte
δίσκος werpschijf δισκεύω werp met den diskus
διφθέρα huid, vel (*διφθερῖτις slijmhuidontsteking)
δίψα dorst διψάω heb dorst (διψῆν) διψίος droog
διώκω jaag na, vervolg (gerechtelijk τινά τινος wegens)
δοκέω geloof, meen, schijn, heb den naam, dicor
δοκεῖ het schijnt goed, ἐμοὶ δοκεῖν volgens mijn meening
ἔδοξε er werd besloten δόξαν nadat besloten was
δόγμα besluit; laat leerstelling (dogma)
δόκιμος = εὐδόκιμος aanzienlijk εὐδοκιμέω sta in aanzien (προσδόκιμος zie δέχομαι)

δοκιμάζω onderzoek δοκιμασία onderzoek

δόξα meening, opinie; roep, aanzien

παρὰ δόξαν tegen verwachting παράδοξος zonderling (paradox)

ἔνδοξος = εὔδοξος beroemd ἄδοξος onberoemd

δολιχός lang δολιχόσκιος (σκιά) **H** met lange schaduw

Δουλίχιον **H** „Langland"

δόλος dolus list δολερός = δόλιος bedriegelijk

δόρπον avondeten

δόρυ, ατος (Gen δουρός pl δοῦρα en δούρατα **H**) eigenl. boom (Eng. tree) balk, gew. speer

δορυφόρος speerdrager (beeld van Polykletes) soldaat der lijfwacht

δένδρον = δένδρεον **H** (v. δέν-δρεϝ-ον) boom

δρῦς F eik δρυάς dryade, boomnimf

δοῦλος slaaf δούλη slavin δουλόω breng onder het juk

δουλεύω ben slaaf δουλεία slavernij

δούλιος slaafsch δούλιον ἦμαρ **H** = slavernij

δοῦπος geraas ἐρί-γδουπος = luid donderend

δουπέω maak geraas, dreun

δραμεῖν aor. loopen (bij τρέχω) ἔδραμον (vgl. διδράσκω)

δρόμος loop, adj in samenst. loopend πρόδρομος voorlooper

δρομεύς looper ἐπι, κατα-δρομή aanval

δραχμή (δράσσομαι vat met de hand) een handvol; vervolgens een gewicht en een munt, 1 drachme 44 cent

δράω doe δρᾶμα handeling δρασείω wil doen

δρόσος F dauw, vocht δροσερός bedauwd, vochtig

δύναμαι kan, vermag, ben sterk; geld, beteeken

δυνατός machtig, vermogend ἀδύνατος zwak, onmogelijk

ἀδυνατέω ben niet in staat

δυνάστης machthebber δυναστεύω heersch δυναστεία heerschappij

δύναμις kracht, macht, legermacht

ἀδυναμία = ἀδυνασία (voor °τία van ἀδύνατος) zwakheid

δυς- in samenst. slecht δύστηνος (W στα) **p** rampzalig

δύω (ἔδῡσα) dompel in trans δύομαι (ἔδῡν) intr duik onder, ga binnen, = δύνω **H** ἄδυτον (onbetreedbaar) heiligdom

δυσμαὶ ἡλίου zonsondergang

καταδύω en καταδύομαι duik onder, trans doe zinken

ἐνδύω τινά τι trek iemand iets aan ἐνδύομαί τι trek iets aan

ἀπο-, ἐκδύω τινά τι trek iemand iets uit M trek iets uit

ε

ἐάω laat toe (εἴων) οὐκ ἐῶ wil niet

ἐγγύη (vgl. γυῖα **H**) overhandiging van een pand, borgtocht

ἐγγυαλίζω **H** stel ter hand

ἐγγυάω, άομαι ik blijf borg voor ἐγγυητής borg

παρεγγυάω stel ter hand, geef door (het wachtwoord) beveel

ἐγγύς adv nabij ἐγγύθεν uit de nabijheid

ἐγείρω wek ἐγείρομαι P ontwaak ἔγρετο **H** = ἠγέρθη

ἐγρήγορα ben wakker

ἔγχελυς anguilla, aal

ἔδω **H** edo = ἐσθίω eet aor ἔφαγον st. W φαγ

ἔδεσμα = ἐδωδή, εἶδαρ, ατος **H** spijs vgl. ὀδούς

ἕζομαι (St. ἑδ voor σεδ) sedeo ga zitten, gew καθέζομαι aor εἷσα = καθεῖσα **H** ga of doe zitten, inf ἕσσαι, ἐφέσσαι **H**

ἕδος εος **H** zetel = ἕδρα, καθέδρα (katheder)

ἐνέδρα insidiae ἐνεδρεύω loer op

ἔφεδροσ daarnaast zittend, Subst een bespiedende vijand

πρόεδρος voorzitter προεδρία voorzitterschap (in den raad)

ἱδρύω (bij ἕδρα) sticht, **H** doe plaats nemen

ἔδαφος, εος vloer, grond en boden

ἵζω, καθίζω (f. καθιῶ) doe zitten intr M = ga zitten

ἐθέλω = θέλω wil, besluit

ἐθελοντής vrijwilliger en vrijwillig

ἔθος εος (voor σϝέθος St. σϝε) zede = ἦθος karakter

συνήθης gewend, vertrouwd συνήθεια gewoonte

εὐήθης (goedaardig) onnoozel εὐήθεια eenvoud

ἐθίζω gewen εἴωθα ben gewoon = εἴθισμαι

ἔθνος, εος volk, schaar (ethnografie volkenkunde)

εἴκω (ϝεικω) wijk, doe onder, laat na

εἴκω (W ϝεικ, ϝικ) praes. ongebr. gelijk, schijn = pf ἔοικα prt. ἐοικώς = εἰκώς (F εἰκυῖα **H**); N εἰκός, oogenschijnlijk, waarschijnlijk of passend; εἰκός (ἐστι) 't is natuurlijk

εἰκότως adv. met recht

εἴκελος **H** = ἴκελος **H** gelijk, gelijkend

ἐπιεικής passend, billijk; rechtvaardig ἐπιεικῶς tamelijk (overdracht)

ἐπιείκεια billijkheid, zachtheid

ἀεικής (= ἀεικέλιος **H**) onbetamelijk, smadelijk samengetrok αἰκής, adv αἰκῶς ἀεικείη **H** = αἰκία **p** smaad

αἰκίζω mishandel αἰκισμός mishandeling

εἰκάζω (= ἴσκω **H**) vergelijk, gis
εἰκῇ (volgens den schijn) op goed geluk af, zonder plan
εἰκών, όνος F beeltenis
εἴλω = εἰλέω (W ϝελ, volvo) dring samen = ἴλλω **p**
aor. pass ἐάλην **H** εἰλίπους met sleependen voet
ἀολλής (ἀ cop.) **H** samengedrongen pl. allen te samen
ἑλίσσω (ἑλίττω) wind, draai
ἕλιξ **H** gewonden, kromgehoornd (βοῦς)
ἀμφιέλισσα (ναῦς) **H** met dubbele kromming (staart)
εἰλύω **H** wentel; omhul
εἵλως, ωτος = εἱλώτης lijfeigene (in Sparta) heloot
εἰμί (voor ἐσμι) ben τινός behoor aan of tot, ἐπί τινι in de macht van iemand, πρός τινος op iemands zijde
ἔστιν ὅτε menigmaal εἰσὶν (ἔστιν) οἵ vele
ἔστι = ἔξεστι zie beneden οὐκ ἔστιν ὅπως 't is onmogelijk
εἶναι pleon.: ἑκὼν εἶναι gaarne τὸ νῦν εἶναι voor 't oogenblik
εἶεν (scl. ταῦτα) best mogelijk, goed
τῷ ὄντι in waarheid = ὄντως
τὰ ὄντα de wereld of ἡ οὐσία bezitting
ἔξεστι 't is geoorloofd, mogelijk ἐξόν acc. abs daar (terwijl) het geoorloofd is ἐξουσία verlof, vrijheid
μέτεστί μοί τινος heb aandeel in iets
πάρειμι ben daar, daarbij, sta daarbij παρουσία bijstand
πάρεστι = ἔξεστι
τὰ παρόντα de tegenwoordige omstandigheden
περίειμι blijf over, word gered; ben de meerdere, τινός τινι
περιουσία overvloed
συνουσία omgang, onderhoud
ἐσθλός deugdelijk, wakker, edel
ἐτεός werkelijk, waar = ἔτυμος (etymologie) en ἐτήτυμος **H** v. d. bijvorm *ἐτός; *ἐτάζω zoek het ware, zie ἐξ-ετάζω
εἶμι ga = fut, ἰτέον men moet gaan
ἴτης een die uitgaat ἰταμός driest
οἶμος **p** en οἴμη gang (gang van 't lied), lied
παροιμία (v. *πάροιμος aan den weg gelegen) spreekwoord
προοίμιον voorzang, voorrede, prooemium
οἶτος **H** (vgl. utor) gang = noodlot
διέξειμι bespreek grondig μέτειμι ga na, volg, straf
πάρειμι kom nader(bij), treed (als redenaar) op
εἴργω = ἔργω (ἐϝεργω) **H** sluit in of uit, houd af of tegen

εἴρω (W ϝερ vgl. verbum) **H** zeg (praes en imperf niet in proza): ἐρῶ, εἴρηκα, ἐρρήθην
ἀπείρηκα ben moede (bij ἀπαγορεύω weiger)
ῥητός (voor ϝρη°) zegbaar ἀπόρρητος verboden, geheim
ῥῆμα woord, ῥῆσις het spreken, gew. vers
ῥήτωρ redenaar, leeraar der welsprekendheid, ῥητορική welsprekendheid
παρρησία (v. παν-ρητία voor *πάν-ρητος) vrijheid van spreken
παρρησιάζομαι spreek vrijmoedig
διαρρήδην uitdrukkelijk
εἰρήνη (afspraak?) vredesverdrag. vrede (Irene)
ἑκάς (eignl. van zich St. ϝσε) adv. afgezonderd, verwijderd, ver
ἕκαθεν **H** van verre
ἑκάτερος ieder van beiden ἑκάτερθε **H** van beide zijden
ἕκαστος ieder ἑκάστοτε telkens
ἑκών, όντος (W ϝεκ) gaarn ἑκούσιος vrijwillig
ἀέκων **H** = ἄκων (ᾱ) vrijwillig ἀκούσιος onvrijwillig
ἕκητι met goedvinden van = ἕκατι **p** wegens ἀέκητι **H** tegen den wil van
ἑκηβόλος = ἑκατηβόλος **H** naar wensch treffend
ἑκάεργος (ἔργον) **H** vrij werkend: (vroeger beide; vertreffend)
ἐλαία, ἐλάα oliva olijfboom ἐλάινος **H** van olijfhout, ἔλαιον olijfolie
ἐλάσσων geringer ἐλάχιστος de geringste
ἐλασσόω benadeel, P ben in het nadeel, ἐλάσσωμα
ἐλάτη pijnboom, witte den
ἐλαύνω = ἐλάω drijf, jaag, rijd, vaar, trek; sla
ἐλατήρ **H** wagenbestuurder ἱππηλάτα **H** ruiter
ἐλατός en ἐλάτης naast afleidingen dikwijls in **p** smnst.
θεήλατος door god gezonden τροχηλάτης wagenmenner
διφρηλατέω rijd in den wagen στρατηλατέω trek te velde
ξενηλασία vreemdelingenverdrijving
ἔλαφος F hert ἐλαφηβολιών maand El. (Maart—April)
ἐλαφρός licht, vlug
ἔλεγος (Phryg. ?) klaaglied ἐλεγεῖον lied in disticha (Elegie)
ἐλέγχω, ἐξελέγχω overtuig, weerleg; neem in verhoor
ἔλεγχος bewijs; ἔλεγχος, εος **H** smaad = ἐλεγχείη
ἐλεγχής, ές **H** eerloos, sup ἐλέγχιστος
ἑλεῖν nemen (bij αἱρέω) Ind. εἷλον; ἑλώριον **H** buit
ἔλεος medelijden = ἐλεαίρω **H** heb medelijden (ἐλέησον)
ἐλεήμων medelijdend ἐλεεινός betreurenswaardig
νηλεής zonder medelijden, wreed

ἐλεύθερος vrij ἐλευθέριος liberalis
ἐλευθερία vrijheid ἐλευθερόω bevrijd
ἐλθεῖν komen (bij ἔρχομαι) Ind ἦλθον = ἤλυθον H
f ἐλεύσομαι p pf ἐλήλυθα = εἰλήλουθα H
ἔπηλυσ, υδος = ἐπηλύτης vreemdeling (vgl. proseliet)
ἕλκος, εος wonde (vgl. ulcus) ἑλκόω wond
ἕλκω = ἑλκύω trek, sleep (vgl. sulcus voor)
ὁλκάς sleepschip, vrachtschip (hulk)
ἔλπομαι H = ἔολπα p hoop (St. ϝελπ vgl. volup)
ἐλπίς hoop ἐλπίζω hoop, verwacht
ἐμέω (v. ϝεμέω) vomo geef over
ἐμετός vomitus het braken
ἐν in ἔνδον = ἔνδοθι H binnen, tehuis
ἐντός intus binnen = ἔντοσθεν en ἔνδοθεν H
ἔντερον darm, pl. ingewanden
ἔνεροι de onderaardschen ἔνερθε(ν) H beneden
ἐνεγκεῖν aor. dragen (bij φέρω) ἤνεγκα = ἔνεικα H
διηνεκής H (doorheengaand) lang
ἐνιαυτός jaar, ἐνιαύσιος jaarlijks
ἔνιοι eenige, menige ἐνίοτε menigmaal
ἕννῡμι (W ϝέσ) gew. ἀμφιέννῡμι bekleed, τινά τι
ἠμφίεσμαι heb aan
ἐσθής ῆτος F vestis kleeding
ἱμάτιον (v. ϝίσμάτιον) bovenkleed, mantel
εἷμα H kleed = ἑανός en εἱανός H
ἐξ-ετάζω (van ἐτός = ἐτεός zie εἰμί) onderzoek
ἐξέτασις monstering
ἑορτή feest ἑορτάζω vier een feest
W επ (v. ϝεπ) zeggen εἶπον (v. ἐϝεϝεπον) = εἶπα
ὡς (ἔπος) εἰπεῖν om zoo te zeggen προεῖπον kondigde aan,
ἔπος, εος woord τὰ Ὁμήρου ἔπη het epos [gebood
ὄψ, πός F vox stem εὐρύοπα H in de verte donderend
ὄσσα (voor οκjα) H inwendige stem, voorgevoel
ἐπείγω dring voort ἐπείγομαι ijl voort (ἠπείχθην)
ἐπιτηδές adv. dringend, opzettelijk
ἐπιτήδειος 1) geschikt τὰ ἐπιτήδεια levensmiddelen
2) genegen, subst. bloedverwant, vriend
ἐπιτηδεύω τι ben bezig met iets ἐπιτήδευμα bezigheid
ἕπομαι sequor volg τινί (niet verwant met ἕπω H zorg voor)
ἔραμαι = ἐράω bemin ἐρατός = ἐρατεινός H liefelijk
ἐραστής minnaar ἔρος H begeerte ἔρως ωτος liefde

W ἐργ (voor ϝεργ) praes ἔρδω H en ῥέζω (voor ϝρεjω) H doe
f ἔρξω en ῥέξω aor. ἔρεξα (ῥέξαι) en ἔρξα (ἔρξαι)
pf ἔοργα καταρέζω H streel (χειρί)
ἔργον werk, daad, zaak; taak ἔργα H korenvelden
προὔργου (πρὸ ἔργου) vereischt, dienstig
ἀεργός H ἀργός (ᾱ) werkeloos ἀργέω ben lui
ἐνεργός = ἐνεργής werkzaam ἐνέργεια kracht (energie)
συνεργός helper ὑπουργός (ὑπο-εργος) dienaar
ὑπουργέω dien ὑπουργία = ὑπούργημα dienst
δημιουργός (δημιο-εργός) handswerkman zie δῆμος
κακοῦργος booswicht κακουργέω mishandel κακουργία = κακούρ
γημα misdaad
πανοῦργος sluw sbst. schurk πανουργία schurkerij
λειτουργία praestatie v. h. volk zie λᾱός, daarbij λειτουργέω
γεωργός (uit γη-οργοσ) landbouwer (Γεώργιος Georgus)
γεωργία veld en tuinbouw
εὐεργέτης weldoener εὐεργετέω doe wel, τινά
εὐεργεσία = εὐεργέτημα weldaad
ἐργάζομαι arbeid ἀπ-, κατ-εργάζομαι bewerk (veroorzaak)
ἐνεργάζομαι τινί τι bewerk in iemand iets
ἐργαστήριον werkplaats
ἐργάτης arbeider ἐργάτις arbeidster ἐργασία vervaardiging
ὄργανον werktuig (vandaar orgel) ὄργια pl. geheime eere-
ἐρέσσω, ἐρέττω (St ἐρετ) roei ἐρετμόν H roeispaan [dienst
ἐρέτης H roeier ὑπηρέτης dienaar ὑπηρετέω dien
ὑπηρεσία dienstbetoon Van korten stam ἐρ:
πεντηκόντ-ερος (Ion) of πεντηκόντ-ορος F vijftigriemer
τριήρης, ους F driedekker triere πεντήρης vijfdekker
ἐρέω en ἐρέομαι H = εἴρομαι H vraag; in proza alleen aor
ἠρόμην vroeg f. ἐρήσομαι; daarbij praesens εἰρωτάω H
gew. ἐρωτάω vraag ἐρευνάω vorsch na
εἴρων, ωνος (eigenl. vrager) schalk εἰρωνεύομαι spreek
geveinsd εἰρωνεία veinzerij, ironie
ἐρῆμος of ἔρημος eenzaam, τινος verlaten door iemand
ἐρημία eenzaamheid, stilte ἐρημόω maak eenzaam
ἔρις, ιδος twist ἐριδαίνω H = ἐρίζω twist ἐρεθίζω =
ἐρέθω H prikkel ἔρισμα twistpunt
ἕρκος, εος p insluiting, omheining, heg; bescherming
ἑρμηνεύς tolk ἑρμηνεύω vertolk
ἑρμηνεία uitleg
ἕρπω serpo kruip, sluip p ga, = ἑρπύζω H

ἑρπετόν kruipend (dier)
ἔρρω ga weg, verdwijn ἔρρε pak je weg
ἐρυθρός (ruber) ἐρυθριάω krijg een kleur ἐρεύθω maak rood
ἔρυμαι en εἴρυμαι **H** (St. ϝερυ) = ῥύομαι, bescherm, red
ἔρυμα beschutting, bolwerk ἐρυμνός versterkt
ἐρύω = εἰρύω **H** (St ϝερυ[σ]) trek ἐρύκω houd tegen of achter
ἔρχομαι kom, ga (bij ἦλθον) ἀπέρχομαι ga weg; keer terug
διέρχεται λόγος er verspreidt zich een gerucht
διέρχομαι ga er doorheen, bespreek ἐπεξέρχομαι vervolg (τινί)
παρέρχομαι ga voorbij, treed op als redenaar
τὰ παρελθόντα en παρεληλυθότα het verleden
ἕσπερος (ϝέσπερος) avondster ἑσπέρα vespera avond
ἑσπέριος in den avond Ἑσπερίδες de dochters van den nacht
ἑστία haard = Ion ἱστίη (verw. m. Vesta?) ἑστιάω onthaal
ἔσχατος (sup. v. ἐξ) uiterste, laatste, geringste
ἐσχατιή **H** rand, uiterste einde
ἑταῖρος = ἕταρος **H** makker, vriend ἑταίρα zedelooze vrouw
ἑταιρία = ἑταιρεία vriendschap, politieke club
ἕτερος een ander alter ἅτερος = ὁ ἕτερος de andere
θάτερον = τὸ ἕτερον het tegendeel
ἑτέρωθι aan den anderen kant ἑτέρωθεν van den anderen
ἑτέρωσε naar den anderen kant [kant
ἑτοῖμος (ἕτοιμος) bereid ἑτοιμάζω maak klaar
ἔτος, εος jaar (v. ϝετος, vgl. vetus) ἐτήσιος jaarlijksch
οἱ ἐτησίαι de passaatwinden
τριέτης driejarig τριακοντούτης dertigjarig
πέρυσι adv. voor een jaar (oorspr. Indog. υτ = ϝει)
εὕδω, καθεύδω slaap (ἐκάθευδον)
εὐθύς adj recht, even = ἰθύς **H** adv εὐθύς, εὐθύ, εὐθέως
εὐθύνω richt recht op aan εὐθύνη = εὔθῡνα gew. plur
rekenschapaflegging ὑπεύθῡνος rekenschapschuldig
εὐνή bed, leger εὐνοῦχος zie ἔχω (εὔνους z. νόος)
εὑρίσκω vind εὕρημα vondst
εὐρύς wijd, breed εὖρος de breedte
ἐΰς = ἠΰς **H** goed, schoon ἐΰ **H** = εὖ adv. wel
εὔχομαι wensch, bid; doe een gelofte, beroem mij
εὐχή wensch, gebed εὖχος, εος **H** roem (beide = εὐχωλή **H**)
ἔχθω **p** = ἐχθαίρω **H** haat ἀπεχθάνομαι word gehaat
ἔχθος, εος = ἔχθρα haat, vijandschap
ἀπεχθής gehaat ἀπέχθεια discrediet
ἐχθρός gehaat, vijandig, vijand ἐχθίων, ἔχθιστος

ἔχις, εως M slang ἔχιδνα adder ἐχῖνος egel
ἔχω (voor ἕχω uit σεχω) heb, houd ἔχων = met
intr. ben zoo gesteld; met part δουλώσας ἔχω heb onderworpen **p**
οὕτως ἔχει zoo staat het ὡς ἔχω τάχους zoo snel ik kan
ἔχομαί τινος houd mij aan iets, sluit aan bij (intr)
ἀνέχομαι sustineo ἀπέχομαι abstineo (ἀνέχου, ἀπέχου)
ἀπ- διέχω ben verwijderd ἐξ- προέχω steek uit
ἐπέχω houd stil, wacht κατέχω τινός heb aandeel
παρέχω bied aan παρέχω ἐμαυτόν praebeo me vertoon mij
προσέχω τὸν νοῦν let op (richt den geest op)
a) συνεχής samenhangend συνεχνῶς onafgebroken
ἀνεκτός (ἀνέχομαι) dragelijk ἄσχετος **H** ondragelijk
πλεονέκτης „meerhebber" hebzuchtig πλεονεξία hebzucht
πλεονεκτέω zoek mijn voordeel πλεονέκτημα voordeel
b) ἕξις houding, toestand εὐεξία (v *εὔεκτος) goede toestand
ἑξῆς = ἑξειῆς op de rij af, ἐφεξῆς daarna
ἐχυρός = ὀχυρός vast, zeker ἐνέχυρον onderpand
c) Vblnm. -οχος (in smst.) houdend (γαιήοχος **H** z. ὄχος)
ἡνίοχος (ἡνία) teugelhouder, wagenbestuurder
εὐνοῦχος (εὐνό-οχος) bedbewaarder, kamerdienaar
κληροῦχος (z. κλῆρος) kolonist κληρουχία burgercolonie
van 't intrns: ἔξοχος = ὑπείροχος **H** uitstekend
ἔξοχον en ἔξοχα **H** verreweg κατ᾽ ἐξοχήν bij uitstek, bij voorkeur
εὐωχία (v. *εὔωχος) eigenl. goede houding, leven van genot
εὐωχέομαι doe mij te goed, smul
van 't Pas: ἔνοχός τινι schuldig = ὕποχος onderworpen
d) σχεδόν adv. nabij, bijna σχεδόθεν uit de nabijheid
αὐτοσχεδόν **H** (vlak in de nabijheid) man tegen man
αὐτοσχεδιάζω handel (spreek, denk) onbezonnen
σχέτλιος (eignl uithoudend) vermetel, vreeslijk
σχῆμα gestalte, gesteldheid πρόσχημα voorwendsel
ἀσχήμων leelijk εὐσχημοσύνη fatsoen
c) σχολή eignl. rustpoos vand. rust, vrije tijd, studie, school
σχολῇ met moeite σχολαῖος ledig, langzaam
σχολάζω heb tijd σχολαστικός kamergeleerde
ἄσχολος bezig ἀσχολία bezigheid, onrust, verhindering
ἀσχαλάω ben ontevreden, ongeduldig
f) Bijv. ἴσχω (voor ἵσχω uit = σισχω) = ἰσχάνω, ἰσχανάω **H**
houd terug

ὑπισχνέομαι beloof ὑπόσχεσις belofte
ἰσχύς kracht ἰσχύω ben sterk ἰσχῡρός sterk, vast vgl. ὀχυρός
ἕψω kook, zied Verbadj ἑφθός = ἑψητός

ζ

ζάω leef (Inf. ζῆν) = ζώω **H** ζωός **H** levend
ζωγράφος schilder ζωή leven ζῷον dier demin ζῴδιον
ζῳδιακὸς κύκλος dierenriem zodiak
ζεύγνυμι jungo bind onder het juk, verbind, span aan
ζεῦγος, εος span ζευγίτης bezitter van een span (derde klas van burgers)
ζεῦγμα zeugma (rhetor. figuur); havenversperring
ζυγόν juk; rij, gelid ὑποζύγιον trekdier, pl. tros
ζέφυρος avondwind, westen ζόφος **H** donker, westen
ζέω zied f ζέσω
ζημία verlies, nadeel, straf ζημιόω bestraf, beschadig
ζητέω (v. *ζητός) = δίζημαι (redupl.) **H** zoek, vraag, streef
ζῆλος ijver, nijd; glans ζηλόω zoek te evenaren, benijd
ζηλότυπος = ζηλήμων **H** ijverzuchtig ζηλοτυπία ijverzucht
ζώννῡμι gord aan διάζωμα schort ζωστήρ gordel, draagriem
ζώνη gordel εὔζωνος lichtgewapend, vlug

η

ἥβη jeugd, frischheid der jeugd ἡβάω ben in de kracht der [jeugd
ἔφηβος jongeling ἡβάσκω word manbaar
ἡγέομαι (vw. met sāgio, sagax) 1) geleid iemand τινός en 2) meen, geloof (duco) [τινί
ἡγεμών aanvoerder ἡγεμονία opperheerschappij, oppergezag
ἡγεμονεύω ben wegwijzer
ἥκω kom, ben er εὖ ἥκω ben in geluk εἰς τοσοῦτον ἀμαθίας ἥκω heb het zoo ver in (mijn) dwaasheid gebracht
καθήκειν reiken tot παρήκειν zich uitstrekken
τὸ καθῆκον het toekomende, de plicht (zooals προσῆκον)
προσήκει het komt iemand toe, men moet acc. abs. προσῆκον = δέον daar (terwijl) men behoort οἱ προσηκοντες de bloedverwanten
ἤλεκτρον wit goud ($^1/_5$ zilver) barnsteen
ἧλιξ, κος (uit σϝα-λιξ van Reflex) even oud, van gelijken ouderdom, tijdgenoot = ὁμηλικίη **H** het van gelijken leeftijd zijn
ἡλικία leeftijd, jeugd ἡλικιώτης tijdgenoot

ἥλιος = ἠέλιος **H** zon; zonneschijn
ἧλος pin, nagel ἀργυρόηλος **H** met zilveren knopjes
ἧμαι gew. κάθημαι zit; ben werkeloos
ἡμέρᾱ dag = ἦμαρ, ατος **H**; Dor ἆμαρ; **p** tijd
καθ' ἡμέραν dagelijksch τήμερον (σήμερον) vandaag
πανημέριος **H**, den geheelen dag (adj in plaats v adv)
ἡμερινός bij dag, een dag durend = vergankelijk
μεσημβρία (voor μεσημερια) middag, μεσημβρινός op den [middag
ἥμερος tam, zachtaardig, beschaafd ἡμερόω tem
ἠμί aio zeg ἦν δ' ἐγώ zeide ik ἦ δ' ὅς zeide hij
ἡμι- semi in smst half, adj ἥμισυς, ἡ ἡμίσεια de helft
ἡνίᾱ teugel pl ἡνίᾰ **H** ἡνίοχος (ἔχω) **H** wagenbestuurder
ἧπαρ, ατος lever, overdr. hart (in geest. zin)
ἤπειρος F vasteland, land ἠπειρώτης bewoner van het binnen- [land
ἦρ, ἦρος (vēr) ἔαρ, αρος **H** lente
ἐαρινός = εἰαρινός **H** vernus
ἠρέμα adv. stil ἠρεμέω blijf stil, rust
ἠρεμία stilte (daarent. ἐρημία v. ἔρημος eenzaamheid)
ἥρως, ωος held, halfgod ἡρῷον heiligdom van een heros
ἧσσα, ἧττα nederlaag ἡττάομαι (Ion ἑσσόμαι) doe onder voor
ἥσσων (ττ) geringer, zwakker (bij κακόσ) ἧσσον adv. minder
ἥκιστα het minst, volstrekt niet
ἥσυχος rustig, adv. ἡσυχῇ (ῇ) = καθ' ἡσυχίαν in rust
ἡσυχίαν ἄγω houd rust of = ἡσυχίαν ἔχω leef in vrede
ἡσυχάζω ben rustig, rust uit
ἠχή = ἠχώ klank, geraas (echo) ἠχέω klink

ϑ

ϑάλαμος vertrek, kamer, bijz. slaap- of huwelijksvertrek
ϑάλασσα (ϑάλαττα) zee κατὰ ϑάλατταν over zee
ϑάλλω bloei bijv. ϑαλέϑω, ϑηλέω τηλεϑάω **H**
ϑαλία **p** bloeiend geluk ϑαλίη **H** feestvreugde, feestmaal
Θάλεια (de bloeiende F bij ϑάλυς) de muze Thalia
ϑαλερός **H** bloeiend, rijkelijk
ϑάλπω maak warm ϑάλπος, εος hitte, brand
ϑαμά adv. dikwijls ϑαμέες **H** = ϑαμειοί **H** crebri
ϑαμίζω kan dikwijls, ben dikwijls
ϑάπτω begraaf (ἐτάφην) ταφή begrafenis
τάφος graf **p** begrafenis τάφρος F gracht
ἄταφος = ἄϑαπτος onbegraven
ϑάρσος = ϑρασός, εος moed, onverschrokkenheid, vertrouwen

ϑαρρέω (ρσ) ben gerust ϑαρραλέος (ρσ) welgemoed
ϑρασύς = ϑάρσυνος **H** moedig, stoutmoedig
ϑρασύτης driestheid, vermetelheid
ϑαρρύνω (ϑαρσύνω ϑρασύνω) moedig aan

ϑαυμα wonder (st ϑαυ, ϑαϝ verbaasd aanzien, aandachtig beschouwen)
ϑαυμάζω bewonder (τινά τινος wegens)
ϑαυμάσιος wonderlijk, eigenaardig ϑαυμαστός bewonderenswaardig
ϑαυμαστὸν ὅσον (mirum quantum) wonderlijk hoe groot
ϑαυμαστῶς ὡς onbegrijpelijk hoezeer

ϑέᾱ beschouwing, Dor ϑάα (voor ϑαϝα)
ϑεάομαι = ϑηέομαι **H** bezie met aandacht, beschouw
ϑέᾱμα aanblik, schouwspel (overdracht)
ϑεᾱτής toeschouwer ϑέᾱτρον schouwburg, tooneel, schouwspel

ϑεωρός toeschouwer, feestgezant (uit ϑεα-ϝορος, z. ὁράω)
ϑεωρία feestgezantschap of beschouwing
ϑεωρέω beschouw (theoretisch) ϑεώρημα leerstelling
ϑεωρικόν kijkgeld, theatergeld (in Athene)

ϑέλγω betoover ϑελγκτήριον toovermiddel

ϑέος (v. ϑεσος) god ἡ ϑεός = ϑεά godin
πρὸς ϑεῶν bij de goden of om gods wil
ἀποϑεόω vereer als god ἀποϑέωσις vergoding (apotheose)
ἔνϑεος met goddelijken geest bezield ἐνϑουσιάζω ben in geestvervoering
ϑεῖος goddelijk τὸ ϑεῖον de godheid = ὁ ϑεός
vgl. **H** ϑέσπις ϑεσπέσιος W σεπ ϑέσφατος W φα

ϑέραψ, πος **p** ϑεράπων, ποντος dienaar F ϑεράπαινα
ϑεραπεύω bedien, verpleeg ϑεραπεία verpleging

ϑέρομαι word warm ϑέρος, εος zomer ϑερίζω oogst
ϑερμός warm τὸ ϑερμόν warmte ϑερμαίνω verwarm

ϑέω (v. ϑεϝω) loop ϑόος (voor ϑοϝός) snel
Vblnom. -ϑόος in βοηϑόος **H** „op hulpgeroep toesnellend"
βοηϑός helpend, helper βοηϑέω help βοήϑεια hulp

ϑήγω wet ϑηκτός gescherpt, scherp ϑηγάνη wetsteen

ϑῆλυς (verw. m. fē-mina) vrouwelijk, teeder
ϑηλύνω maak verwijfd, verweekelijk

ϑήρ wild dier ϑηρίον dier ϑηριώδης dierlijk
ϑήρα jacht, buit ϑηρεύω jaag iets na (τι)

ϑής ητός loonarbeider; in Athene ϑῆτες burgers der laagste klas
ϑητεύω arbeid voor loon ϑητεία loondienst

ϑησαυρός schatkamer, schat ϑησαυρίζω verzamel

ϑιγγάνω raak aan ἄϑικτος onaangeraakt, niet aan te raken

ϑνήσκω sterf gew. ἀποϑνήσκω, **p** κατα ϑνήσκω
ϑνητός sterfelijk ϑνητοί **p** sterfelijke = menschen
ϑάνατος dood ἀϑάνατος onsterfelijk ἀϑανασία onsterfelijkheid
ϑανατάω wensch te sterven ϑανατόω veroordeel ter dood

ϑόλος F rond gebouw, in Athene ambtslokaal der prytanen (in Odyssee bergplaats)

ϑραύω versplinter ϑραυστός gebroken

ϑρέομαι doe klinken ϑρόος ϑροῦς gedruisch, geroep
ϑροέω schreeuw **p** geroep ϑρυλέω babbel, bespreek druk
ϑρῆνος klaaglied ϑρηνέω klaag, ween
ϑόρυβος gedruisch, alarm ϑορυβέω maak gedruisch

ϑριγκός kroonlijst, muurtinne, omsluiting

ϑρίξ, τριχός F haar τρίχινος van haar (trichine)

ϑρόνος armstoel, troon vgl. ϑρῆνυς **H** voetbank

ϑρύπτω wrijf stuk διαϑρύπτω verweekelijk, verwen
τρυφή weelde, overvloed τρυφάω zwelg, pronk, doe goed
τρυφερός weelderig = ϑρυπτικός

ϑρῴσκω spring (ἔϑορον)
ϑοῦρος **H** = ϑούριος **p** stormend, F ϑοῦρις, ιδος (ἀλκή)

ϑυγάτηρ, τρός dochter

ϑύρα deur, poort, ingang αἱ βασιλέως ϑύραι het koninklijk paleis
ϑυρωρός (z. ὁράω) deurwachter
ϑυραῖος buiten zich bevindend ϑύραζε **H** foras naar buiten
πρόϑυρον voorplein, voorhof ϑυρεός **H** deursteen

ϑύρσος thyrtusstaf der bacchanten (= ϑύσϑλον **H**)

ϑύω eigl. storm, suis, bruis (= ϑύνω **H**) gewl. offer (doe rook opstijgen; ϑῡμός = fumus)
ϑῦμα offergave, offer ϑυσία offer (feest)
ϑῡμιάω doortrek met rook ϑῡμίαμα reukwerk
ϑύμον en ϑύμος > thymum kwendel, tijm
ϑυμέλη offeraltaar bijz. altaar in de orchestra
ϑύος, εος **H** brandoffer, later wierook (thūs, tūs)
ϑυήεις **H** = ϑυώδης (ὄζω) **H** geurend
ϑῡμός eigl. adem, levensadem, gewl. gemoed, moed, hartstocht, hart; wensch, gedachte **H**
ἄϑυμος moedeloos ἀϑῡμέω ben moedeloos ἀϑῡμία moedeloosheid
ἐνϑῡμέομαι DP behartig, overleg

ἐπιθῡμέω τινός begeer ἐπιθυμία begeerte
ἐπιθυμητής liefhebber, aanhanger
προθῡμος bereidwillig προθῡμέομαι DP ben geneigd
προθῡμία bereidwilligheid, ijver
ῥᾳθῡμος lichtzinnig ῥᾳθῡμέω ben lichtzinnig ῥᾳθυμία lichtzinnigheid
θυμόω vertoorn θῡμόομαι **p** word toornig = θῡμαίνω **p**
θώρᾱξ, κος borstharnas, pantser θωρήσσω **H** wapen

ι

ἴαμβος (Thrasisch-Phryg. vrw) jambus ἰαμβεῖον jambisch vers
ἰάομαι (ῐ) maak gezond (verw. m. ἰαίνω **H** verwarm)
ἰάσιμος geneeselijk ἀνίατος ongeneeselijk
ἰατρός = ἰητήρ **H** geneesheer ἰατρεύω behandel geneeskundig
W ἰδ (v. ϝιδ videre; εἶδον zag, Ift. ἰδεῖν
ἄϊστος ongezien ἀϊστόω doe verdwijnen, vernietig
Ἅιδης (Ἀιδωνεύς **H**) = ᾅδης de onderwereld
εἰς ᾅδου en ἐν ᾅδου scl δόμους, οις in den Hades
ἀΐδηλος **H** vernietigend, verderfelijk
ἰδέα uiterlijk, verschijning; oorspronkelijke vorm (idee, ideaal)
εἶδος aanzien, gestalte εὐειδής schoon van gestalte; in smnst. ontstond uit -ο-ειδής -ῳδης en ώδης; νοσώδης ziekelijk, sukkelend (vgl. het Duitsche -lich uit gleich)
εἴδωλον schaduwbeeld (idolum, idool)
οἶδα weet Inf. εἰδέναι Part. εἰδώς F ἰδυῖα **H**
σύνοιδα ἐμαυτῷ ben mij bewust (ποιήσας of ποιήσαντι)
ἴδρις, ιος **H** kundig ἀϊδρείη **H** onwetendheid
ἵστωρ of ἴστωρ „weter" getuige, scheidsrechter **H**
ἱστορία onderzoek, bericht, historia
ἱστορέω onderzoek, bericht ἀνιστορέω **p** vraag na
ἴδιος (v. ϝιδιος) eigen, privaat ἰδίᾳ privatim
ἰδιώτης privaatburger ἰδιωτεύω leef als privaatburger. ben leek (onkundig) in een zaak (τινός)
ἱδρώς, ῶτος (W σϝιδ) zweet ἱδρόω zweet
ἀνιδρωτί zonder zweet, zonder moeite
ἱερός eigl. ras, krachtig **H** gew. heilig
ἱερόν heiligdom, offer pl. ἱερά offer, feest
καλλιερέω (καλός) krijg gunstige voorteekens

ἱερεύς priester ἱέρεια priesteres
ἱερεύω wijd, offer, slacht ἱερεῖον offerdier
ἵημι (voor σισημι, vgl. sero voor siso) zend, laat gaan, werp
ἵεμαι ijl, stort voort; daarmee vermengd (na Homerus)
ἵεμαι (W ϝῑ vgl. in-vī-tus) streef naar, begeer = ἐφίεμαι
ἀφίεμαί τινος laat af van iets
μεθίημι laat los, laat toe, intr. word minder
παρίημι laat voorbij, laat toe; M verzoek
προΐημι laat varen; vertrouw toe of geef prijs
συνίημι begrijp συνετός verstandig σύνεσις begrip (constructio κατὰ σύνεσιν)
ὑφίημι zend heimelijk, zet aan intr. geef toe
ἵκω **H** = ἱκάνω, ἱκνέομαι kom gewl. ἀφικνέομαι kom aan
ἐξικνέομαι bereik, ben toereikend ἄφιξις aankomst
ἴκμενος **H** (eigl. komend) gunstig, van gunstigen wind
ἱκανός toereikend, geschikt, vertrouwbaar, juist
ἱκέτης bescherming smeekende ἱκετεύω smeek
ἱκέσιος smeekend ἱκεσία = ἱκετεία het smeeken
ἵλᾱς = ἵλεως genadig, teeder, zacht
ἱλάσκομαι **H** stem voor mij genadig, verzoen (θεόν)
ἱμᾱ́ς, άντος riem ἱμάσσω **H** sla met de zweep ἱμάσθλη **H** zweep
ἴον (v. ϝιον) viola viooltje ἰοειδής **H** donkerblauw (jodium)
ἰός (v. ϝισος) vīrus gift (maar ἰός **H** pijl)
ἵππος paard ἵπποι **H** span, wagen ἡ ἵππος ruiterij
ἵππαρχος ruiteraanvoerder ἱππάζω rijd ἱππασία het rijden
ἵππειος bij 't paard behoorend ἱππικός hetzelfde of ervaren in rijden, mennen, berijder ἱππική rijkunst
τὸ ἱππικόν ruiterij ἐφίππιον zadel
ἱππεύς = ἱππότα **H** bereden soldaat, ruiter, ridder
ἱππεύω rijd, dien als ruiter ἱπποσύνη **H** de kunst om paarden te berijden
ἰσθμός (v. εἶμι) landengte Ἰσθμοῖ op den Istmus van Korinthe
τὰ Ἴσθμια de Istmische spelen
ἴσος = ἶσος, ἔϊσος gelijk ἡ ἴση gelijk aandeel
ἐπ' ἴσῃ καὶ ὁμοίᾳ met gelijk recht
ἐξ ἴσου gelijkmatig ἴσως waarschijnlijk, misschien
ἰσόω maak gelijk ἰσότης gelijkheid
ἵστημι (v. σιστ° W στα) sisto plaats; stel in of aan; houd tegen
ἵσταμαι plaats mij, treed ἕστηκα sta
στάσις stand, opstand, partij στασιάζω ben in opstand

στασιώτης partijgenoot
στάσιμος vaststaand στάσιμον (μέλος) lied van 't koor der tragedie bij eerste optreden
σταθμός statio rustoord; dagmarsch; schaapskooi, stal; pijler; waag, gewicht (van ἱστάναι er in plaatsen = wegen)
στάθμη rijlat, richtsnoer σταθμάομαι weeg af, meet uit
στατήρ, ῆρος stater, gouden munt = 20 drachmen (*f* 12)
στάδιος staande σταδίη ὑσμίνη **H** gevecht van man tegen man
στάδιον = Dor σπάδιον renbaan
στῆθος, εος borstkas, borst
στήλη opstaande plaat (niet zuil) met inschriften, grafsteen, eer- of schandzuil
(In meer verwijderde verwantschap staan σταυρός, στέαρ, στοά, στῆλος)
ἀνίστημι jaag op ἀνάστατος verdreven πόλιν ἀνάστατον ποιεῖν een stad verwoesten
ἀφίσταμαι val af ἀποστάτης (laat) afvallige
διαστῆναι uit elkander gaan διάστασις tusschenruimte
ἐκστῆναι uitwijken (τῆς ὁδοῦ) τινί voor iemand
ἐφίστημι stel aan over of doe stil staan (den wagen)
ἐφέστηκα = ἐπιστατέω sta aan 't hoofd, ben bestuurder
ὁ ἐφεστώς = ἐπιστάτης bestuurder, leider; kenner (zie 't volgd.)
ἐπίσταμαι DP versta (ἠπιστήθην)
ἐπιστήμη kennis ἐπιστήμων ervaren
καθίστημι stel in, maak tot iets καθίσταμαι word
τὰ καθεστῶτα het bestaande κατάστασις toestand
μεθίσταμαι en περιίσταμαι verander, sla om; trans περιστῆναί τινα omsingelen
παραστάτης nevenman, helper
προστάτης beschermer, patroon προστατέω sta aan 't hoofd
σύστασις vereeniging; gevecht van man tegen man, strijd (σύστημα systeem)
ὑφίσταμαι houd stand, trans beloof
ἱστός (ἵστημι?) mastboom; weefstoel, weefsel
ἱστίον weefsel, zeil
ἰσχίον (van ἰξύς heup) heupgewricht, heup (ischias)
ἰσχνός droog, mager ἰσχαίνω maak dor
ἰχθύς M visch ἰχθυόεις **H** vischrijk
ἴχνος εος voetspoor = ἴχνιον ἰχνεύω **H** spoor op (ichneumon)

κ

καθαρός rein καθαίρω reinig ἐκκαθαίρω veeg uit
καθαρμός = κάθαρσις reiniging καθαρεύω ben rein
καινός nieuw, ongehoord ἀνακαινόω vernieuw
καίνω, κατακαίνω dood (κατέκανον)
καιρός gunstig tijdstip, gelegenheid
καίριος gelegen, gunstig; van wonden: doodelijk
καίω (καϝjω) brand aor ἔκαυσα = ἔκη[ϝ]α **H**
καυστός, καυστικός bijtend, hypocaustum badkamer
καῦμα hitte κήλεος **H** brandend πυρκαϊή **H** brandstapel
κακός slecht, kwaad, laf κακόν ongeluk κακά lijden
κακία slechtheid, lafheid = κακότης (**H** elende)
κακίζω maak slecht = scheld uit κακόω mishandel
κάλαμος riet > calamus (kalmus)
καλέω roep, noem = κικλήσκω **H** κέκλημαι heet
κλῆσις uitnoodiging ἐπίκλησις benaming
ἐγκαλέω τινί τι verwijt ἔγκλημα beschuldiging
ἔκκλητος opgeroepen ἐκκλησία volksvergadering
ἐκκλησιάζω ben (spreek) in de volksvergadering
παρακαλέω roep te hulp προκαλέω eisch op of daag uit
ἡ σύγκλητος (scl. βουλή) de raad, de senaat
ὁμοκλή **H** toeroep, bevel ὁμοκλάω [o]κλέω roep toe
καλός (**H** ᾰ) schoon, edel, roemrijk
καλῶς ἔχει het staat goed; in smnst καλλι-, καλλ- bijv. κάλλιμος **H** κάλλος, εος schoonheid, pracht
καλλύνω vergoelijk M zet een hooge borst (vgl. καλλωπίζω, ὤψ)
κάλυξ, κος F huls, vruchtkelk (calix kelk); verw. met καλύπτω
κύλιξ, κοσ F drinkschaal, beker
καλύπτω omhul ἀποκαλύπτω onthul (Apokalypsis)
κάμνω vermoei, lijd, trans arbeid **H** κέκμηκα ben vermoeid
κάματος vermoeienis
ἀκάματος **H** onvermoeibaar = ἀκμής, ῆτος **p**
κάμπτω buig καμπή kromming καμπύλος krom
κάν[ν]α (v.w.) riet (Cannae) κανών, όνος staf, richtsnoer
κάνεον = κανοῦν korf κανηφόρος korfdraagster
κάπηλος kleinhandelaar, caupo
καπηλεύω drijf kleinhandel καπηλεῖον winkel
καπνός rook καπνίζω steek (het) vuur aan

κάπρος wild zwijn, everzwijn (vgl. caper bok)
κάρα p = κάρη (Gen κρατός) hoofd = κάρηνον (ook bergkruin) ἐπὶ κάρ H met 't hoofd voorover
κρήδεμνον H hoofddoek, sluier; muurtinne
κράνος, εος helm κρανίον schedel
ναύ-κραρος eigl eigenaar van een schip (later hoofd van een burgerafdeeling te Athene); hieruit door ναύκλαρος volksetymologisch:
ναύκληρος kapitein
(vgl. κόρυς en κορυφή)
καρδία cor(d) hart, p κέαρ, κῆρ = κραδίη H; ook maag
καρκίνος kreeft (kanker) καρκίνωμα kankergezwel
καρπός vrucht (vgl. carpo, herfst) καρπόομαι trek voordeel, buit uit
κάρυον (cicer, carina) noot καρυᾶτις priesteres van Ἄρτεμις K (Karyatide)
καυλός caulis stengel; schacht H
κεῖμαι lig, ben neergelegd of gezet (p bij τίθημι)
διάκειμαί πως ben op een of andere wijze gesteld, gestemd
ἔγκειμαί τινι (= ἐπίκειμαι) breng in 't nauw
πρόσκειμαι breng in 't nauw of ben er bij, ben vastgehecht aan
τό συγκείμενον overeenkomst
κοιμάω (*κόιμη leger) breng ter ruste, doe inslapen
κοιμάομαι p leg mij te rusten, slaap in
κοίτη en κοῖτος H leger ἀκοίτης en παρακοίτης bedgenoot
ἄκοιτις en παράκοιτις echtgenoote
κείρω (st κερ) scheer; verniel, verwoest = κεραΐζω H
κουρεύς barbier κουρεῖον barbierswinkel
κέλευθος F p weg, pad (vgl. callis)
ἀκόλουθος (ἀ cop) begeleider ἀκολουθέω volg
κέλλω (ἔκελσα) H drijf voort (cello); trans. en intrans. land
κέλομαι H zet aan = κελεύω vorder op, beveel (τινά)
παρακελεύομαι wek op, τινί
κέλης, ητος renner, renpaard (vgl. celer)
κενός ledig = κενεός H = Ion κεινός κενόω maak ledig
κενεών, ῶνος H onderlijf, zijde
κεντός prikkel, steek κέντρον (voor κέντρον) prikkel
κοντός staak (contus, percontari)
κέραμος aardewerk, pot (ceramiek)
κεραμεύς pottebakker Κεραμεικός pottebakkerswijk in Athene (voornaam stadsgedeelte)

κεράννυμι vermeng, alleen van vloeistoffen, bijvr κίρνημι H
ἄκρατος ongemengd, zuiver
κρᾶσις menging κρατήρ mengvat (krater)
κέρας, ατος of ως hoorn; vleugel van een leger (vgl. κάρα)
ῥινόκερως, ωτος (Acc.!) neushoorn, rhineceros
κεραία zeilstang, ra κριός ram
κεραυνός bliksem (inslaande) donderkeil
κέρδος, εος winst, voordeel κερδαίνω win
κερδαλέος winstgevend, op voordeel uit (= φιλοκερδής sluw)
comp κέρδιον H voordeeliger κερδοσύνη H sluwheid
κεφαλή hoofd ἐγκέφαλος hersens
κεφάλαιον hoofdzaak
κήδω H bedroef, krenk aor κεκαδεῖν benadeelen
κήδομαι bedroef mij, bekommer mij om, τινόσ zorg voor iemand
κηδεμών verzorger, beschermer κηδεστής verwante, verzwagerd
κῆδος, εος leed, zorg ἀκηδής H onbekommerd = ἀκήδεσιος
κηδεύω p verzorg, begraaf
κηλέω bedaar, betoover κηληθμός H betoovering
κῆπος tuin
κηρός (cera) was κηρίον honigraat
κῆρυξ υκος heraut κηρύσσω verkondig
κήρυγμα uitvaardiging, bevel ἐπικηρυκεύομαι onderhandel
κηρύκειον herautstaf Dor καρύκ⁰ hieruit cādūceus
κιβωτός F kast, kist demin κιβώτιον
κιθάρα (Aziat. vrw.) luit, cither (gitaar)
κιθαρίζω speel op de luit κιθαρίστρια luitspeelster
κίνδυνος gevaar ἐπικίνδυνος gevaarlijk
κινδυνεύω loop gevaar (dikwijls van den strijd)
προκινδυνεύω τινός strijd in de eerste rijen voor iemand
κινέω (van κίω H vgl. cieo) beweeg κινέομαι p beweeg mij
bijvr κίνυμαι H κίνησις beweging = κίνημα (kinematograaf)
κισσός klimop Att. κιττός
κίων, ονος F en M zuil
κλάζω (γξω) klink, schreeuw κλαγγή klank
κλαίω (κλαϝjω St. κλαω) Att. κλάω ween (lijd)
ἄκλαυτος onbeweend κλαυθμός weenen, klagen
κλάω (voor κλάσω) breek trans ἐκλάσθην intr brak stuk
κλάδος (dat κλαδί p) twijg = κλών, ωνός
κλῆμα rank (κληματίς een slingerplant)

κλείω = κλῄω, κληίω H sluit Verbadj κλειστός
κλείς, ειδός (Acc. κλεῖν) clavis = κληίς, ῖδος H
κληῖδες H roeipinnen κλεῖθρον = κλῇθρον slot
κλέπτω steel κλέπτης dief = κλοπεύς p
κλοπή diefstal κλεψύδρα wateruurwerk
κλῆρος (eigl. brokstuk van κλάω) lot
κληρονόμοσ erfgenaam κληροῦχος landbezitter door 't lot kolonist κληρουχία burgerkolonie κληρόω loot, verkrijg door het lot (Volksetym. ναύκληρος voor °κλᾶροσ, κρᾶρος zie κάρᾶ)
κλίνω neig, doe leunen, buig κατακλίνομαι p leg mij neer
κλίνη rustbed, sofa (kliniek)
τρίκλινος met drie rustbedden τρίκλινον triclinium
ἔγκλισις aanleuning (Grammat; enclitica)
κλίμα glooiing van den aardbol, hemelstreek, klimaat
κλῖμαξ, κος F trap, ladder κλιτύς H clīvus helling
κλισίη H hut, hofstede κλισμός H leunstoel
κλύζω spoel p golf, breek κλύδων, ωνος H vloed van golven
κλυστήρ spoeler (klisteer) κατακλυσμός zondvloed
κλύω p hoor (vgl. cluens, cliens) κλυτός inclutus beroemd
κλέος, εος roep, roem εὐκλεής beroemd, εὔκλεια roem
κλείω p = κλῄζω p verheerlijk, p κλέομαι H
Κλειώ οῦς Klio κλειτός = κλεινός roemvol
κληδών, όνος = κλεηδών H roep, tijding
κλώθω spin ἐπικλώθω spin toe, bepaal (als lot)
Κλωθώ (spinster) een der Parcen
κνήμη scheenbeen, kuit κνημίς, ῖδος scheenplaat
κοῖλος (uit κοϝιλος cavus hol) κοιλία buik
κοιλαίνω hol uit
κοινός = ξυνός p gemeenschappelijk τό κοινόν gemeente
κοινῇ gemeenschappelijk, openlijk, in 't belang van den staat
κοινόω deel mede ἀνακοινοῦμαι τινί
κοινωνία gemeenschap
κόλαξ, κος vleier κολακεύω vlei (τινά)
κολακεία vleierij, oogendienst
κόλος (verw. m. κλάω) verminkt (κόλος μάχη afgebroken slag, [Il. Θ)
κολάζω eigl. knot af, bedwing, gewl. tuchtig
κολαστής tuchtmeester ἀκολασία tuchteloosheid
κολούω vermink, onderdruk
κωλύω hinder τὸ κώλυον hindernis

κόλπος boezem, buil, zeeboezem
κολωνός heuvel = κολώνη p (vgl. collis)
κομέω H draag zorg voor κομίζω verzorg, pas op, geleid M draag weg, krijg terug p κομίζομαι vaar, reis
κομιδή verzorging, verpleging κομιδῇ geheel en al
κόμη > coma hoofdhaar; loof
ἱππόκομοσ als een paardenstaart ὑψίκομος H met hoog loof
κομάω draag lang haar κομήτης staartster, komeet
κόμπος geraas, gerammel = pralerij, trotschheid
κομψός opgesierd, sierlijk, geestig
κόνις = κονία stof κονιάω bestrijk met kalk (vgl. cinis)
κονίω H jaag stof op ἀκονιτί zonder strijd, zonder moeite
κονιορτός (ὄρνυμι) en κονίσαλος stofwolk
κόπρος F mest, vuilnis; H mestvaalt, binnenplaats voor 't vee
κόπτω houw, stoot κόπος afgematheid, vermoeidheid
ἐκκόπτω houw om (een boom) προκόπτω maak voortgang
ἀποκοπή het afwerpen van een vokaal συγκοπή het samentreffen (van twee consonanten) vandaar uitstooting eener tusschenstaande vokaal
κόμμα (afgeslagen) stuk, zinsdeel
κομμός het zich slaan als teeken van droefheid, vandaar treurzang; wisselzang tusschen koor en toeschouwer
κόραξ, ακος raaf ἄπαγε ἐς κόρακας loop naar den drommel; vandaar σκορακίζω verwensch vgl. κορώνη H cornix kraai
κόρος verzadiging, walging
κορέννυμι verzadig ἀκόρεστος onverzadelijk
κόρυς, υθος F helm (verw. m. κάρα) κορύσσω bewapen, rust uit
ἱπποκορυστής H wagenstrijder
κορυφή top κορυφαῖος aanvoerder (in het koor)
κόσμος orde, 't betamelijke sieraad; wereldorde, heelal
κόσμιος bescheiden, ordelijk
κοσμέω orden, voer aan; versier
κοσμήτωρ H regelaar, gebieder κοσμητική kunst van opschikken
κοτύλη nap, schaal; als maat $1/4$ Liter (0.274)
κοτυληδών όνος F napje, tepel (botan!)
κοῦρος H edelknaap, jongeling, zoon Διὸς κοῦροι de Zeuszonen (Dioskuren) Kastor en Polluks
κούρη H Att. κόρη p κόρᾱ meisje; eigenn. Κόρη (Cora) = Persephone κουρίδιος H jeugdig, echtelijk
κορίζω beuzel, liefkoos ὑποκοριστικόν deminutivum

ἐπί-κουρος (voor °κορσος vgl. curro) helper, bondgenoot, huurling
ἐπικουρέω help (vgl. βοηθέω) ἐπικουρία hulp
ἐπίκουρημα hulpmiddel, voorbehoedmiddel
κοῦφος licht (levis) κουφίζω hef in de hoogte (levo)
κράζω krijsch, schreeuw κέκρᾱγα schreeuw luid
ἀνέκραγον gilde κραυγή geschreeuw
κράτος, εος = κάρτος **H** sterkte, overmacht, overwinning
ἀνὰ (κατὰ) κράτος uit alle macht
ἐγκρατής (compos) beheerschend ἐγκράτεια matigheid
ἀκρατήσ (impotens) ἀκράτεια onmatigheid
δημοκρατία volksregeering ἀριστοκρατία regeering der
δημοκρατέομαι leef onder volksregeering [besten
κρατέω τινός heb macht over iemand κρατέω τι grijp, houd
ἐπικρατέω heb of krijg de overhand [vast
κραταιός **H** machtig = κρατύς **H** comp. κρείσσων sterker,
Sup κράτιστος = κάρτιστος **H** κάρτα zeer [beter
κρατύνω versterk, beveilig; **p** ben sterk
κρατερός = κάρτερος sterk καρτερέω houd uit
καρτερία standvastigheid (vgl. ἐγκράτεια)
παγκράτιον algemeene strijd, worstel- en vuistgevecht
παγκρατιαστής (van °άζω) worstelaar, vuistvechter
κρέας, ᾱτος of ως vleesch, pl. vleeschstukken, vleesch
κρεμάννῡμι hang op κρέμαμαι hang
κρημνός helling, verhevenheid κρημνώδης afhellend
κρήνη bron = κρουνός **H** wel
κρηπίς, ῖδος > crepida mansschoen, halfhooge laars, grondslag
κρῑθή gerst, gew. pl. κρῖθαί = κρῖ **H**
κρίθινος van gerst οἶνος κρίθινος bier
κρίνω scheid, onderscheid, zoek uit; verklaar, oordeel; breng voor het gerecht (τινὰ θανάτου (vgl. cerno, discrimen)
κρίσις beslissing ἀνάκρισις onderzoeking
κριτής rechter, beoordeelaar κριτήριον kenteeken
εἱλικρινής (εἵλη zonnewarmte) zonneklaar
ἀποκρίνομαι M en P antwoord ἀπόκρισις antwoord
προκρίνω geef de voorkeur συγκρίνω vergelijk
ὑποκρίνομαι antwoord, stel voor, speel (een rol)
ὑποκριτής tooneelspeler (laat huichelaar)
κρότος klappend gedruisch κροτέω sla tegen elkaar
συγκροτέω pomp in
κρούω stoot, klop (θύραν); sla toe

πρύμναν κρούεσθαι het schip achteruit roeien
ἀνάκρουσις stoot, schok; opslag van het vers (anakrusis)
παρακρούω en °ομαι stoot ter zijde, bedrieg
κρύος εος koude, vorst (St. κρυς vgl. crusta)
κρυερός ijskoud κρυστάλλος ijs
κρύπτω verberg κρυφαῖος, κρύφιος, κρυπτάδιος **H** heimelijk adv
κρύβδην = κρύφα, κρυφῆ, κρυφαίως
κτάομαι DM verwerf κέκτημαι bezit
κτῆσις verwerving, bezit κτῆμα bezit(ting)
κτῆνος, εος bezit, gew. stuk vee; **p** slaaf
(κτέαρ) κτέατα **H** have κτεατίζω verwerf
κτέρεα eerbewijzen aan de dooden κτερ[ε]ίζω **H** begraaf
κτείνω dood gew. ἀποκτείνω; als P dient ἀποθνήσκω bijvr ἀποκτίννῡμι, °κτεινῡμι aor ἔκτα **H**
κτίζω sticht, bevolk met colonisten κτίσις vestiging κτίστης stichter
κτύπος kraken, geraas κτυπέω dreun, donder
κύανος of κυανός lazuursteen lapis lazuli; blauwe kleur, blauw vloeispaat, blauwe korenbloem (cyanus)
κῡάνεος zwartblauw, zwartachtig; in smst. daarvoor κυανο-
κυβερνάω > guberno stuur κυβερνήτης stuurman
κυβιστάω (vgl. κύπτω) val met 't hoofd voorover, werp mij achterover
κυβιστητήρ **H** buitelaar, goochelaar; duiker
κύβος > cubus dobbelsteen κυβεύω dobbel, waag
κύκλος cirkel, omtrek; ring, ringmuur; rad (vgl. circus)
κύκλῳ in een kring, rondom αἱ Κυκλάδες νῆσοι de Cycladen om Delos
κύκλιος = κυκλικός = κυκλόεις kringvormig
κυκλέω rijd op raderen, draai M draai mij, rol
ἐκκύκλημα uitroltoestel in het theater
κυκλόω omgeef in een kring, omsingel
κύκνος > cycnus zwaan
κυλίνδω en κυλινδέω wentel, rol trans P (καλ°) intr
κύλινδρος wals, rol, cylinder
κῦμα golfje, golf κῡμαίνω golf
κυνέω kus (ἔκυσα) προσκυνέω vereer door te voet te vallen
κύπτω buk mij κεκῡφα ben gebukt κῡφος gebukt
κυρέω tref aan (ἔκυρσα **H**) **p** met Part zooals τυγχάνω ook = ben
κύρμα **H** vondst, buit

κῦρος, εος macht, beslissing *κυρόω* bekrachtig
κύριος geldig (tgst. *ἄκυρος*) gerechtigd
ἡ κυρία (*ἐκκλησία*) de regelmatige volksvergadering
Subst *κύριος* heer, opperhoofd *κυριεύω* ben meester
κύων κυνός hond meest F *κύνεος* van den hond
ἡ κυνέη (*κυνῆ*) hondsvel; **H** stormkap, helm
κυνικός hondsch *κυνικοί* cynici *κύντερος* **H** gemeener
κυνηγός (*-ᾱγός*) gewl. *κυνηγέτης* „hondengeleider" = jager
κυνηγετική het jagen *κυνηγέσιον* jacht
κωκύω snik, jammer, beween
κωκυτός weeklacht; K. Cocytus, Jammerrivier
κῶλον lid, bijz. voet, been; laat zindeel (vandaar Colon)
κώμη dorp *κωμάρχης* dorpsschout
κῶμος feestoptocht, vroolijke troep *κωμάζω* zwerf vroolijk rond
ἐγκώμιον loflied (bij *κῶμος* ter inhaling van een overwinnaar gezongen) *ἐγκωμιάζω* prijs
κωμῳδός (*ἀοιδός, ᾄδω*) acteur in blijspel
κωμῳδία > comoedia blijspel *κωμῳδέω* bespot
κωμικός blijspeldichter *τὸ κωμικόν* het schertsende
κώπη (vgl. capulus) greep, handvat van zwaard of roeispaan, roeiriem
κωφός stomp, stom, doof

λ

λᾶας steen *λάϊνος* van steen *λᾱτομία* (*τέμνω*) steengroeve
λεύω steenig vrbadj *λευστός*
λαγχάνω krijg door 't lot, ontvang *λ° δίκην τινί* breng een aanklacht in tegen iem. *λάχος, εος* lot *Λάχεσις* (loting) een der Parcen
λαγώς ώ (Att. Decl.) (*λαγ-ώς* oor?) haas
λάγος snapachtig *λαλιά* gebabbel (vgl. Lalage)
λαλέω babbel *λάλημα* gebabbel
λῆρος bijz. pl. *λῆροι* grappen, gezwets *ληρέω* bazel
λαμβάνω, neem, ontvang
λαμβάνομαι (*ἀντιλ°, ἐπιλ°*) *τινός*, vat aan, grijp (ook act.)
ἀπολαμβάνω krijg terug, scheid af
καταλαμβάνω houd vast, grijp aan, bezet; tref aan (met Part.
μεταλαμβάνω τινός neem deel aan iets
ὑπολαμβάνω neem op; neem het woord, antwoord; neem aan, geloof = *ὑπείληφα* koester de meening
συλλαμβάνω neem gevangen; Intr. sta bij *συλλήβδην* in 't kort

λαβή greep *συλλαβή* syllabe *ἐργολάβος* ondernemer
εὐλαβής voorzichtig *εὐλάβεια* voorzichtigheid
εὐλαβέομαι ben op mijn hoede (*ὅπως*) *μή*
λῆμμα inkomsten, voordeel *πρόληψις* het vooruitnemen (prolepsis)
λάμπω (vgl. limpidus) licht *λαμπάς* fakkel *λαπτήρ* luchter
λαμπρός glanzend, gezien *λαμπρότης* glans
λανθάνω τινά ben in veiligheid voor iemand = *λέληθα*
Bijvr *λήθω; λανθάνω ποιῶν* doe ongemerkt
λάθρᾳ adv. heimelijk adj. *λαθραῖος*
λανθάνομαι (gewl. *ἐπι-, ἐκ-*) vergeet = *λήθομαι* **p**
λήθη vergetelheid = *λῆστις* en *λησμοσύνη* **p**
ἄλαστος **H** niet te overkomen, onverdragelijk, goddeloos
ἀλάστωρ wraakgeest; misdadiger
ἀληθής (onverholen) waar *ἀλήθεια* waarheid
ἀληθεύω spreek de waarheid *ἀληθινός* waarheidslievend, werkelijk
λάξ adv. met den hiel, met den voet (vgl. Engl. leg been)
πύξ καὶ λάξ met handen en voeten
λακτίζω sla achteruit (*πρὸς κέντρον* sla tegen den prikkel)
λᾱός = *λεώς* volk, dikwijls in eigennamen *Μενέλᾱος* = *Μενέλεως* van een te veronderstellen *λήιτοσ; λειτουργός* (*ἔργον*) voor 't volk werkend
λειτουργία geldelijke opbrengst voor den staat (kosten voor koor etc.)
λειτουργέω bestrijd de staatskosten
λάτρις ιος knecht *λατρεύω* dien *λατρεία* dienstbaarheid
εἰδωλολατρεία idolatrie, afgodendienst
ἀπο-λαύω geniet *τί τινος*
λᾱρός voor (*λαϝερος*) **H** lekker, goedsmakend; vgl. *λῷων*
λέγω 1) verzamel *συλλέγω* colligo aor P *ἐλέγην*
συλλογή collectie *σύλλογος* vergadering
ἐκλογή keuze *ἐκλεκτικός* eklectisch
2) zeg; *λέξω* = *ἐρῶ*, *ἔλεξα* = *εἶπον*, aor P *ἐλέχθην*
λέγω τι zeg iets wat juist is, heb gelijk
εὖ, καλῶς, ὀρθῶς, λέγω heb gelijk
κακῶς (*κακά*) *λέγω τινά* smaad iemand = *κακολογέω*
λέξις uitdrukking *λεξικόν* (*βιβλίον*) woordenboek
διαλέγομαι DP spreek met iemand, in 't alg. spreek
διάλεκτος (*φωνή*) F dialect *διάλογος* gesprek
λόγος woord, rede, zin, gedachte; grond; berekening

λόγον διδόναι het woord geven aan; of rekenschap geven (λόγον ὑπέχειν) λόγῳ in naam
ἄλογος ongegrond, onverstandig εὔλογος juist
ἀπόλογος vertelling (Ἀλκίνου ἀπόλογοι = fabels)
ἀπολογέομαι verdedig mij ἀπολογία verdediging
κατάλογος optelling (cataloog)
Vblnom. in smst. -λόγος verzamelend of sprekend; vandaar
εὐλογέω roem ὁμολογέω stem overeen
ὁμολογία overeenstemming ὁμολόγημα concessie
λόγιμος = ἐλλόγιμος (ἐν λόγῳ) bekend, beroemd
λογίζομαι overleg, bereken λογισμός berekening
λογιστής berekenaar, ambtenaar der financiën
ὑπολογίζομαι breng in rekening, houd rekening met
λεία buit = ληίς **H** ἀγελείη **H** buitmaakster (Athene)
ληλατέω (ἐλατός, ἐλαύνω) maak buit, plunder
ληίζομαι maak buit, plunder ληστής = ληιστήρ **H** roover
λείβω druppel, pleng λοιβή drankoffer libatio
λειμών, ῶνος weide (verw. met λιμήν)
λεῖος lēvis glad λειαίνω **H** = λεαίνω maak glad
λείπω verlaat P λείπομαι blijf achter of over
λιποτάξιον = λιποταξία (λειπ⁰) deserteeren
λοιπός overig τὸ λοιπόν, τοῦ λοιποῦ in 't vervolg
μικρὸν ἀπολείπω met inf. of τοῦ 't scheelt weinig of
διαλείπω laat tusschenruimte, intr. ben verwijderd
ἐκλείπω verlaat, verzuim ὁ ἥλιος ἐκλείπει de zon verduistert (vandaar ἔκλειψις eclips)
ἐπιλείπω deficio houd op voor τινά παραλείπω laat ter zijde, sla over
ὑπολείπω laat achter, vermaak P ὑπολείπομαι blijf achter
λέπω schil af λεπτός dun, klein λεπίς schub (lepidoptera)
λέσχη hal; vergadering, onderhoud
ἀδολέσχης (? ἄδην **H** genoeg) zwetser
λευκός lichtend, wit (vgl. lucere) λευκαίνω maak wit
λεύσσω (uit λευκjω) **p** beschouw (kijk)
λύχνος (λύχνον **p**) licht, luchter Λυκία lichtland
Λύκειος = Ἀπόλλων Λύκειον > Lycēum, een gymnasium
W λεχ leg; hiervan λέκτο **H** = ἐλέξατο legde zich
λέχος, εος leger = λέκτρον lectus bed **p** huwelijk
λόχος eignl. leger ἄλοχος bedgenoote λόχος hinderlaag, afdeeling voetvolk, troep
λοχαγός aanvoerder der lochos λοχίτης kameraad

λοχάω **H** lig in hinderlaag τινά beloer
λέων, οντος leeuw = λίς **H** λέαινα leeuwin
λήγω houd op ἄληκτος (ἄλληκτος **H**) onophoudelijk
κατάληξις het ophouden στίχος καταληκτικός catalectisch vers (waarbij in den laatsten voet een of meer lettergrepen ontbreken) tgst. ἀκατάληκτικος acatalectisch
λίαν adv. zeer, al te zeer καὶ λίαν zeer zeker
λίθος M en F steen λίθινος van steen
λιμήν, ενος haven, bocht λίμνη meer, vijver
λῑμός honger βουλῑμία geeuwhonger λοιμός pest
λίνον linnen, vlas; snoer, draad (lijn) linnengoed
W λιπ λιπ kleven vgl. ἀλείφω zalf
λίπα **H** adv. vet τὸ λίπος **H** het vet
λιπαρός glanzend, rijkelijk λιπαρής (eigenl. kleverig) volhardend; rijkelijk λιπαρέω verzoek met volharding
λῑτός effen, eenvoudig (verw. met λεῖος glad)
λῑτότης eenvoudigheid (figuur, waardoor men minder zegt dan men bedoelt niet slecht = zeer goed)
λόγχη speerpunt, speer vgl. lancea
λοίδορος schimpend λοιδορέω τινά smaad = M τινί
λοξός scheef, schuin (loxodrome) Λοξίας bijnaam van Apollo
λούω lavo wasch, baad aor λοέσσαι (λοϝ⁰) **H**
λουτρόν uit λοετρόν (voor λοϝετρον) **H** bad
λόφος hals, nek; helmbos **H** γήλοφος heuvel
λυγρός (vgl. lugeo) treurig, ellendig = λευγαλέος **H**
λύκος lupus wolf; volksetymologie met St. λυκ lucere (z. λευκός) vermengd; vandaar Ἀπόλλων Λύκειος = λυκηγενής (in 't licht geboren) **H** tot λυκοκτόνος (wolfsdooder) gemaakt
λῦμα vuil (vgl. lūtum en lūstrum) λῡμαίνομαι maak vuil, beschimp, mishandel λύμη beschimping
λύπη leed, smart, kommer λυπέω bedroef, krenk
λῡπέομαι P bedroef mij, treur, ben verontwaardigd
λῡπηρός smartelijk, moeilijk λῡπός treurig, ellendig
λύρα lier, luit λυρικός lyrische dichter
λύσσα woede (hondsdolheid) λυσσαίνω = λυσσάω ben woedend
λύω (so-luo) maak los, bevrijd λύσις losmaking, bevrijding in smst. λῡσι- (z. τέλος), λῡσ-
ἄλυτος onoplosbaar λυτήριος **p** bevrijdend λύτρα pl. losgeld

καταλύω hef op, schaf af, doe vallen, intr. span uit = neem mijn intrek
λώβη schimp, smaad, nadeel λωβάομαι mishandel
λῴων uit λωΐων **H** beter, sup. λῷστος

μ

W μα = μεν, μαν μνα grondbeteekenis; naar den geest ontroerd zijn
a) μάομαι, μῶμαι **p** tracht = pf μέμονα **H** (vgl. memini)
μέμαμεν, μεμάᾱσι part μεμαώς begeerig
μαιμάω **H** streef heftig, woed
αὐτόματος zich zelf bewegend, (automaat)
ἀπὸ τοῦ αὐτομάτου van zelf
μῆτις **H** beleid μητιάω, άομαι, μητίομαι **H** verzin
μητίετα berader (Ζεύς) ἀγκυλομήτης **H** kromme wegen verzinnend, geslepen = δολόμητις **H**
b) μαίνομαι raas μέμηνα ben razend aor ἐμάνην
μανικός dol μανία razernij ἐμμανής woedend
μαινάς zwervende Bachhante, Maenade
μάντις (een in geestvervoering zijnde ziener) μαντική = μαντοσύνη **H** zienerskunst
μαντεύω voorspel μαντεία voorspelling
μαντεῖον orakel (plaats) of = μάντευμα orakel (spreuk)
μῆνις, ιδος **H** = μηνιθμός **H** wrok van μηνίω **H** wrok
c) μιμνήσκω (ἀνα-, ὑπο-) moneo herinner
μιμνήσκομαι herinner mij μέμνημαι memini
ἐμνήσθην ik was indachtig, maakte melding van
Bijvr μνώμαι **H** gedenk Vgl. μνάομαι **H** ding naar de hand van
μνήμη, ἀνάμνησις herinnering, denken aan = μνεία, μνῆστις (μνᾶστις) **p**
μνῆμα = μνημεῖον gedenkteeken ὑπόμνημα aandenken
μνήμων gedachtig μνημονική geheugenkunst (mnemotechniek)
μνημονεύω heb in het geheugen, vermeld
ἀπομνημονεύματα memorabilia (Xen.)
ἀμνημονέω vergeet = ἀμνηστέω (van ἄμνηστος) vergeef
ἀμνηστία vergiffenis (amnestie)
d) μένος εος zin, moed, kracht, toorn (vgl. mens)
εὐμενής welwillend δυσμενής vijandig gezind, **H** vijand
εὐμένεια welwillendheid δυσμένεια vijandschap
Εὐμενίδες de welwillenden euphemistisch = de furiën

ὑπερμενής en ὑπερμενέων **H** overmachtig
ἀμενηνός **H** krachteloos
μενεαίνω **H** verlang (μενοινάω) of ben vertoornd
μάκαρ = μακάριος gelukzalig μακαρίζω prijs gelukkig
μακρός lang, hoog, groot (makrokosmos) μακρῷ verreweg
μακρά adv ver μακράν (scl ὁδόν) ver weg; langen tijd
μῆκος, εος lengte, grootte μήκιστος = μακρότατος
μηκύνω rek uit
μάλα zeer μᾶλλον meer μᾶλλον δέ of liever, veeleer
οὐδὲν μᾶλλον volstrekt niet meer, evenmin
μάλιστα (als antw.) zeker, ja ἐν τοῖς μάλιστα geheel bijzonder
μαλακός = μαλθακός (vgl. mollis en mild) week, zacht, slap
μαλάττω en μαλθάσσω maak week, troost
μανθάνω trans (vgl. meditari) leer, zie in (langere St μαθ uit μα = μεν)
τί μαθών wat valt u in dat, = waarom?
μαθητός leerbaar μαθητής leerling μάθησις het leeren
μάθημα leer, leerstof μαθήματα kennissen (mathematica)
ἀμαθής onwetend ἀμαθία onwetendheid
προμηθής vooruitdenkend, voorbedacht = Προμηθεύς
προμηθέομαι ben bezorgd προμήθεια voorbedachtzaamheid
μαραίνω (vgl. mors en βροτός **H**) doe verdwijnen, vernietig
μαραίνομαι kwijn weg (laat) μαρασμός verval
μάρνασθαι **H** strijden (elkander vernietigen)
μάρτυς, υρος (W μερ) getuige = μάρτυρος **H** μαρτυρέω getuig
μαρτύρομαι roep als getuige aan μαρτύριον getuigenis (marteling)
μάσσω kneed (masseeren) W μαγ μάγμα taaie massa
μᾶζα of μάζα gekneed deeg, gerstenbrood; hiervan Lat. [massa deegklomp, massa
μάγειρος kok
μάστιξ, ῑγος zweep = μάστῑς **H** (vgl. μαίομαι, H ἐμασσάτο)
μαστίζω (ίξω) en μαστίω **H** = μαστιγόω sla met de zweep
μαστός F = μαζός H vrouwenborst, tepel; verhevenheid
μάτην (van μάτη **p**, ματίη **H** onbezonnenheid) adv op goed geluk af, te vergeefs μάταιος nietig, dwaas
μάχομαι (μαχέομαι **H**) strijd μάχη strijd ναυμαχία zeeslag
μάχιμος strijdbaar μάχαιρα zwaard
ἄμαχος = ἀμάχητος onbedwingbaar ἀμαχεί = ἀμαχητί zonder strijd πρόμαχος voorstrijder (in) Ἀθήνη Πρόμαχος op den acropolis)

σύμμαχος bondgenoot συμμαχέω ben bondgenoot συμμαχία bondgenootschap
μέγας groot adv μέγα zeer μεγάλως
μέγεθος, εος grootte μεγαλύνω maak groot, roem
μεγαίρω **H** vind te groot, misgun (Megera: een der furiën)
μέγαρον **H** groote zaal, mannenzaal
μέθυ wijn (honingdrank) μεθύω ben dronken
μεθύσκομαι P word dronken μέθη dronkenschap
μείγνῡμι (μίγνυμι) vermeng = μίσγω (voor μίγσκω vgl. misceo)
P μείγνυμαι, ἐπιμείγνυμαί τινι ga om met
μεῖξις (μίξις) menging, vermenging
μίγδην adv = ἐπιμίξ **H** door elkander
ἀμιγής rein ἄμεικτος (van P) zonder omgang
ἀμειξία ongezelligheid ἐπιμειξία verkeer (ook met ι)
μειράκιον jong mensch μειρακιώδης jongensachtig
μέλᾱς, αινα, αν zwart, donker, duister, schrikkelijk
μελαίνω maak zwart
μέλει μοι het gaat mij ter harte (τινός); persoonl. μέλω **H**
ἐπιμέλ(έ)ομαί τινος zorg voor iemand
ἐπιμελής zorgzaam ἐπιμέλεια voorzorg ἀμελής nalatig
ἀμέλεια nalatigheid ἀμελέω verwaarloos
μεταμέλει het berouwt μεταμέλομαι heb berouw μεταμέλεια
μελέτη zorg, poging μελετάω leg mij toe op [berouw
μελέτημα oefening, studie (μελέδημα H zorg, bij μελεδαίνω)
μέλι, ιτος honing μελίκρητον (St. κρα, κεράννῡμι (honing-mengsel μελιηδής **H** honingzoet = μελίφρων **H**
μέλισσα bij (naam Melitta)
μέλλω sta op 't punt, wil, ben verplicht (moet), kan; dikwijls = talm
τό μέλλον, τά μέλλοντα de toekomst
μέλος, εος lid; lied μελικός melisch, zangerig
ἐμμελής harmonisch, taktvol
πλημμελής (πλήν) buiten maat en melodie, foutief
πλημμελέω bega fouten, πλημμέλεια verkeerdheid
μέμφομαι berisp, τινά en τινί, wegens iets τινός
μέμψις = μομφή blaam
μένω maneo blijf, wacht; bijvr μίμνω **H**
μενεπτόλεμος en μενεχάρμης **H** strijdbaar
ἐμμένω τινί houd uit bij iets; blijf trouw
περιμένω τι wacht af ὑπομένω houd uit, verdraag
μονή het verblijven μόνιμος blijvend, standvastig

W μερ zin, merk (vgl. μάρτυς en memor)
μέριμνα **p** zorg μεριμνάω zorg, bedenk
μέρμερος **H** gedenkwaardig μερμηρίζω **H** overleg
W μερ Praes μείρομαι (zeldz.) verwerf voor mij aandeel
Pf ἔμμορα **H** ben deelachtig ἀμέρδω **H** beroof
εἵμαρται het is beschikt ἡ εἱμαρμένη noodlot
μέρος, εος deel, aandeel μερίς gedeelte μερίζω deel
μόρα afdeeling, een legerafdeeling, bij de Spartanen
μόρος toebeschikt deel, noodlot, vooral doodslot (vgl, mors)
ἄμμορος **H** niet deelachtig = δύσμορος, δυσάμμορος en κάμμορος (voor κατάμορος) **H** ongelukkig
μόριον, deel, lid συμμορία belastingsklas
μόρσιμος **H** beschikt (vgl. fatalis) μόρσιμον ἦμαρ **H** doodsdag
μέσος ouder μέσσος (uit μεθjος) medius midden; middelmatig
το μέσον het midden μεσόω vorm het midden
μεσσηγύ(ς) **H** adv tusschen (τινός)
μεστός vol μεστόω vervul
μεταξύ adv daartusschen μεταξὺ λέγων midden in het spreken
μέτρον maat, versmaat μέτριος matig, maathoudend, braaf
μετρέω meet μετρητής schepel (40 liter)
τρίμετρος (στίχος) trimeter (drie μετρα = 6 πόδες [jamb en troch])
σύμμετρος evenmatig συμμετρία evenmaat
μῆλον mālum appel (homoniem bij **H**: klein vee)
μήν mensis maand μήνη **p** maan (W με meten vgl. μέτρον)
νουμηνία (uit νεομ^{0}) nieuwe maan
μηνύω wijs aan, μηνυτής aanbrenger, verrader
μηρός dij, heup μηρία **H** schenkelstukken, -beenderen
μήτηρ moeder, μητρόθεν van de moeder
μητρῷος moederlijk, μητρυιά stiefmoeder
μηχανή > machina hulpmiddel, kunstgreep, list
μηχανάομαι vervaardig kunstig; verzin, bewerk
ἀμήχανος die niets kan doen, of tegen wien niets te doen is, radeloos of onoverwinbaar; onmogelijk
ἀμηχανέω ben in verlegenheid
μιαίνω bezoedel μίασμα bezoedeling, gruwel μιαρός onrein, snood
μικρός en σμικρός klein comp μείων minor geringer μειόω minuo verminder
μινύω = μινύθω **H** verminder intr kwijn weg
μίνυνθα **H** adv korten tijd μινυνθάδιος **H** kortlevend

μῖμος tooneelspeler, ook een soort tooneelspel, de mimus
μιμέομαι DM boots na
μισθός loon, soldij, betaling
μισθόφορος huurling μισθοφορία loondienst
μισθαρνέω (van *μισθ-ἄρνυμαι) dien om loon, ben in huur genomen, ben veil
μισθόω besteed aan, verhuur μισθόομαι neem in dienst
μῖσος, εος haat μισάνθρωπος menschenhater
μνᾶ (semit) > mina mina = 100 drachmen 60 mina's is 1 talent
μόγος H = μόχθος moeite, beslommering μόγις = μόλις adv met moeite, nauwelijks μογέω = μοχθέω sloof mij af, breng tot stand
μογερός = μοχθηρός moeilijk, ellendig, erbarmelijk
μοχθηρία slechtheid (zedelijk)
μολεῖν aor (Ind. ἔμολον) p komen, gaan Praes. βλώσκω voor μλω⁰) Perf μέμβλωκα H
ἀγχίμολος H nabijkomend, nabij
αὐτόμολος overlooper αὐτομολέω loop over
μόλυβδος (Iberisch vrw.) lood μολύβδαινα looden kogel (molub-[deen waterlood)
μόνος Ion μοῦνος (uit μονϝος) alleen
μόνον slechts μόνον οὐ tantum non = bijna
μονόω zonder af trans P intrans
μοναχῇ slechts op een wijze (vgl. μοναχός waarvan monachus monnik)
μονάς eenheid (monade) μονήρης (W ἀρ) enkelvoudig
μορία heilige olijfboom (vandaar zoogenaamd Morea genoemd)
Ζεὺς μόριος de beschermer van de heil. olijfboomen
μορφή gestalte μορφόω vorm μεταμόρφωσις gedaanteverwis-[seling
ἄμορφος vormeloos, leelijk
μόσχος eigl. spruit (ook van menschen) gewl. kalf (muscus)
Μοῦσα (bij μανθάνω of in plaats van μοντjα bergvrouw?) muze
μουσικός bij de muzen thuisbehoorend μουσική muzenkunst (dichtkunst)
Μουσεῖον muzentempel (museum) ἄμουσος onbeschaafd
μοχλός hefboom, grendel
μυδάω ben vochtig, vermolm, ga in ontbinding over
μύδρος (gloeiende) metaalklomp
μῦθος woord, vertelling, sage μυθώδης sprookjesachtig
μυθέομαι H spreek παραμυθέομαι spreek toe, troost
παραμυθία = παραμύθιον troost

μυθολόγος sagenverteller μυθολογία mythologie
διαμυθολογέω vertel fabels; kout
μυῖα vlieg κυνάμυια H hondsvlieg, uitwerpsel
μύωψ, ωπος paardenvlieg, vandaar prikkel, spoor (vgl. μύω)
μύλη mola molen
μυρίος oneindig veel, als telwoord μύριοι (accus!) tienduizend
μυριάς myriade, een tienduizendtal
μύρμηξ, κος mier (Myrmidoniërs)
μύρον balsem, zalf (μύρρα sap der myrte bij 't volgd.)
μύρτος (semit. vr. w.) F myrtenstruik μύρτον mirtebes
μυρσίνη = μυρρίνη myrtentwijg, myrtenboom
μῦς, υός mus, muis μυών, ῶνος spier
μυχός het binnenste, hoek
μύω sluit de oogen (knip met de oogen) of den mond
μύστης de in de geheimen (τὰ μυστήρια) ingewijden (die mond en oogen moet sluiten) vgl. neomist
μυστικός mystisch, geheimzinnig
μυέω wijd in ἀμύητος oningewijde
μύωψ, ωπος bijziende (die de oogen toeknijpt)
μυωπία bijziendheid (μύωψ paardenvlieg z. μυῖα)
μῶμος berisping μωμέομαι blaam ἀμύμων H onberispelijk
μῶρος of μωρός stompzinnig, dwaas

ν

ναίω (uit νασjω) H woon = ναιετάω H (van *ναιέτης)
νᾱός Att. νεώς, ὠ tempel (eignl. woning)
ναῦς navis F schip Ion. νηῦς, νηῦς H νεώσοικοι scheepshuizen
νεώριον scheepswerf (van νε-ωρός scheepswachter (vgl. θυρωρός ὁράω) νάιος p = νήιοσ bij het schip behoorend
ναύαρχος admiraal ναυᾱγία zie ἄγνυμι ναύκληρος z. κάρᾱ
ναύτης schipper ναυτικός het zeewezen betreffend
ναυτικόν vloot ναυτίλος schipper ναυτίλλομαι zeil
νάω stroom (= lat. nare) νᾶμα p bron
νᾱϊάς = νηιάς (νηίς) H najade bronnimf
νέω = νήχω H zwem f. νεύσομαι
νεῖκος, εος twist νεικέω twist (φιλονεικέω z. νίκη)
νεκρός dood, lijk = νέκυς H νέκυια doodenrijk
νέμω verdeel, deel toe; heb in bezit, regeer; p houd voor iets = νομίζω M νέμομαι neem in gebruik, geniet; weid (van 't vee, daarbij van den herder act)

νομή verdeeling; weide = νομός district
νομεύς herder νομεύω weid νομάς rondtrekkende herder nomade (Νομάδεσ = Numidae)
νόμος gebruik, wet παράνομος onwettig
γραφὴ παρανόμων aanklacht wegens onwettigheden
παρανομία = ἀνομία onwettigheid
παρανομέω εἴς τινα misdrijf iets tegen iemand
αὐτόνομος zelfstandig αὐτονομία zelfstandigheid
νόμιμος gebruikelijk, wettig νόμιμα voorrecht
νομίζω heb in gebruik, ben gewoon; houd ervoor, geloof
νόμισμα gebruik; munt (numismatiek)
Als act. Vblnom. in smst. -νόμος besturend (**p** weidend)
ἀγορᾱνόμος marktmeester κληρονόμος erfgenaam
οἰκονόμος huisbestuurder °νομία huisbestuur °μέω beheer
σύννομος **p** gezel, gezellin (echtgenoote)
νωμάω **H** deel uit, handhaaf, bestuur
νέμεσις uitdeeling, dan wrevel over onrecht; vandaar Νέμεσις wraakgodin; daarvan νεμεσίζομαι **H** = νεμεσ(σ)άω (uit νεμεσιαω) **H**, ook **p**: ben verontwaardigd, vertoornd
νεμεσσητός weerzinwekkend
νέος (νεϝος) novus jong, teer νεοχμός nieuw, ongehoord
νεωτερίζω voer iets nieuws in, kom in opstand νεότης jeugd
νεᾱνίᾱς jongeling, demin νεανίσκος jonge mensch
νεᾱνικός jeugdig, driest νεανιεύομαι gedraag mij baldadig
νεοσσός (ττ) jong, vooral van vogels
νεῦρον (v. σνερϝον) = νευρά pees, (snuor)
νεύω nuo, knik νευστάζω = νυστάζω knik
κατανεύω knik toe, sta toe ἀνανεύω wijger, ontken
νεφέλη wolk, nevel = νέφος, εος **H** κελαινεφής **H**
νεφελ-ηγερέτα (ἀγείρω) **H** wolkenverzamelaar
νέω neo spin νῆμα weefsel
νέω νηέω **H** hoop op (νέω = νήχω zwem z. νάω)
νῆσος (νάω) F eiland νησιώτης eilandbewoner
χερρόνησος of χερσόνησος (χερσός vasteland) schiereiland
νήφω (Dor νάφω) ben nuchter
νίκη overwinning νῑκάω ben overwinnaar, overwin νῑκάω μάχην overwin in den slag τὰ Ὀλύμπια behaal een Olympische overwinning, als Ὀλυμπιονίκης
φιλόνῑκος eergierig, strijdzuchtig φιλονῑκέω wedijver
φιλονῑκία ijverzucht (verkeerd φιλονεικία)
νίφω beter νείφω sneeuw νιφετός sneeuwweder

νιφάδες **H** sneeuwvlokken νιφόεις **H** met sneeuw bedekt = ἀγάννιφος **H** (vgl. nix, nivis, got snaivs, ohd sneo, en sneeuw)
νόθος buiten het huwelijk, onwettig (Darius Nothus)
νόος (voor σνοϝος) νοῦς zin, geest
νοέω (κατα) νοέομαι neem waar, denk νόημα gedachte
νοήμων verstandig ἀνόητος onverstandig = ἄνους
ἄνοια onverstand διάνοια gedachte, geest
διανοέομαι DP heb in den geest, denk
ἔννοια = ἐπίνοια gedachte μετάνοια (°γνοια) zinsverandering
παράνοια waanzin πρόνοια voorzorg
σύννοια overleg ὑπόνοια vermoeden, verdenking
εὔνους goedgezind εὔνοια welwillendheid
ὁμόνοια eendracht ὁμονοέω stem overeen
νουθετέω (v. *°θετης τίθημι) zet den geest recht, breng tot rede, vermaan
νόσος, Ion νοῦσος F ziekte, lijden, nood
νοσώδης ziekelijk νοσέω lijd νοσηρός ziek
νότος (vgl. nat) zuidewind (eignl. Z.W.) die regen brengt
νύμφη bruid, jonge vrouw; bron- of bergnimf
νυμφίδιος, νυμφικός, νυμφίος bruidegom
νυμφεῖος van de bruid νυμφεῖον bruidskamer
νυμφεύω, ομαι huw
νύξ, κτός nox, ctis F nacht νύκτωρ adv = νυκτός des nachts
νύκτερος **p** = νυκτερινός nachtelijk νυκτερεύω wraak
νύχιος nachtelijk πάννυχος, παννύχιος **H** den geheelen nacht durend παννυχίς nachtelijk feest (Russ. panichida)
νυός nurus (snuor) schoondochter
νῶτος en νῶτον rug pl. νῶτα = sing

ξ

ξανθός goudgeel, bruinachtig, blond
ξένος vreemd ξεῖνος **H** ὁ ξένος de vreemdeling, gastvriend of huursoldaat ἡ ξένη de vreemdelinge, vreemd land
ξένιος gastvrij (Ζεύς) ξείνια **H** gastgeschenken, onthaal
ξενία gastvriendschap ξενίζω onthaal
ξενικόν huurleger
ἄξενος ongastvrij εὔξεινος gastvrij (πόντος euphemistisch)
πρόξενος staatsvertegenwoordiger (consul) προξενέω bezorg τινί τι

ξέω = ξύω schaaf, maak glad (vgl. ξαίνω krab)
ξεστός glad, blank ἐύξεστος **H** = ἐύξοος goed gladgemaakt
ξυστόν speerschacht, speer ξυστός overdekte zuilengang
ξόανον snijwerk, godenbeeld
ξύλον hout ξύλινος van hout
ξυρόν scheermes ξυρέω scheer
ξηρός droog ξηραίνω maak droog (Phylloxera = ziekte der [druiven)
ξίφος, εος zwaard

o

ὀ- copulat = ἀ copulat; ὀ-δάξ **H** met de tanden (δάκνω)
ὀ- protheticum, zonder beteekenis; ὀ-ρέγω rego rek
St ὁ 1) uit *jo* pron relat ὅς, ἥ, ὅ welke, die
ἀφ' οὗ, ἐξ οὗ, ex quo sinds ἐν ᾧ gedurende δι' ὅ weshalve
ὡς als, toen, zooals ὥστε zoodat ὥσπερ zooals ᾗ zooals,
οὗ waar = ὅθι **H** waarheen ὅθεν vanwaar [waar
ὅτε wanneer, als = ἡνίκα ἕως zoolang als, totaan
van smgd St ὁπο (ὁππο **H**) πο als indef:
ὅπως ut, hoe, dat = opdat **p** toen, als
ὁπωσοῦν hoe ook, op welke wijze ook
οὐδ' ὁπωστιοῦν op geen enkele wijze, volstrekt niet
ὅπου, ὅποι, ὁπόθεν, ὁπότε, ὅπῃ zooals ποῦ etc.
οἷος, ὁποῖος qualis, zoodanig als οἷον, οἷα zooals b.v.
οἷός τέ εἰμι ben in staat οἷόν τέ ἐστι het is mogelijk
ὅσος, ὁπόσος quantus, hoe groot, hoe veel ὅσον ongeveer
ὅσον en ὅσα γε in hoe ver, in zoo ver ὅσῳ quanto telkens
ὅσον οὐ tantum non bijna ὁσάκις zoo dikwijls als
2) ὁ uit σο Pron dem = οὗτος deze en lidwoord
Nom ὁ en ὅς; καὶ ὅς en deze ἦ δ' ὅς zeide die
ὥς, ὣς zoo ὡσαύτως evenzoo
met δε; ὅδε die daar ὧδε zoo **p** hierheen, hier; ook ὁδί en ὡδί
3) ὁ uit σϝο, Pron poss ὅς, ἥ, ὅν **H** ἑός suus (σεϝος) **H** zijn
ὀβελός (βάλλω?) spiets, braadspit demin ὀβελισκός spitse zuil, obelisk; 't zelfde woord opgevat als metaalstaf
ὀβολός obool, Att. munt 6 obolen = 1 drachme
1) ὄγκος (St εγκ, ἐνεγκεῖν) last, massa, gezwel; verwaandheid
2) ὄγκος uncus haak (bij **H** aan den peil) vgl. ἀγκύλος
ὁδός F weg, gang ὁδίτης **H** ὁδοιπόρος wandelaar (vgl. Ἀφροδίτη z. ὁδοιπορέω reis = ὁδεύω
ἄνοδος, ἐπάνοδος terugkeer = κάθοδος (vgl. κατάγω)

ἐπεισόδιον het erbij komende (deel van drama tusschen twee koorliederen) episode ἔξοδος uitgang (slotscènes van 't drama)
ἔφοδος toegang, aanval ἐφόδιον reisgeld
μέθοδος weg naar iets (methode) πάροδος 1) doorgang, pas 2) toetreden, optreden van het koor en zijn intochtslied
περίοδος omloop (periode)
πρόσοδοι inkomsten σύνοδος vergadering (synode)
φροῦδος = πρὸ ὁδοῦ (verder op den weg) voortgegaan
ὀδούς, οντος (Part bij ἔδω) tand ἀργιόδους **H** wittandig (odol)
ὀδύνη smart, kwelling ἀνώδυνος smarteloos
ὀδυνάομαι ik lijd smart ὀδυνηρός smartelijk
ὀδύρομαι treur, klaag ὀδυρμός weeklacht
ὄζος tak; van anderen stam ὄζος **H** dienaar, makker (Ἄρηος)
ὄζω riek, geur = ὄδωδα (vgl. odor) ἀπ-όζω τινός riek naar iets
ὀδμή **H** = ὀσμή reuk, geur δύσοσμος = δυσώδης slecht [riekend
ὀσφραίνομαι τι ruik iets
οἴ, οἰοῖ, ach, wee! ὀϊζύς **H** gejammer ὀϊζυρός **H** jammerlijk
οἴμοι wee mij οἰμώζω weeklaag, f οἰμώξομαι
οἰμωγή het weeklagen ἀνοιμώζω breek los in weeklachten, gil uit (ἀνῴμωξα)
οἶκτος weeklacht, medelijden, erbarmen οἰκτρός jammerlijk
οἰκτίζω = οἰκτίρω (verkeerd οἰκτείρω) heb medelijden
οἴαξ, ακος eignl. greep, gew. roer
οἴγνυμι **H** οἴγω (voor ὀϝειγω wijk) open, gew. ἀν-, δι-οίγνυμι
ἀν-έῳγα sta open
οἰδάω = οἰδάνω **H** = οἰδέω zwel οἶδμα **p** opzwelling (der golven)
οἴδημα gezwel (Duitsch Oedem) Οἰδίπους (Gezwollen voet)
οἶκος (ϝοῖκος, vicus) = οἰκία huis = οἰκίον **H**
οἴκοι te huis = κατ' οἶκον οἴκαδε naar huis
οἴκοθεν van huis
ἄποικος ver wonend, kolonist ἀποικία kolonie
μέτοικος, ingezetene, bescherming zoekend burger μετοικέω leef als metoik
περίοικος omwoner, bijz. om Sparta, perioik
σύνοικος medebewoner; τινί samenlevend met; tot deelgenoot gegeven
οἰκέτης huisgenoot, dienaar, slaaf = οἰκεύς **H**
οἰκεῖος tot het huis behoorend, eigenaardig, eigen; vriendschappelijk

ἡ οἰκεία het vaderland οἱ οἰκεῖοι verwanten
τὰ οἰκεῖα privaatbezit (tegst. τὰ δημόσια)
οἰκειόω maak mij eigen οἰκειόομαι word vertrouwd
οἰκέω woon, bewoon (= κατ-) beheer
ἡ οἰκουμένη (γῆ) de geheele bewoonde aarde, de aardbodem
οἴκησις behuizing, woning οἴκημα vertrek
διοικέω beheer διοίκησις bestuur (diocees = district)
μετοικέω verhuis μετοίκησις vestiging elders (vgl. boven μετ⁰)
οἰκίζω = κατοικίζω vestig mij οἰκιστής koloniestichter
συνοικισμός samenwoning, vereeniging van gemeenten
(οἰκοδομέω z. δέμω, οἰκονόμος z. νέμω)
οἶνος (ϝοῖνος) vinum, wijn οἶνοψ z. W ὀπ
παροινέω (v. πάροινος) handel in dronkenschap, ben brutaal (ἐπαρῴνουν)
οἴομαι DP meen, geloof, beeld mij in; dikwijls tusschen in geschoven
οἶμαι denk ik (opinior) Bijvr ὀΐω, ὀΐομαι **H**
ὄϊς (voor ὄϝις) **H** Att. οἶς ovis schaap
W οἰ(σ), f οἴσω bij φέρω Verbladj οἰστός, τέος te dragen
οἶστρος brems, **p** angel, aandrift, woede
οἴχομαι ga weg, ben weg Bijvr οἰχνέω **H** ga
οἴχομαι ἀπιών ga weg παροίχομαι ga voorbij
οἰωνός (voor ὀϝιωνος vgl. avis) groote vogel, voorspellingsvogel, daarv. voorspelling, voorteeken (εἷς οἰωνὸς ἄριστος κτλ **H**)
ὄκνος aarzelen, bezwaar, schroom ἀπ-οκνέω talm, schrik terug voor, ὀκνηρός bedenkelijk
ὄλβος zegen, geluk ὄλβιος gezegend, welgesteld
ἄνολβος **p** ongelukkig ὀλβίζω **p** prijs gelukkig
ὀλίγος weinig, gering οἱ ὀλίγοι de oligarchen (z. ἄρχω)
(ὀλιγωρέω v. ὤρα zorg z. ὁράω aan 't slot)
ὀλισθάνω en ⁰αίνω glijd, glijd uit aor ὤλισθον
ὄλλῡμι (v. ὀλ-νῡμι) gewl. ἀπ- richt ten grond, vernietig: ὤλεσα, ὀλώλεκα trans; M ὄλλυμαι ga te gronde; ὠλόμην ὄλωλα ben verloren Bijvr. ὀλέκω **H** dood (vgl. Lat. ab-oleo)
ὀλοός **H** = οὖλος (voor ὀλϝος) **H** verderfelijk = οὐλόμενος **H**
ὄλεθρος verderf, ondergang
ἐξώλης = πανώλης geheel vernietigd
ἐξώλεια volledige ondergang
ὀλολύζω ululo schreeuw luide, (αν-ολ⁰) jammer of uit [vreugdekreten
ὀλολυγμός ululatus jammergeschreeuw

ὅλος = οὖλος **H** geheel, volkomen (voor σολϝος vgl. Lat. [sollus, sollers)
ἡμιόλιος anderhalf
ὀλοφύρομαι jammer, beklaag ὀλοφυρμός gejammer
ὄμβρος imber regen, stortregen; **p** vocht
ὅμιλος zwerm, gedrang, schaar (vgl. εἴλω)
ὁμιλέω heb omgang ὁμιλία verkeer, onderhoud
ὄμνῡμι zweer, ὤμοσα ἀπώμοτος afgezworen of dat af te zweren is (onmogelijk erkennend) συνωμότης medesamengezworene
ἀντωμοσία tegeneed; bezworen antwoord of schriftelijke aanklacht
ὁμός gelijk, dezelfde (St σεμ, vgl. semel en 't Engl. same) (als Adj niet Att)
ὁμοῦ tegelijk = ἅμα ὁμόσε naar dezelfde plaats te samen
ὁμόσε χωρεῖν τινι aanvallen ὁμόθεν van dezelfde plaats
ὁμῶς op gelijke wijze ὅμως evenwel, nochthans
ὅμ-ορος grensnabuur ὁμοτράπεζος tafelgenoot
ὁμολογέω stem overeen z. Verbln -λόγος onder λέγω
ὁμοῖος en ὅμοιος, παρόμοιος gelijksoortig ὁμοιόω maak gelijk
ὁμαλός en ὁμαλής gelijk, effen τὸ ὁμαλόν de vlakte
ὁμαλῶς gelijkmatig ἀνώμαλος ongelijkmatig (verba anom.)
ἀνωμαλία ongelijkheid (anomalie)
ὅμαδος gewoel, geschreeuw ὁμαδέω **H** maak lawaai
ὀμφαλός umbilīcus navel, schildknop
ὀμφαλόεις met een knop voorzien (van 't schild)
ὄνειδος, εος beschimping ὀνειδίζω beschimp, scheld = ὄνομαι **H** ἐπονείδιστοσ berispelijk
ὄνειρος droom = ὄναρ **H** pl. ὀνείρατα
ὀνίνημι (τινά) bevoordeel, bevorder ὤνησα M ὀνίναμαι trek voordeel uit ἀπ-όνασθαί τινος trek voordeel uit iets
ὄνησις nut ὀνήσιμος nuttig
ὄνειαρ (voor ὄνηαρ) **H** hulp, verkwikking ὀνείατα spijzen
ὄνομα naam = οὔνομα **H** ἀνώνυμος naamloos (anonym)
ἐπώνυμος naar iets genoemd, of naam gevend aan (ἄρχων)
ἐπωνυμία benaming μετωνυμία naamverwisseling (metonymia rhet. fig.)
εὐώνυμος links (euphemismus voor σκαιός)
ὁμώνυμος gelijknamig συνώνυμα woorden met een overeenkomstige beteekenis (niet = met dezelfde beteekenis)
ὀνομάζω = ὀνομαίνω **H** noem, geef een naam aan ἐξονομάζω **H** zeg

ὀνομαστός beroemd ὀνομαστί met name
παρονομασία samenklank (paronomasia Rhet. fig.)
ὄνος (Aziat. vr.w.) ezel ὄνειος van den ezel ἡμίονος muilezel
ὄνυξ, χος unguis nagel, klauw, hoef μῶνυξ (voor σμῶνυξ en St σεμ vgl. semel) **H** eenhoevig
ὀξύς scherp, scherpzinnig, heftig ὀξύνω maak scherp
παροξύνω prikkel (Paroxysme, koortsachtige opwinding)
W ὀπ zien, bij ὁράω; ὄψομαι, ὄπωπα, ὤφθην
ὀπτος gezien προὖπτος (voor πρόοπτος) vooruitgezien
ὕπ-οπτος, suspectus verdacht ὑποπτεύω koester achterdocht, vermoed ὑποψία (v. οπτιά) argwaan ὑπεροψία verachting, hoogmoed
ὀπτήρ **H** bespieder ἐπόπτης opziener πανόπτης **p** alziende (panopticum)
δίοπτρον instrument om doorheen te zien, diopter κάτοπτρον spiegel
ὄψις het zien, gezicht, aangezicht = ὀπωπή **H**
σύνοψις overzicht (s. plantarum; synoptische Evangelies)
αἴθοψ **H** fonkelend οἴνοψ wijnkleurig, donker
ὤψ, πος F gezicht ἑλίκωψ, ὦπις met glanzende oogen
κύκλωψ rondoogig Cycloop. μύωψ z. μύω βοῶπις **H** koeoogig
γλαυκῶπις lichtoogig κυνώπης, ὦπις **H** hondsoogig
καλλωπίζω (van *κάλλ-ωψ) geef een schoon voorkomen tooi καλλωπίζομαι zet een hooge borst
μέτωπον voorhoofd πρόσωπον gelaat (later persoon)
προσωποποιία personificatio
ὄπις, ιδος **H** waarneming, toezicht, straf (θεῶν)
ἐπ-οπίζομαι **H** schroom
ὄμμα **p** aanblik **H** = ὀφθαλμός oog
Van een ouderen stamvorm ὀκ (vgl. oculus)
τω ὄσσε (uit ὀκιε) **H** de twee oogen προτιόσσομαι **H** zie aan
ὀπίσ(σ)ω achteruit, weerom, wederom ὄπισθε(ν) = ὄπιθε(ν) **H**
van achter, achter = κατόπισθεν, κατόπιν, μετόπισθε(ν) **H**
ὀπισθοφύλακος achterhoede
(vgl. ὀψέ laat ὀπώρα nazomer, z. ὥρα)
ὁπλή klauw, hoef (vrw. m. h. volgd.)
ὅπλον (ἕπω **H** ben bezig) gerei, wapenen
τὰ ὅπλα ook = leger
τίθεσθαι τὰ ὅπλα zich legeren of zich opstellen
ὁπλίζω rust uit, bewapen ὁπλίτης zwaargewapende
ὁπλότερος krachtiger, jonger ὁπλότατος de jongste

ὀπτός gebraden, gebakken, gebrand ὀπτάω braad
ὁράω (zie v. *ὁρά in φρουρά uit *προ ὁρα W ϝορ word gewaar of bewaar) ὄψομαι, εἶδον ἑώρακα καθοράω bemerk
ἀόρατος onzichtbaar ὅραμα aanblik (Panorama)
περιοράω zie over 't hoofd, duld (τινὰ πάσχοντα)
Van korten stam ϝορ: ὅρομαι **H** waak en Verblnom in samenst. ὅρος (vgl. 't Duitsche Wart) = Ion οὖρος **H** bewaker, beschermer
ἔφορος opzichter, ephoor (in Sparta; kerkelijk: ephorus)
φρουρός (v. προορος) wachter φρουροί bezetting
φρούραρχος bevelhebber der wacht φρούριον kasteel
φρουρέω bewaak, waak φρουρά wacht, bewaring
θυράωρος (voor θυρα-ορος) deurbewakend subst. θυρωρός = πυλωρός deur- of poortwachter
τιμάορος **p** = τιμωρός „eerbewaarder" helper, wreker
τιμωρέω τινί help M τιμωρέομαί τινα wreek mij op iemand, straf τιμωρία wraak, straf
ὤρα aandacht = behartiging ὀλίγωρος geringachtend, onverschillig
ὀλιγωρέω veronachtzaam ὀλιγωρία geringschatting
ὀργή eigenl. aandrift, hartstocht, opwinding, gewl. toorn
ὀργίζω = ὀργαίνω **p** vertoorn P ὀργίζομαι word toornig
ὀρέγω = ὀρέγνυμι rek, strek uit, reik aan
M ὀρέγομαι ik reik naar of begeer, streef naar iets (τινός)
ὀργυιά vadem (1,64 M) ruimte tusschen twee uitgestrekte [armen
ὀρθός (ϝορθος) rechtop, recht, juist ὀρθότης juistheid
ὀρθόω richt in de hoogte διορθόω rectificeer
ἐπανορθόω verbeter κατορθόω breng gelukkig iets tot stand
ὄρθιος opwaarts, steil; van de stem luid
ὄρθρος (van vooraf?) morgenschemering ὄρθριος in den morgenschemering
ὅρκος eed (verw. m. ἕρκος vgl. *πολίορκος onder πόλις)
ἐπίορκος meineedig °κέω doe een valschen eed
ἐπιορκία meineed
ὅρκιος beëedigd, onder eede θεοὶ ὅρκιοι beschermers der eeden
ὅρκιον en pl. ὅρκια eed, verdrag ὁρκίζω verbind door eed
ὁρμή stoot, optrekken, stormloop, streven
ἀφορμή uitgangspunt, hulpmiddel, aanleiding
ὁρμάω zet aan, ook intr. = P ὁρμάομαι (M **H**) trek op, storm los, begin ὁρμαίνω **H** overweeg

ὅρμος ankerplaats, reede (πάνορμος Palermo)
ὁρμέω, ἔομαι lig voor anker ἐφορμέω τινί loer op
ὁρμίζω leg voor anker, ὁρμίζομαι leg aan, land
(niet verw. ὅρμος H keten)
ὄρνῑς, ῑθος M en F vogel pl. ook ὄρνεις bijvr. ὄρνεον
ὄρνυμι wek op, ὦρσα Bijvr. ὀρίνω en ὀροθύνω H
M ὄρνυμαι beweeg mij, sta op = ὀρούω H (vgl. orior) aor
ὦρτο H Pf ὄρωρε is opgestaan
ὄρος, εος = οὖρος H berg ὀρεινός bergachtig ὄρειος (οὔρειος p)
= ὀρέστερος tot den berg behoorend, zich op de bergen
bevindend
ὅρος = οὖρος H grens ὅμορος aangrenzend ὁρίζω begrens
(ὁρίζων κύκλος horizon) τὰ ὅρια grensgebied
ὀρρωδέω huiver, Ion ἀρρωδέω
ὀρύσσω graaf διῶρυξ, ῠχος F kanaal
ὀρφανός orbus ouderloos, beroofd
ὀρχέομαι dans ὀρχηθμός = ὀρχηστύς H dans
ὀρχήστρα dansplaats (in 't theater, daarvan orkest)
ὑπόρχημα danslied van 't koor in de tragedie
ὄρχος rij, rij van boomen ὄρχατος plantage, tuin
ὅσιος heilig, vroom (door godd. recht [fas] geboden of toe-
ὁσιότης vroomheid ἀνόσιος onheilig [gestaan)
ἀφοσιόομαι vervul een heiligen plicht
ὀστέον, οῦν knook ὄστρακον scherf
(ἐξ)οστρακίζω verban door ὀστρακισμός schervengerecht
ὄστρεον oester
οὐρά staart, achterhoede οὐρᾱγός aanvoerder der achterhoede
ἵππουρις H met paardenhaar voorzien (van den helm)
οὐρανός hemel οὐράνιος hemelsch Οὐρανίωνες de hemelingen
οὖρον urina οὐρέω loos de urine
οὖρος gunstige zeilwind οὔριος gunstig (z. ook ὅρος, ὅρος
ὁράω)
οὖς Gen ὠτός aor = οὖας, ατος H
ὀφείλω ben schuldig, moet aor ὤφελλον ik had het moeten
(doen)
ὀφλισκάνω maak mij schuldig, haal op den hals aor ὦφλον
ὄφελος, εος voordeel ὄφελός ἐστι τινος iemand is in iets nuttig
ἀνωφελής nutteloos, schadelijk ὠφελέω τινά help iemand
ὠφέλεια ὠφελία hulp, voordeel ὠφέλιμος nuttig
ὀφέλλω H, vermeerder, vergroot
ὄφις, εως M slang ὀφιοῦχος slangendrager (sterrenbeeld)

ὀφρῦς, ύος wenkbrauwen (vgl. brauw)
ὄχος εος (p ook M) wagen, gew. pl. ὄχεα H (vgl. veho)
van vrblnom -οχος; γαιήοχος (voor γαιᾱϝοχος) H aarde-
bewegend
ὀχέω draag gew. ὀχέομαι vehor vaar ἐφ' ἵππου rijd
ὀχεύω dek (van dieren) ὀχετός kanaal
ὄχλος hoop, menigte ὄχλον παρέχω veroorzaak moeilijkheden
ἐνοχλέω τινί ben lastig voor (παρ-ηνώχλουν) [(onrust)
ὀχληρός lastig, storend
ὀψέ laat (vr. w. m. ὀπίσω) comp. ὀψιαίτερον
ὄψιος en ὄψιμος laatkomend ὀψίγονος H latergeborene
ὄψον toespijs ὀψοποιός kok ὀψώνιον (ὠνος) proviand

π

παιάν = παιών de heilbrenger (Παιήων H = Apollo als
godenarts) verder jubellied, krijgsgezang
παιᾱνίζω hef krijgsgezang, lofgezang aan
παιανισμός het zingen van het krijgsgezang
παῖς = πάϊς H (v. παϝις) kind, knaap, meisje
παιδίον kind παιδίσκη meisje παιδικά pl. lieveling
παίζω scherts παιδία scherts, spel
παιδεύω voed op, παίδευσις = παιδεία opvoeding, vorming
παίω sla, stoot (pavio pavimentum) ἐπαίσθην
πταίω stoot tegen, misluk πταῖσμα ongeluk
δάκτυλος ἀναπαιστός naar boven gebogen vinger: anapestus
πάλαι van oudsher, sinds lang παλαιός oud (παλαίτερος)
τὸ παλαιόν oudtijds
παλάμη palma vlakke hand; in 't algem. hand, vuist
παλαμναῖος moordenaar
παλάσσω bespat, bezoedeld (verw. m. πηλός leem)
πάλη (bij πάλλω?) het worstelen παλαίω worstel
παλαιστής worstelaar παλαίστρα worstelperk, oefenings-
πάλαισμα worstelaarskunstgreep, kunstgreep [school
πάλιν terug, weer ἔμπαλιν achterwaarts, omgekeerd
παλλακή of παλλακίς (vr. w.) bijzit
πάλλω zwaai παλτόν werpspiets πάλος p lot
ἀντίπαλος tegen elkaar opwegend, par, subst. tegenstander
πάππος grootvader
παράδεισος (vr. w.) dierenpark παρασάγγη (vr. w.) uur gaans
παρειά wang = παρήιον H (ook wangstuk aan den helm etc.)

παρθένος maagd παρθενών, ῶνος maagdenvertrek, tempel van Athene op de Acropolis van Athene
πᾶς, πᾶσα, πᾶν geheel, al; ieder πᾶς τις een ieder
πάντως = παντάπασι = πάμπαν **H** in elk geval, geheel en al
πάντῃ, πανταχῇ, πανταχοῦ overal πάντοσε = πανταχοῦ overal heen πάντοθεν, πανταχόθεν van alle kanten
ἔμπας **p** = ἔμπης **H** in ieder geval, nochthans παράπαν volkomen
πάνυ zeer πάνυ μὲν οὖν zeer zeker οὐ πάνυ juist niet zeer
πάγχυ geheel en al
ἅπας geheel, volkomen; elk πρόπας **H** geheel (πρόπαν ἦμαρ)
ἅπαντες allen te zamen = σύμπαντες
παντοῖος = παντοδαπός allerlei
πάσσω strooi, ἔπασα (maar ἐπασάμην v. πατέομαι **H**)
πάσχω, krijg een indruk, onderga iets (vox media **p** bij ποιῶ) W παθ vgl. patior; aor ἔπαθον bijvr. πενθ, daarvan πείσομαι (v. πενθσομαι) en πέπονθα (heb een indruk)
εὖ πάσχω het gaat mij goed, ik ontvang een weldaad
κακῶς πάσχω het gaat mij slecht, ik heb te lijden
τί παθὼν γελᾷς wat hebt je, dat ge lacht
πάθος, εος gevoel; gebeurtenis, lot, leed (= πάθη **p**, πάθημα)
ἀπαθής τινος zonder ondervinding van iets, ongevoelig
ἀπάθεια ongevoeligheid (apathie)
περιπαθής hartstochtelijk
πένθος rouw πενθέω treur
πάταγος het klappen, kraken (klanknabootsend) πατάσσω sla
πατήρ vader πατρόθεν van den vader (ὀνομάζειν met vaders naam) πάτριος, πατρικός, πατρῷος vaderlijk
ἀπάτωρ, ορος vaderloos εὐπατρίδης voorname
πατρίς = πάτρα **p**, πατριά **p** vaderland πατριώτης landsman (patriot) πάτρως ωος vadersbroeder, oom van vaders-
πάτος stap (vgl. pon[t]s) πατέω treed, vertrap [zijde
περίπατος wandeling, wandelgang (couloir) περιπατέω trek rond
περιπατητικοί peripatetici
παύω doe open τινὰ ποιοῦντα doe iemand ophouden met iets
P παύομαι houd op, τινός met iets, ποιῶν te doen
ἀναπαύομαι ga ter ruste, rust uit
παῦλα rust = παυσωλή **H** παυστήριος **p** bevrijdend
παῦρος gering, weinig (vgl. paucus, paulus)
παχύς dik πάχος, εος dikte παχύνω maak dik

St πεδ: Lat. pēs, pedis, Dor πέζα = πούς voet (z. beneden) πέδη voetboei πεδάω sla in boeien (impedio) πέδιλα pl. **H** sandalen
πεζός te voet gaand οἱ πεζοί voetvolk ὁ πεζός of τὸ πεζόν landleger πεζομαχία veldslag
πεζέταιροι lijfwacht te voet bij de Macedoniers
πεζῇ te voet of te land πεζεύω ga te voet
ἀργυρόπεζα **H** de zilvervoetige τράπεζα (voor τετρά-πεζα) viervoet tafel τραπεζίτης geldwisselaar
πέδον vloer στρατόπεδον legerplaats z. στρατός
ἔμπεδος vaststaand, volhoudend ἐπίπεδον oppervlakte
δάπεδον (δα = δεμ huis) huisvloer, vloer, houten of steenen
πεδίον vlakte [vloer
πηδάω spring πήδημα sprong πηδάλιον **H** stuurroer
πούς, ποδός voet ἐκποδών adv uit den weg, weg; daarnaar ἐμποδών in den weg ἐμποδίζω hinder impedio
ἐμπόδιος hinderlijk ἐμπόδιον = ἐμπόδισμα hindernis
πολύπους poliep τρίπους drievoet, Adj N τρίπουν drievoetig
πείθω spreek toe, overreed, ἔπιθον, πέπιθον **H**
πείθομαι (ἐπείσθην) gehoorzaam, geloof, aor ἐπιθόμην (πεπιθόμην) **H** daarbij πιθήσω en πιθήσας **H**
πέποιθα vertrouw πέπεισμαι ben overtuigd
πείθαρχος gehoorzaam aan den overste
πειθαρχία gehoorzaamheid πειθαρχέω gehoorzaam
ἀπειθής ongehoorzaam ἀπειθέω gehoorzaam niet (ἀπιθέω **H**)
πειθώ οῦς de overreding
πιθανός innemend, geloofwaardig πίσυνος **H** vertrouwend
πίστις trouw, geloof; onderpand = πιστόν en pl. πιστά
πιστός betrouwbaar, trouw πιστότης betrouwbaarheid
πιστεύω vertrouw
ἄπιστος ontrouw, ongelooflijk ἀξιόπιστος geloofwaardig
ἀπιστέω wantrouw ἀπιστία wantrouwen
πεῖνα honger πεινάω (πεινῆς, πεινῆν) heb honger
πέλαγος, εος zee laat ἀρχιπέλαγος archipel
πελαργός ooievaar (pelargonie ooievaarssnavel)
πέλας adv nabij ὁ πέλας de medemensch, naaste
πελάζω doe naderen **p** of nader aor πλῆτο **H**
πλησίον nabij (πλησιαίτερον) πλησιάζω nader
παραπλήσιος overeenkomstig
πλήν (eignl. bijna) behalve, behalve dat (praep. en conj.)
πελειάς duif = πέλεια **H** Volksetymologisch verbonden met

πλειάδες (v. πλέω) Plejaden = schippersterren
πέλεκυς, εως (Babyl. vr. w.) M bijl πελεκκάω **H** behouw
πέλτη licht schild πελτάζω dien als πελταστής peltast licht-gewapende (schild-, rondasdrager)
πέλω en πέλομαι **p** eignl. draai, wend πέλει **p** en πέλεται = ἐστί, aor ἔπλετο **H** was περιπλόμενος **H** rondloopend
πέλεθρον **H** = πλέθρον plethron lengtemaat = 100 Gr voet (31 meter) vlaktemaat = 100 Gr voet in 't vierkant (9504 centiaren) πλεθριαῖος een plethron groot
ἐπιπολή oppervlakte ἐπιπολάζω ben boven op
πολός draaipunt, pool; van Vrblnom; -πόλος
πολέω en πολεύω **p** wend om, ploeg, beweeg mij om (in een kring) (ook M)
ἀμφίπολος **H** dienstmaagd
πωλέομαι verkeer, ga dikwijls ergens heen ἐπιπωλέομαι bezoek
Ἀγαμέμνονος ἐπιπώλησις monstering, Il Δ
πέμπω begeleid, zend, stuur πομπή het uitzenden **H**, begeleiding, optocht, pompa πομπός begeleider (pl. πομπῆες **H**)
μεταπέμπομαί τινα laat halen (stuur voor mij naar iemand)
πένομαι kwel mij, lijd πενία behoefte
πένης, ητος arm πενέστης daglooner, lijfeigene (in Thessalie)
πενιχρός armoedig
πόνος plaag, kommer ἐπίπονος lastig
πονέω doe moeite, lijd πονηρός ellendig slecht
πέπλος gewaad, bijz. vrouwengewaad (palla)
W περ grondbeteekenis zooals in 't Lat. per door;
a) πέρᾱ = πέρᾱν adv aan gene zijde = ἀντιπέρᾱ en κατ' ἀντιπέρας
πέρᾱ τινός boven iets uit comp περαιτέρω verder
περαιόω en intr περαιόομαι P zet over, vaar
περαίνω breng ten einde
περί rondom πέρι **H** (door en door) buitengewoon, zeer
περισσός bovenmatig, overtollig περισσεύω ben overtollig
b) πέρᾰς, ατος grens, einde πεῖραρ **H** (ook doel, beslissing: maar πεῖραρ touw bij σπεῖρα)
ἄπειρος = ἀπείρων **H** grenzeloos (vergelijk beneden d)
ἀπειρέσιος = ἀπειρείσιος **H** oneindig veel
c) περάω **H** doordring, doorrijd, kom er doorheen; hierbij περάσ[σ]αι **H** aan den overkant brengen, omzetten, ver-
πέρνημι **H** = πιπράσκω verkoop (πέπρᾱκα) [koopen
πόρνη slechte vrouw (pornografie)

d) πεῖρα (v. περϳα) het meemaken, proef, vgl. experior
πεῖραν λαμβάνειν een poging doen ἐν πείρᾳ γίγνεσθαι leeren kennen, vandaar ἔμπειρος peritus, ervaren
ἐμπειρία ervaring (emperie) ἄπειρος onervaren
πειράω, άομαι (clas alleen **p**) beproef = πειρητίζω **H**
πειρατής > pirata, zeeroover, piraat
e) πείρω doordring, doorboor δι-αμ-περές door en door, ononderbroken, περόνη naald, speld
f) πόρος doorgang (doorwaadbare plaats) uitgang, uitweg
πόροι openingen in 't lichaam (poriën) of inkomsten
ἄπορος hulpeloos, onbemiddeld ἀπορία verlegenheid, gebrek
ἀπορέω ben in verlegenheid
εὔπορος welgesteld °ρία welstand °ρέω ben in welstand
ἔμπορος (ἐν πόρῳ ὤν) reiziger, koopman
ἐμπορία handel ἐμπόριον > emporium handelsplaats
πορεύω breng in beweging πορεύομαι zwerf rond, marcheer
πορεία gang, marsch, reis
πορίζω breng te weeg, bezorg, verleen
ποριστής verschaffer πορισταί ambtenaren der financiën in Athene
g) πορθμός, overvaart, doorwaadbare plaats (vgl. portus)
πορθμεύς veerman πορθμεύω zet over
πέρθω **H** = πορθέω (v. *πορθος) verniel, verwoest
πτολίπορθος **H** stedenverwoester (Ὀδυσσεύς)
πέσσω (voor πεκϳω vgl. coquo) kook, f πέψω
πέπων (eignl. gaar) rijp; week, zacht, lief, geliefd M weekeling, lafaard πεπαίνω maak rijp
πετάννῡμι breid uit = πίτνημι **H** πέπταται patet
παραπέτασμα gordijn πέταλον blad
ὑψιπέτηλος met hoog loof
πέτομαι vlieg: f πτήσομαι, aor ἐπτόμην, ἐπτάμην, ἔπτην
πίπτω val; πεσοῦμαι, ἔπεσον, πέπτωκα bijvr πίτνω **p**
ἐκπίπτω = ἐκβάλλομαι word verdreven
περιπίπτω τινί geraak in προσπίπτω τινί grijp aan
περιπετής veranderend περιπέτεια wending (peripetie)
προπετής geneigd, lichtvaardig εὐπετής gemakkelijk (te
διιπετής **H** aan den hemel ontstroomd (van de rivier) [doen)
πτερόν vleugel = πτέρυξ, υγος F ὑπόπτερος bevleugeld
νᾱός περίπτερος een tempel met zuilen omgeven
πτερόεις **H** gevleugeld = πτερωτός
πτηνός, πετεηνός **H** gevederd, gevleugeld

ποτή vlucht ποτάομαι **H** vlieg, fladder
πότμος (ten deel vallend) lot δύσποτμος = ἄποτμος ongelukkig
πτῶμα val σύμπτωμα toeval, ongeval (symptoom, oorspr. ziekteverschijnsel) πτῶσις casus, val (Gramm.)
πέτρα en πέτρος steen, rots πετρήεις **H** rotsig
πετραῖος = πετρώδης vol steenen καταπετρόω steenig
πεύκη pijnboom, fakkel πηγή bron
πήγνῡμι (vgl. pango) maak vast πέπηγα zit vast πηκτός vast
ναυπηγός scheepsbouwer ναυπηγία scheepsbouw
πάγος vorst of rotstop πάσσαλος (voor πακjαλος) pin
πάχνη rijp ἅ-παξ eenmaal, vgl. ἁ-πλοῦς
πώγων, ωνος stijve bakkebaard, in 't alg. baard
πηλός (vgl. palus) klei, leem, vuil πήλινος aarden
προπηλακίζω (*πῆλαξ) bewerp met vuil, beschimp
πῆμα **H** ongeluk, leed = πημονή **p**
ἀπήμων zonder leed πημαίνω benadeel, kwets
πηρός gebrekkig, kreupel = ἀνάπηρος
πῆχυς, εως M elleboog, el πηχαῖος een el lang
πῖαρ **H** vet = πιμελή **p**
πίων, ονος (vgl. opimus) vet, rijk, daarbij F πίειρα **H**
πιέζω druk (v. πι-σεδjω = ἐπι-έζω
πίθηκος aap (verw. met foedus) πίθος vat
πικρός bitter (W πικ steken, vgl. ποικίλος)
πίμπλημι = ἐμπίπλημι vul bijvr. πλήθω ben vol
ἄπληστος onverzadelijk
πλέως, έα, έων en ἔμπλεως, εων vol = πλεῖος, ἔμπλειοσ **H**
πλήρης, ες vol πληρόω vul πλήρωμα bemanning v. h. schip
πλῆθος overvloed, menigte, volk = πληθύς **H**
παμπληθής met de geheele menigte vgl. πλοῦτος
πίμπρημι = ἐμπίπρημι steek aan, doe opspatten **H**
πίναξ, ακος plank (van hout), tafel, schrijftafel, schilderij
πινάκιον tafeltje
πίνω drink Stn πι en πο
ποτόν drank = πόσις, ποτής, ῆτοσ **H** = πῶμα
πότος het drinken ποτήριον beker = ἔκπωμα
συμπότης drinkgenoot συμπόσιον drinkgelag
πίσσα pek, Lat. pix, icis πίτυς pijnboom, pinus
πλάζω γξω drijf in het rond, drijf uiteen (vgl. πλήσσω)
πλαγκτός rondzwervend Πλαγκταί (πέτραι) „tegen elkaar slaande rotsen” vgl. Συμπληγάδες onder πλήσσω
πλαίσιον vierhoek (milit.) carrée

πλάνη ronddwalen, verkeerd inzicht = πλάνος (dit ook als Adj)
πλανάω breng op dwaalspoor, van de wijs πλανάομαι **p** zwerf rond πλανήτης ronddooler, dwaalster (ook πλάνης ητος)
πλάξ κός F bord, plaat πλακοῦς οῦντος platte koek (Lat. placenta uit Acc πλακόεντα)
πλάσσω (W πλαθ) vorm, geef een vorm, draai; verzin
πλάσμα 't maaksel πλάστης beeldenmaker πλαστική de plastiek
μεταπλασμός omvorming (van declinatiestammen)
πλατύς breed πλατεῖα > platēa straat, plaats
πλάτος, εος breedte πλατύνω maak breed
πλάτη plat, vlak, roeispaan πλάτανος F πλατανιστός **H** plataan
πλέκω vlecht (vgl. plicare) συμπλακῆναι handgemeen worden
πλόκαμος haarvlecht, ἐυπλόκαμος **H** met schoone haarvlechten
δίπλαξ dubbel gevouwen (vgl. duplex) F **H** overkleed,
πλευρά zijde = πλευρόν (gewl. pl. πλευρά) [mantel
πλευρῖτις steking in de zijde (nu ontsteking van borstvlies)
πλέω (St πλεϝω) vaar, zeil W πλευ, πλυ (vgl. pluit) en πλω bijvr πλώω **H** zwem πλειάδες en πελειάς
πλόος, πλοῦς vaart ἄπλοος onbevaarbaar ἄπλοια windstilte
εὔπλοια gelukkige vaart σύμπλοος meevarend, **p** vriend
πλόϊμος en πλώιμος bevaarbaar, zeewaardig
πλοῖον vaartuig, transportschip (oorlogsschip = ναῦς)
πλήσσω sla aor P ἐπλήγην maar κατ- ἐξ-επλάγην
πληγή slag Συμπληγάδες tegen elkaar slaande rotsen
πλῆκτρον > plectrum staafje voor 't bespelen der lier
ἀπόπληκτος verlamd (apoplexie) παράπληκτος (waanzinnig)
ἐκπλήσσω = καταπλ° verschrik trans ἐπιπλήσσω τινί scheld
ἔκπαγλος **H** (ἔκπλαγλος) ontzettend, geweldig, adv. zeer [laak
πλίνθος tegel (plint, strook hout of steen onder langs den muur: plaat onder voetstuk van een zuil)
πλοῦτος overvloed, rijkdom πλούσιος rijk Πλούτων
πλουτέω ben rijk πλουτίζω maak rijk
πλύνω (W πλυ in πλέω) spoel πλυνοί **H** waschbak
πνέω (voor πνεϝω) = πνείω **H** adem (W πνευ, πνυ; bijvr ποιπνύω **H** hijg ἐκπνέω adem uit, sterf
ἀναπνέω heradem ἀνάπνευσις ontspanning
πέπνῡμαι **H** ben verstandig πινυτός (voor πνυτός) **H** verstandig

πινυτή H schranderheid, ἀπινύσσω H ben onverstandig
πνεῦμα adem, geest πνεύμων = πλεύμων, ονος F long
πνοιή (v. πνοϝη) = πνοιή H adem, waaien
πύρπνοος (voor πύρπνοϝος), πύρπνους p vuursnuivend
πνίγω, ἀπο- doe stikken trans πνῖγος, εος verstikkende hitte (engte)
πνύξ, Gen πυκνός, de Pnyx, hooggelegen plaats voor volksvergaderingen in Athene
St πο Inter en Indef (Enkl.) alleen in afleidingen
πῶς hoe πώς op de een of andere wijze πῇ hoe, waar πή op eenige wijze ποῦ waar? = πόθι H πού ergens ποῖ waarheen = πόσε H ποί ergens heen
πόθεν van waar ποθέν ergens van daan πότε wanneer ποτέ op welken tijd ook
πηνίκα op welken tijd?
ποδαπός vanwaar afstammend
ποῖος wat voor een πόσος hoe groot πηλίκος hoe oud (vgl. ἧλιξ)
πότερός wie van beiden? πότερον — ἤ utrum — of — of
πόθος vurig verlangen = ποθή H ποθέω verlang vurig, mis
ποθεινός vurig begeerd, begeerenswaardig
ποιέω maak, dicht
ποίημα gedicht ποίησις dichten ποιητής dichter
Dikwijls zijn er samenstellingen met het te veronderstellen verblnomen -ποιός, waarvan Subst op ια en Verba op εω (-ποιία- ποιέω) afgeleid worden
αὐλοποιός fluitenmaker μελοποιός liederendichter
σιτοποιία voedselbereiding λογοποιέω verzin nieuwigheden
Dezelde Samenst. van 't verb. ποιέω alleen met praepos:
ἀντιποιέομαί τινος maak aanspraak op iets εἰσ- en ἐμποιέω
περιποιέω laat over, red M verschaf mij [breng bij
προσποιέομαι verwerf, maak aanspraak op, met Inf neem den schijn aan van
Zonder samenst. is εὖ ποιέω doe goed aan (τινά)
ποικίλοσ bont, oorspr. door gedreven werk versierd (v. W πικ steken); overdr. menigvuldig, zonderling, sluw
στοὰ ποικίλη portiek met schilderijen versierd op de Atheensche markt
ποικίλλω maak bont, versier
ποιμήν, ένος herder (verw. met πῶυ H kudde) ποιμαίνω weid ποίμνη en ποίμνιον kudde, bijz. kudde v. schapen

ποινή boete > poena τὰ ἄποινα H losgeld
νήποινος H ongestraft
πόλεμος (verw. met πελεμίζω H) = πτόλεμος H oorlog
πολέμαρχος krijgsoverste, in Athene de derde archont, in Thebe een bevoegde overheid
πολεμέω = πόλεμον ποιέομαι voer oorlog (π⁰ ποιέω verwek den oorlog)
ἐκπολεμόω maak tot vijand πολεμικός krijgshaftig ⁰κή krijgskunde
πολέμιος vijandelijk, vijand ἡ πολεμία het vijandelijk land
πολιός grauw (verw. met pallidus en vaal) vgl. πελιός en
πόλις stad, staat, = πτόλις πτολίεθρον H [πελλός donker
πολίχνη stadje
*πολίορκος (vgl. ἕρκος afsluiting) stadinsluiter, belegeraar = πολιορκητής van ⁰ορκέω beleger ⁰ορκια belegering
πολίζω vestig, bouw (een stad) πόλισμα stad, burcht
πολίτης = πολιήτης H burger πολῖτις, ιδος burgeres
πολῑτεύω gew. πολιτεύομαι leef als burger
πολῑτεία burgerstand, burgerrecht, staatsregeling, staatsbestuur
πολῑτικός burgerlijk, politiek πολιάς stadsbeschermster
πολύς veel Ion πουλύς en πολλός adv πολύ zeer [Athene
ὡς ἐπὶ τὸ πολύ = τὰ πολλά meestal πολλάκις dikwijls
πολλαχοῦ op veel plaatsen πολλαπλάσιος veelvuldig
Comp πλείων en πλέων N πλεῖον en πλέον meer Sup πλεῖστος
πλεόνακις vaak πλεονάζω ben of handel overbodig
πλεονασμός overtolligheid (pleonasme)
πόντος zee (verw. met pon(t)s vgl. πάτος)
πόντιος tot de zee behoorend
προποντίς voorzee καταποντίζω doe verdrinken
πορεῖν aor Ind. ἔπορον inwilligen, aanbieden (vgl. portio)
πέπρωται het is beschikt ἡ πεπρωμένη het lot
πορφύρα purpura, purper πορφύρεος, οῦς van purperen
πόσις, ιος H (voor πότις Lat. potis) heer, echtgenoot F
πότνια en πότνα H meesteres Adj. de eerbiedwaardige
δεσπότης (δεσ = δεμσ van dit huis) heer δέσποινα meesteres
δεσπόζω = δεσποτεύω (laat) heersch δεσποτεία onbeperkt
ποταμός (v. πέτομαι; het verval) stroom [gezag
πρανής = πρηνής H pronus voorover geneigd, steil, met het hoofd voorover (St *ἠνό gelaat, vgl. ἀπ-ηνής H afgewend)

πρᾶος, πραεῖα, πρᾶυ zacht, tam πραότης zachtheid
πράσσω en πράττω = πρήσσω H (W πραγ) doe, oefen uit, verhandel; bevind mij; εὖ κακῶς (praes = pf πέπραγα)
πράττω en πράττομαι τινα χρήματα vorder geld in van iemand
πρᾶγμα daad, feit zaak = πρᾶγος, εος p πράγματα toestanden, macht πράγματα παρέχειν moeilijkheden veroorzaken
πραγματεύομαι houd mij bezig met iets, voer iets uit
πραγματεία bezigheid, onderneming, onderhandeling
ἀπράγμων nietsdoend, πολυπράγμων druk werkzaam, [nieuwsgierig
πολυπραγμοσύνη nieuwsgierigheid
πρᾶξις handeling, zaak (handels-)
εὐπραγία (v. εὐπραγής, πρᾶγος) = εὐπραξία (v. εὔπρακτος) geluk, welslagen, welstand
πρέπω steek uit = ἐκ- μετα-προ° πρέπει het betaamt
τό πρέπον welvoegelijkheid πρεπόντως passend
ἀπρεπής onbetamelijk ἀριπρεπής H uitstekend
εὐπρεπής zeer welvoegelijk εὐπρέπεια deftigheid
πρέσβυς oud, eerbiedwaardig Subst = πρεσβύτης grijsaard
πρεσβεύω ben ouder, voortreffelijker, trans eer gewl. ben gezant, πρεσβευτής, waarbij pl. πρέσβεις gezanten
πρεσβεία gezantschap
πρίασθαι aor koopen ἐπριάμην, bij ὠνέομαι
πρίω zaag πριστός gezaagd πρῖσμα, drievlak, prisma
πρό voor πρόσθεν van te voren ἔμπροσθεν voor (bw)
πρόσω = πόρρω voorwaarts πόρρωθεν van ver = ἀπόπροθεν H
πρόμος H voorvechter, p vorst
πρότερος vroeger ἡ προτεραία de vorige dag πρῶτος de eerst
πρωτεύω ben de eerste πρωτεῖον gew. pl. πρωτεῖα voorrang
πρωΐ = πρῴ vroeg πρώϊος vroegtijdig Comp πρωϊαίτερον adv
πρώην onlangs, eergisteren πρίν (vgl. prius) H vroeger; alvorens
πρών ὦνος; voorsprong, hoogte pl. πρώονες bergtoppen
πρῷρα (πρῶρα) voordek, boeg πρῳρεύς hoogbootsman
πρύτανις prytaam hoofdman πρυτανεύω heb de prytane
πρυτανεία, ook overdrachtelijk, sta aan 't hoofd
πρυτανεῖον prytaneum, ambtslokaal der prytanen
προίξ Gen προικός gave, vooral huwelijksgift adv προικός H = προῖκα kosteloos, om niet

πρυμνός de uiterste, laatste, achterste (verw. met πρέμνον stomp)
πρύμνη = πρύμνα achterdek, spiegel πρυμνήσια H achterkabels
πτάρνυμαι = πταίρω sternuo nies aor ἔπταρον
πτήσσω (πέτομαι) πτώσσω duik neer πεπτηώς H neergedoken
πτώξ, κος schuw, haas
πτωχός bedelend, bedelaar πτωχεύω bedel
πτοέω = πτοιέω H verschil ἐπτοήμαι ben in de war, in hartstocht
πτοίησις opwinding, hartstocht, toorn
πτύσσω vouw πτύξ, υχός F = πτυχή vouw
δίπτυχος dubbel samengevouwen (δίπτυχα ποιεῖν H)
δίπτυχον schrijftafel, diptiek
προσπτύσσομαι H leun mij aan, tegen, omarm, begroet
πτύω spuo spuw, ἔπτυσα ἀποπτύω verafschuw
πυθμήν, ένος (fundus) grond en bodem; voet van een stuk huisraad
πύθομαι (ῡ) rot, vermolm (vgl. putidus; het Act. is causatief)
πυκνός = πυκινός H dicht, vast, dikwijls; sterk, verstandig
πύκα H adv = πυκινῶς, sterk, zeer
πυκάζω, maak dicht of vast, bedek dicht, omhul
πύλη poort πρόπυλον voorhof τὰ προπύλαια de propyleeën, de gebouwde poorten op den Akropolis van Athene
πύλαι poorten Πύλαι = Θερμοπύλαι (warme poorten) de Themopylen daarvan ἡ πυλαία de vergadering der Amphictyonen bij de Thermopylen πυλᾶγορᾶς afgevaardigde voor deze vergadering
πυνθάνομαι = πεύθομαι H informeer, vraag, verneem f πεύσομαι, pf πέπυσμαι πύστις onderzoek, ondervraging
πύξ adv. met de vuist (verstijfde Nom. bij πυγ-μή)
πὺξ παίω sla met de vuist vgl. λάξ
πύκτης vuistvechter, bokser πυκτεύω boks
πυγμή pugnus vuist πυγμαῖος duimeling (pygmee)
πῦρ, ὑρός N vuur πυρά brandstapel πυρεῖα vuurslag πυρετός koorts πυρέσσω ben koortsig πυρρός vuurrood
πύργος toren, burcht πῦρός en pl πυροί tarwe
πωλέω verkoop σιτοπώλης graanhandelaar
πῶλος veulen, jong van een paard

ρ

ῥάβδος F roede, staf = ῥαπίς in χρυσόρραπις **H** de gouden-stafdrager (niet in ῥαψῳδός)

ῥᾴδιος licht = ῥηΐδιος **H** adv ῥεῖα en ῥέα H

Comp ῥᾴων, Sup ῥᾷστος ῥᾳστώνη verlichting

ῥᾳΐζω wordt verlicht, ontspan mij ῥᾴθυμος z. θύω aan 't slot

ῥαίνω besprenkel, ἔρρανα

ῥάπτω naai samen ἐρράφην ῥαψῳδός liederen aaneenknoopen

ῥάχις ruggegraat (rachitis ruggemergsontsteking) [rapsode

ῥέπω neig; van de weegschaal; zink

ῥοπή momentum, doorslag (van de weegschaal) figl. belang

ἀντίρροπος de weegschaal houdend, gelijkstaand met = ἰσόρροπος

ῥόπαλον knuppel, rots (vgl. ῥαπίς onder ῥάβδος)

ῥῶπες F **H** twijgen, ῥωπήια **H** struikgewas

ῥέω (voor σρεϝω) vloei, W ῥευ; ἐρρύην

ἀμφίρυτος **H** rondom omspoeld (νῆσος) ἐπίρρυτος besproeid

ῥεῦμα stroom· ziekelijke ontsteking (Rheuma)

ῥέεθρον **H** ῥεῖθρον strooming, rivierbedding

ῥοή vloed, strooming

ῥόος = ῥοῦς het stroomen (κατάρρους het naar beneden stroomen Catarh.)

als Vrblnom in samenst. stroomend; βαθύρροος **H** diep-

χειμάρροος en χείμαρρος **H** stortbeek [stroomend

Καλλιρρόη de bron Kallirhoe bij Athene

ῥύαξ, κος (πυρός) vuurstroom (van een vulkaan)

ῥυθμός gelijkmatige beweging, takt, rythmus

εὐρυθμία evenmaat, betamelijkheid

ῥήγνυμι breek, scheur trans P intr ἐρράγην, ἔρρωγα ben stuk

ῥῆγμα breuk ῥηγμίς, ῖνος F **H** branding, oever

ῥηξήνωρ **H** de rijen der mannen doorbrekend ἀπορρώξ uitbreking, steil

ῥῖγος, εος frigus vorst ῥιγέω huiver pf = ἔρριγα

ῥιγόω ik heb het koud **H** ῥίγιον huiveringwekkender, [verschrikkelijker

ῥίζα wortel πρόρριζος grondig

ῥιζόω laat inwortelen ἐρρίζωται is ingeworteld

ῥίπτω (ῑ) slinger, werp, ἐρρίφην Bijvr ῥιπτέω

ῥιπή **p** zwaai, de stormloop

εὔριπος met „goeden gang" (euph.) de zeeengte tusschen Eubora en het vaste land

ῥίς, ῑνός F neus gewl. pl. ῥῖνες ῥινόκερως z. κέρας

ῥόδον (Pers. v. vw.) rosa roos ῥόδεος rooskleurig

ῥόθος **p** geruisch, golvengebruis ῥοθέω ruisch; spreek

ἐπίρροθος = ἐπιτάρροθος **H** te hulp komend, behulpzaam

ῥώννυμι versterk ἐρρωμένος sterk ἔρρωσο vale, vaarwel

ἐπερρώσθην kreeg kracht ῥώμη sterkte

ἄρρωστος zwak ἀρρωστία zwakte, moedeloosheid

ἀρρωστέω ben zwak of ziek ἀρρώστημα ziekte

σ

σαίνω kwispelstaart, overdr. omgeef met vleierij σαίρω veeg,

σάλος zwellende vloed der golven (vgl. swellan-zwellen [weg

σαλεύω schommel, wankel (ook fig.)

σάλπιγξ γγος F trompet σαλπίζω γξω blaas de trompet

σαλπικτής trompetter

σάρξ, κός F vleesch, gew. pl. σαρκοφάγος sarkophaag

σατράπης (Pers. vr. w.) satraap σατραπεύω ben satraap

σατραπεία satrapie, bestuursgebied van een satraap

σάττω (ξω) ἐπισάττω bepak

σαφής duidelijk adv σαφῶς = σάφα ἀσαφής onduidelijk

διασαφέω maak duidelijk = σαφηνίζω van bijvr σαφηνής

σαφήνεια duidelijkheid, ἀσάφεια onduidelijkheid

σβέννυμι (voor σβεσνυ) blusch uit ἄσβεστος onuitbluschbaar

σέβομαι vrees, heb eerbied voor **p** σέβω, σεβίζω, σεβάζω

σέβας, αος **H** heilige eerbied, verbazing Σεβαστός Augustus

εὐσεβής vroom εὐσέβεια vroomheid εὐσεβέω ben of handel vroom tgst ἀσεβής, ἀσέβεια, ἀσεβέω

σεμνός eerwaardig; fier σεμνότης waardigheid, heiligheid

σεμνύνομαι pronk

σείω schud, schok σεισάχθεια lastafschudding

σεισμός aardbeving

σέλας **H** glans σελήνη maan

σέλμα verdek, roeibank ἐύσσελμος **H** met stevig dek

W σεπ (σπε) zeggen ἐνέπω **H** bericht Imp ἔννεπε voor ἔνσεπε (oud Lat. incese), pl ἔσπετε aor ἔνισπον

ἄσπετος **H** onzeggelijk, groot of veel

θεσπέσιος **H** (z. θεός) goddelijk sprekend, goddelijk, geweldig = θέσπις **H** θεσπίζω voorspel

σηκός perk, omheining; horde, olijfboomstomp (Lys.)

σῆμα = σημεῖον teeken ἐπίσημος uitstekend

σημαίνω duid aan, geef aanwijzing, beveel; M erken

σήπω doe rotten, P rot, word brandig, aor ἐσάπην σέσηπα ben verrot
σθένος, εος kracht (om te staan, v. W στα)
ἀσθενής zwak ἀσθένεια zwakte ἀσθενέω ben zwak σθένω ben sterk, heersch, geld
σιγή (v. σϝιγη) = σιωπή zwijgen σιγάω = σιωπάω zwijg σῖγα adv = σιγῇ zwijgend, stil
σίδηρος (Kaukas. vr. w.) ijzer σιδήρεος, οῦς = σιδήρειος **H** van ijzer
σίνομαι benadeel ἀσινής ongedeerd, onschadelijk
σιντης **H** roofzuchtig Σίντεις **H** roofzuchtige Lemniers
σῖτοσ graan, brood; voedsel = σιτίον σιτέω geef den kost
σίτησις verpleeging ἐπισιτίζομαι voorzie mij van levensmiddelen παράσιτος tafelschuimer, tafelgenootschappen (van de Spartanen)
σκάζω hink (skatzonten = hinkjamben jambische trimeter eindigend met trochaeus of spondeus)
σκαιός scaevus linksch, onhandig σκαιότης verkeerdheid
σκάπτω graaf σκάφος εος scheepsbuik, **p** schip
κατασκάπτω haal omver κατασκαφή verwoesting
σκεδάννυμι verstrooi = σκίδνημι **H** vgl. σχίζω scindo
[σ]κίδναμαι **H** verspreid mij
σκέλλω laat drogen trans σκελετός (laat) uitgedroogd, skelet
σκληρός hard (*σκλήρωσις verharding, sklerose)
σκέλος, εος schenkel, schenkelmuur
σκολιός krom, scheef σκόλιον rondzang, liedje
σκέπτομαι overdenk, in 't Praes gebruikelijk σκοπέω vgl specio
σκέμμα overweging σκέψις twijfel
σκοπός 1) bespieder, wachter (ἐπίσκοπος opzichter, bisschop) adj τηλεσκόπος ver ziende 2) einddoel, doel
σκοπιά specula wachttoren σκόπελος **H** klip
σκεῦος, εος gereedschap, werktuig τὰ σκευοφόρα last- of trekvee, tros
σκευή uitrusting, bekleeding
παρασκευή voorbereiding, uitrusting
παρασκευάζω bereid, rust toe ἀπαρασκεύαστος = ἀπαράσκευος niet toegerust
ἐπισκευάζω breng in orde = κατασκευάζω; herstel
συσκευάζω pak samen
σκηνή (vr.w. in σκιά) tent, hut, tooneel, daarvan > scena tooneel

σκηνάω = σκηνόω ben belegerd σκήνωμα behuizing
σκήπτω druk met kracht aan, stut M σκήπτομαι steun mij
σκήπτομαί τι beschut iets tegen σκῆψις voorwendsel
ἐπισκήπτω τινί druk iemand iets op 't hart
σκῆπτρον staf, heerschersstaf, scepter Bijvr σκηπτόν in σκηπτοῦχος **H** schepterdragend
σκηπτός neerschietende bliksem, onweder
σκιά schaduw σκιόεις **H** = σκιερός = κατάσκιος schaduwrijk
σκιάομαι **H** word beschaduwd (σκιόωντο)
σκότος, ου en εος donkerte (vgl. schaduw) σκοτεινός donker
σκοταῖος in duisternis zich bevindend ἐπισκοτέω verdonker
σκῦλον roof, wapenbuit σκυλεύω spolio schud uit
σκυτάλη knuppel, briefstok (der Spartanen)
σκῦτος, εος leder (verw. met scutum en cutis)
σκυτοτόμος (z. τέμνω) **H** lederbewerker
σκώπτω spot σκῶμμα scherts σκώψ **H** steenuil
σοφός verstandig (bij Herod. sluw) handig, wijs (niet bij **H**)
σοφία (sluwheid **H**) handigheid, begrip, wijsheid
σοφίζω maak verstandig σοφίζομαι ben spitsvondig
σοφιστής meester, wijsheidsleeraar, sophist (haarkloover)
σόφισμα list, kunstgreep, uitvlucht (drogreden)
φιλόσοφος minnaar der vrijheid φιλοσοφία streven naar
σπάνις gebrek σπάνιος schaarsch = σπανιστός (v. σπανίζω) **p**
σπάω trek, ἔσπασα σπασμός kramp
περισπωμένη προσῳδία accentus circumflexus
σπεῖρα > spira kronkeling συσπειράω dring ineen
σπείρω spargo zaai σπέρμα zaad σπορά het zaaien
σποράδες νῆσοι de Sporaden σποράδην adv uiteengestrooid
σπένδω sprenkel, giet uit; σπείσω, ἔσπεισα
σπένδομαι sluit een verdrag, beloof of beding voor mij
σπονδή dankoffer, pl. σπονδαί verdrag, wapenstilstand
ὑπόσπονδος onder wapenstilstand
σπονδεῖος spondeus, versvoet in offergezangen
σπεύδω (°ομαι **p**) ijl σπουδή ijver, ernst
σπουδῇ met moeite, nauwelijks
σπουδαῖος ernstig, flink σπουδάζω ben ijvrig
σπλήν, ηνός milt σπλάγχνον ingewanden (hart etc.) gew. pl.
σπόγγος fungus spons = σπογγιά σποδός F asch
στάδιον, Aeol. σπάδιον spatium (vgl. spanne) renbaan, stadium, als maat 185 M. pl. ook στάδιοι
στάζω [ξω] σταλάζω druppel in trans σταγών, όνος F droppel

σταλαγμός afgedruppelde (vgl. stalagnieten en stalactieten)

σταυρός paal (W στα, vgl. Lat. instaurare en στῦλος)

σταύρωμα verschansing ἀνασταυρόω kruisig

στέαρ, ατος vet, talk (vr.w. m. W ρτα)

στέγω tego bedek (oorspr. v.) = στεγάζω στέγασμα bedekking

στέγη dek, dak pl. huis **p** στεγανός bedekkend, bedekt

τέγος, εος **H** tectum dak, huis, zaal

στείβω trap vast, stamp στίβος tred, voetstap, pad

στιβαρός **H** vast, gedrongen

στῖφος het gedrang, schaar (vgl. stipare dicht omgeven)

στείχω (Duitsche steige, stijg) schrijd στίχος rij (pl. στίχες F **H** στιχάομαι **H** trek voort); regel, vers δίστιχον tweeregelig vers

στιχομυθία (*στιχό-μυθος) het „spreken in verzen" stichomytrie, in het drama het elkander beantwoorden in verzen van een regel

στοῖχος rij περιστοιχίζω omring

στοιχεῖον wijzer op de uurplaat, letter, beginselen (Stochiometrie)

στέλλω (vgl. Duitsche stelle, plaats) maak gereed, bereid, zend

στέλλομαι **p** rust mij uit, trek uit, vaar aor ἐστάλην kwam

στολή > stola kleed στόλος vaart, tocht, vloot

ναυστολέω (ναύστολος) **p** zeil

ἀπόστολος afzending der vloot (laat afgezant, apostel)

ἐπιστέλλω draag op, meld ἐπιστολή opdracht, brief, > epistula

περιστέλλω omkleed, draag zorg voor

συστέλλω trek samen συστολή verkorting

ὑποστέλλω houd terug M ὑποστέλλομαι verzwijg

στενός eng Ion στεινός (voor στενϝος) τὸ στενόν de engte

στενωπός (v. ὀπή luik) nauwe pas

στείνομαι **H** word benauwd, bezwaard, ben vervuld

στένω kreun, zucht = στενάζω **p**, στενάχω, στενάχομαι, στεναχίζω en στεναχέω **H**

στόνος steunen, zuchten στονόεις **H** jammervol

στοναχή **H** weeklacht = στεναγμός **p**

στέργω bemin, ben tevreden, berust erin

στερεός = στερρός stijf, hard, vast στερεόν figuur in de ruimte

στερέω = στερίσκω beroof P στέρομαι ben beroofd στέρησις berooving, verlies

στέφω **H** bekrans ἐπιστέφομαι **H** vul tot aan den rand

στεφάνη **H** voorhoofdsband, rand ἐυστέφανος **H** met schoonen voorhoofdsband

στέφανος krans, στεφανόω krans, geef een eerekrans aan

στέμμα **H** hoofdband (v. d. priester)

στίζω [ξω] steek (vgl. stinguo-distinguo) στικτός gestippeld

στίγμα steek, brandmerk στιγμή punt

στλεγγίς (vgl. strigilis) roskam, schaafijzer

στοά zuilengang (vgl. στῦλος) στοὰ ποικίλη (z. ποικ⁰) Zeno's leerhal οἱ ἀπό στοᾶς = στωικοί Stoïcijnen

στόμα mond, monding, voorzijde στόμαχος spijskanaal, maag

εὔστομος **p** = εὔφημος zwijgend

στόμιον gebit, toom

στόρνυμι = στρώννυμι sterno spreid neer (uit); ἐστόρεσα en ἔστρωσα

στρῶμα = στρωμνή dek, tapijt κατάστρωμα verdek

στέρνον borst, fig. hart, gezindheid

στόχος **p** einddoel στοχάζομαι mik, raak

στρατός (bij στόρνυμι) gelegerd leger, krijgsleger, **p** volk

στρατιά leger στρατιώτης soldaat

στρατεύω trek te velde στράτευμα leger

στρατεία veldtocht, krijgsdienst

στρατηγός legeraanvoerder, veldheer ⁰γία legeraanvoering, krijgskunde

στρατηγέω heb 't commando στρατήγημα veldheersdaad, krijgslist

στρατόπεδον legerplaats, leger στρατοπεδεύω, ομαι leger (mij)

στρέφω draai, wend P στρέφομαι keer mij, ἐστράφην

διαστρέφω verdraai, ἀνα-, ὑποστρέφω keer om (act en P intr)

καταστρέφομαί τινα M onderwerp iemand aan mij

στρεπτός gedraaid M (scil. κύκλος) halsketen

στροφή wending, strofe ἀντιστροφή tegenstroof

ἀναστροφή omkeering (Gram het plaatsen der praep achter zijn naamval met terugtrekking van accent) καταστροφή tragische afloop

στρωφάω **H** draai στρωφάομαι dool rond

στρεβλόω (v. στρεβλός gedraaid) folter

στρουθός M en F musch στρουθὸς ἡ μεγάλη struisvogel

στυγέω verafschuw aor (κατ) ἔστυγον **H** στυγερός = στυγινός gehaat

Στύξ, γός F stroom in de onderwereld στύγιος stygisch

στῦλος (v. στύω maak stijf, vgl. W στα en σταυρός) zuil
περίστῦλος met zuilen omgeven, ^{0}λον > peristylium zuilen-
ἐπιστύλιον de op de zuilen rustende balk, architraaf [gang
σῦκον (vr. w.) vijg συκέα, ἡ vijgenboom
σῦκοφάντης aanbrenger (van verboden uitvoer van vijgen)
kwaadwillige aanklager συκοφαντέω chicaneer, vit
σῦλα pl. roof σῡλάω roof, plunder leeg
ἄσῡλον (scl. ἱερόν) onschendbaar toevluchtsoord, asyl
ἱερόσῡλος tempelroover ἱεροσῡλία tempelroof
σῦριγξ, γγος F herdersfluit σῡρίζω = σῡρίττω speel op de fluit
σύρω sleep σύρμα sleepend kleed der tooneelspelers
διασσύρω haal over den hekel Vgl. Σύρτις de syrte
σῦς sūs = ὗς zwijn, everzwijn, zeug ὕαινα hyena
συφορβός **H** = ὑφ^{0} (f ϝέρβω) = συβώτης (βόσκω) varkens-
συφεός **H** varkenshok [hoeder
συχνός dicht, veelvuldig, veel, lang
σφάζω **H** = σφάττω (ξω) slacht, moord σφαγή moord
σφαγεύς moordenaar σφαγιάζω offer
σφαῖρα kogel, bal > sphaera sfeer
σφάλλω fallo breng ten val, misleid, P σφάλλομαι vergis mij
σφάλμα, ongeluk, misstap
σφαλερός glibberig, bedriegelijk = ἐπισφαλής
ἀσφαλής zeker ἀσφάλεια zekerheid
σφενδόνη funda slinger σφενδονήτης (v. ^{0}νάω) slingeraar
σφοδρός heftig, adv. σφοδρῶς, gew. σφόδρα zeer
σφρᾱγίς, ῖδος zegel σφραγίζω bezegel
σφυρόν enkel, καλλίσφυρος **H** met schoone enkels, schoon-
ἐπισφύριον **H** enkelgesp [voetig
σχίζω scindo splijt σχιστή ὁδός kruisweg
σχεδίη **H** „vlot" schip uit ruwe balken (vgl. σχέδος, εος
plank, bord σχέδη blad vand. Lat. scheda)
σῶμα (voor τϝῶμα vgl. tomentum, tūmēre) lichaam (bij
Hom alleen doode lichamen)
σῶς = σάος **H** gezond, behouden, ongedeerd
σαόω **H** = σώω, σῴζω (voor σωίζω v. σώιος) bewaar, red
σωτήρ redder σώτειρα redster σωτηρία heil, welvaart
σωτήριος heilzaam, gelukmakend

τ

W ταλ, aor τλῆναι (ἔτλην) verdragen, kan het van mij
verkrijgen, wagen (vgl. tuli, tollo, duld)

ἄτλητος onverdragelijk ἀτλητέω **p** verdraag niet
ταλάφρων **H** met geduldig gemoed = ταλασίφρων **H**
ταλαίπωρος ongelukkig ταλαιπωρία ellende
ταλαιπωρέω lijd, word gekweld
τάλᾱς, αινα **p** ongelukkig τλήμων noodlottig
τάλαντον weegschaal pl. geheel de balans; gewicht, talent
= 60 mina's (vgl. Τάν-ταλος en Ἄ-τλᾱς [ἀ proth]) „drager"
ἀτάλαντος (ἀ cop) **H** gelijkwegend, vergelijkbaar
τελαμών, ῶνος drager = degenriem, koppel
τόλμα, ης koenheid τολμάω waag, ben niet bang
τολμηρός koen = εὔτολμος; brutaal
ταπεινός laag ταπεινόω verneder
τάπης (Perz. vr. w.) tapijt (daarvan 't Duitsch Tapete
behangsel)
ταράσσω wind op, breng in verwarring ταραχή verwarring,
ταραχώδης hartstochtelijk [oproer
ἀτάρακτος onverschrokken ἀταραξία gemoedskalmte
τάσσω rangschik, stel in slagorde, regel, beveel
τακτός bepaald τακτική tactiek (milit.)
ἄτακτος ongeordend ἀτακτέω onttrek mij aan den krijgs-
εὐταξία (v. εὔτακτος) goede tucht [dienst
τάξις orde, opstelling, plaats; afdeeling voetvolk
ταξίαρχος hoofdman τάγμα compagnie
τᾱγός **p** heerscher
ἐπιτάσσω = προστάσσω regel, geef last
παρατάσσομαι treed in slagorde tegenover
πατάταξις nevenschikking ὑπόταξις onderschikking
(Gramm)
συντάσσομαι word eens over σύνταξις afdoening, in Gramm.
zin zinvorming (syntaxis)
ταῦρος stier ὁ Μίνω ταῦρος stier van Minos, Minotauros
ταχύς snel διὰ ταχέων = ταχέως τάχα snel, misschien
θᾶσσον sneller = ὡς τάχιστα zoo spoedig mogelijk
ἐπεὶ τάχιστα zoodra als
ταχυτής, τῆτος (Acc.?) snelheid = τάχος, εος
ὡς ἔχω τάχους = ὅσον τάχος op zijn snelst
τέγγω bevochtig ἄτεγκτος onvermurwd (fig.)
τείνω (W τεν = τα) tendo span, rek, strek
τάσις spanning τόνος spanning, toon; als verblnm in
χειροτόνος de hand uitstrekkend (ἀνατείνων τὴν χεῖρα)
χειροτονέω stem, kies ^{0}τονία stemming, keuze

τένων, οντος (trekspier) pees, spier (bijz. bij den hals)
τανύω **H** spreid uit, leg of plaats neer (ἐτάνυσσα)
τανύομαι ijl in gestrekten draf
τανυ- in smst. = ταναός **H** lang; τανυήκης W ἀκ
τιταίνω **H** trek, strek ταινία > taenia band
προτείνω wend voor προτάσις voorzin
σύντονος aangespannen, straf, strak
τείρω tero wrijf, kwel ἀτειρής **H** onverwoestbaar
τέρην, εινα teeder (διά)τορός **p** doordringend
τορεύς graveerstift τορεύω bijtel uit (thoreutiek ciseleerkunst)
τετραίνω = τιτράω boor τρητός **H** doorboord, doorbroken
τρίβω wrijf διατρίβω vertoef, onderhoud mij
(δια)τριβή oponthoud τρίβων ωνος kale mantel
(τρύω) τρύχω **H** put uit Ἀτρυτώνη **H** de onoverwinnelijke [(Athene)
ἀτρύγετος rusteloos (van de zee)
τεῖχος, εος muur, vestingmuur
τειχίζω versterk ἐπιτείχισμα bolwerk (voor den aanval)
τειχίον muur τοῖχος wand
τέκμαρ **p** = τέκμωρ N **H** einddoel, grens; merkteeken
τεκμαίρομαι bepaal, beoordeel, leid af
τεκμήριον kenteeken, bewijs
τέκτων, ονός (vgl. texere) timmerman τεκταίνομαι bouw
τέλλω = τελέθω **H** kom voor den dag, verschijn, word
ἀνατέλλω ga op (v. d. zon) ἀνατολή opgang, Oosten (daaruit Turksch Natoli Klein-Azië)
ἐντέλλομαι draag op = ἐπιτέλλω **H** (in tmesi)
τέλος, εος 1) doel, einde (τὸ) τέλος adv. ten slotte
2) wijding = τελετή οἱ ἐν τέλει = τὰ τέλη de overheden
3) belasting, tol τελώνης (ὠνέομαι) tolpachter, tollenaar
ἀτελής onvoleindigd, vrij van belasting ἀτέλεια vrijdom [van belasting
ὑποτελής belastingplichtig
ἐντελής volledig, volkomen = τέλειος adv. τελέως
τελειόω volbreng, beeindig τελήεις met goeden uitslag be- [kroond
εὐτελής goedkoop, gering πολυτελής kostbaar
ἰσοτελής „het gelijke betalend" isotelie (een soort metoike)
λυσιτελής eignl. „de kosten opbrengend" nuttig
λῡσιτελέω ben tot nut ἀλῡσιτελής schadelijk
τελέω (voor τελεσjω) voleindig; wijd in; betaal
διατελω ποιῶν doe voortdurend
τελευτή einde τελευτάω eindig, sterf
τελευταῖος de laatste τὸ τελευταῖον ten slotte

τέμνω snijd Bijvr. τάμνω τμήγω, διατμήγω **H** snijd in stukken
ἐκτέμνω snijd uit συντέμνω snijd stuk, verkort
τμῆσις scheiding τμῆμα het afgesneidene
τόμη snede τόμος het afgesnedene τομός **p** snijdend
-τομος als verbln act en pass.; δρυτόμος de houthakker
ἄτομος individuus ἡ ἄτομος (scl οὐσία) atoom
ἀπότομος steil σύντομος afgekort
ταμίᾱς schatmeester ταμίη **H** huishoudster
ταμιεύω beheer, ταμιεῖον voorraadskamer
τέμενος, εος **H**, afgezonderd stuk land, kroondomein; heilige omtrek (templum)
τέρας ατος (αος **H** eignl. ster, vgl. ἀστήρ) voorteeken, wonder, teeken (Τειρεσίας teekenverklaarder)
τέρπω vermaak aor ἐτερπόμην **H** = ἐτάρπην verheugde mij
τερπνός verblijdend, ἀτερπής onverblijdend
τέρψις opvroolijking Muzen Εὐτέρπη en Τερψιχόρη
τερσαίνω torreo droog trans τέρσομαι **H** word droog
ταρσός (ταρρός) droogoven, teenen vlechtwerk; voetzool, blad der roeispaan
τέττιξ, ῑγος M cicade
τέχνη kunst, bedrevenheid, kunstgreep (vgl. texere en τέκτων)
ἄτεχνος kunsteloos, eenvoudig ἀτεχνῶς natuurlijk, klaar- [blijkelijk
ἀντίτεχνος mededinger ὁμότεχνος kunstgenoot
χειροτέχνης handwerker = τεχνίτης kunstenaar
τεχνικός deskundige, volgens de regels der kunst
τεχνάζω = τεχνάομαι zet op touw (een list)
τέχνημα kunstwerk, kunstgreep
τήκω smelt trans P τήκομαι kwijn weg (ετάκην)
τέτηκα ben weggesmolten (fig.)
τῆλε ver = τηλοῦ, τηλόθι **H** τηλόσε ver weg
τηλόθεν uit de verte τηλεδαπός **H** verre
τηρέω pas op, neem waar τήρησις waarneming
τητάομαι ontbeer, derf, ben beroofd
τιθασός tam τιθασεύω tem
τίθημι plaats; leg; voor pf P τέθειμαι gewl. κεῖμαι
τίθεμαι M stel aan als iets, houd voor
νόμον τιθέναι of (door 't volk) τίθεσθαι een wet geven
τίθεσθαι τὰ ὅπλα halt maken, post vatten, zich legeren
τίθεσθαι τὴν ψῆφον zijn stem uitbrengen
θέμα plaatsing, stelling (thema) ἀνάθημα (opgestelde) wijgeschenk, kerkl. ἀνάθεμα banvloek, vervloekte

θέμις, ιστος (Θ. godin Themis) bepaling, wet = θεσμός
θεμιστός of (gewl.) θεμιτός rechtmatig, geoorloofd
θεμιστεύω **H** spreek recht ἀθέμιστος (°τιος **H**) wetteloos
θέσις stelling (thesis) ἀντίθεσις tegenstelling μετάθεσις omzetting
ὑπόθεσις grondslag, veronderstelling (hypothese)
-θέτης; ἀγωνοθέτης kamprechter νομοθέτης wetgever
νομοθετέω geef wetten νομοθεσία wetgeving
θεσμοθέτης wetonderzoekers (college van thesmotheten)
νουθετέω „breng iemand tot reden", waarschuw z. νοῦς
θήκη bewaarplaats, graf ἀποθήκη voorraadskamer
παρακαταθήκη depositum προσθήκη toelage
ὑποθήκη onderpand (hypotheek) of (van M) raadgeving
θᾶκος **p** zitplaats = θῶκος **H** θάσσω **p** = θακέω **p** zit
διατίθημι regel, breng in een stemming of toestand (vgl. διάκειμαι) διάθεσις inrichting, toestand
ἐπιτίθημαί τινι zet iemand na, val aan
προστίθεμαί τινι sluit mij bij iemand aan
συντίθεσθαι onder elkander vaststellen (**H** vernemen, merken)
συνθήκη overeenkomst, pl. verdrag σύνθημα wachtwoord
τίκτω (W τεκ) verwek, breng voort τεκοῦσα = τετοκυῖα [moeder
τέκνον = τέκος, εος **H** kind
τόκος geboorte, nakomelingschap τόκοι rente
τοκεύς voortbrenger τοκῆες H ouders
τίλλω trek, ruk τινάσσω schud, schok
τίνω (τείσω, ἔτεισα) betaal, boet = ἀποτίνω
M τίνομαι = τίνυμαι **H** doe boeten, vergeld, bestraf
τίσις vergoeding, boete, straf, wraak
τίω (ῑ) **H** schat, eer τῑμή waarde, prijs; eer, achting
ἄτῑμος ongeeerd, buiten de wet gesteld tgst ἐπίτῑμος in eer, burger
ἀτιμάω **H** = ἀτιμάζω minacht ἀτιμόω verklaar eerloos
ἀτιμία ban, eerloosheid φιλοτιμία eergierigheid φιλοτιμέομαι DP ben eergierig
τίμιος gewaardeerd, waardevol, kostbaar, duur = τιμήεις **H**
τῑμάω schat, acht, eer τίμημα waardeering
ἐπιτῑμάω (v. τιμή = τίσις) doe verwijten, laak
τόξον (vgl. texere) boog (= pl.) τοξεύω = τοξάζομαι **H** schiet
τοξότης = τοξευτής boogschutter τόξευμα pijl
τόπος plaats τόποι (rhet.) gezichtspunten τοπική (topica kunst om loci communes te vinden)

ἄτοπος ongerijmd, zonderling ἀτοπία zonderlingheid
ὑποτοπέω vermoed, heb argwaan
τράγος (τρώγω) bok τραγῳδός (ἀοιδός ᾄδω) „bokzanger" tooneelspeler in de tragedie τραγῳδοί ook τραγῳδία (τραγῳδοῖς bij de opvoeringen der tragedies)
τραγῳδοποιός tragediëndichter = τραγικός treurspeldichter
τραγῳδέω voer een (of iets als een) tragedie op
τράχηλος hals ἐκτραχηλίζω werp (over den hals) af
τρᾱχύς = τρηχύς **H** ruw, steenachtig τρᾱχύτης ruwheid
τρέμω (vgl. τρέω) tremo sidder ἀτρεμής onverschrokken
ἀτρέμας adv. **H** rustig ἀτρεμέω = ἀτρεμίζω **H** ben rustig
τρόμος het sidderen τρομέω, έομαι **H** = τρέμω
τρέπω wend (vgl. torqueo) ἔτραπον **p** = ἔτρεψα
ἐτραπόμην = ἐτράπην keerde mij trans ἐτρεψάμην
Bijvr. τραπέω, τροπάω, τρωπάω **H** van verbln. zie beneden
εὐτρεπής gereed εὐτρεπίζω breng in orde, regel
τροπή omkeer, vlucht τρόπαιον zegeteeken, (trofee)
τρόπος wending, wijze en manier, karakter; (rhetor.) overdracht, tropus τροπικὸς κύκλος keerkring (tropen)
τίνι τρόπῳ op welke wijze τοῦτον τὸν τρόπον op deze wijze; zoo ook πάντα, οὐδένα τρόπον en andere; ook met ἐκ en κατά (accus) πρὸς τρόπου τινός op de wijze van iemand
van verbln in samenst. -τροπος:
ἄτροπος onafwendbaar πολύτροπος **H** behendig in vele dingen
ἀνατρέπω werp omver, verwoest
ἐντρέπομαί τινος stoor mij aan iets; bekommer mij om iemand
ἐπιτρέπω draag op, laat over, sta toe ἐπίτροπος (= ἐπιτετραμμένος die belast is) voogd
προτρέπω spoor aan προστρέπω = προστρέπομαι M roep smeekend aan προστροπή het smeeken; smeekbede
τρέφω voed, voed op; θρέψω, τέθραμμαι
τροφή voedsel, onderhoud τροφός voedster
Verblnm in samenst. — τρόφος voedend of (proparox) gevoed
σύντροφος samenlevend, vertrouwd
τροφεύς voeder θρέμμα **p** voedsterling
ταρφέες, έα F εῖαι **H** dicht, talrijk adv. ταρφέα dikwijls
τρέχω loop f θρέξω aor ἔδραμον z δραμεῖν
τρόχος omloop τροχός rad, schijf
τροχαῖος loopend, snel ὁ τροχαῖος de trochaeus, – ˘

τρέω (W τρεσ vgl. τρέμω) sidder, vrees, vlucht f τρέσω
τρήρων, ωνος **H** schuchter
St. τρι: τρεῖς, τρία drie τριάς trits τρίαινα drietand
τρίς driemaal τρίχα, τριχθά **H** = τριχῇ drievoudig
τρισσός **p** drievoudig = τριπλοῦς, τριπλάσιος adv. τριπλῇ
τρίτος = τρίτατος **H** derde τριταῖος driedaagsch, in drie [dagen
τριττύς derde deel
τρίζω = τρύζω piep (τρίβω z τείρω)
τρώγω knaag aor ἔτραγον (vgl. τράγος)
τρώγλη hol τρωγλοδύτης (δύομαι) holbewoner
τρώω **H** = τιτρώσκω wond τρῶμα Ion en Dor = τραῦμα wonde τραυματίζω wond
τύμβος tumulus grafheuvel, graf τυμβήρης (ἀραρίσκω) **p** begraven τυμβεύω bestel ter aarde, offer bij 't graf
τύπτω sla τύπτομαι sla mij zelf (van smart)
τύπος slag, indruk Verbln. -τυπος slaande of geslagen
τυπόω vorm, maak een indruk τύπωμα maaksel, de urn
τύμπανον stok, knuppel; handpauk (tombourijn)
ἀποτυμπανίζω sla ten doode toe
τύραννος heerscher (**p** = βασιλεύς) τυραννεύω = °νέω heersch
τυραννίς despotisme
τυρός kaas, laat βούτυρος of °ρον boter (eigenl. Scyt. vr. w.)
τυφλός (vrw met volgd.) blind, τυφλόω maak blind
τῦφος walm, damp, overdr. verwaandheid
τυφόω benevel, τυφών, ῶνος = τυφώς wervelwind
W τυχ, τευχ, τυκ
1) τυγχάνω tref aan (τινός) τεύξομαι, ἔτυχον
ὁ τυχών (παρα-) de eerste de beste N τυχόν adv. toevallig
τυγχάνω ποιῶν doe juist (dikw. = doe)
τύχη toeval, noodlot κατὰ τύχην toevallig
εὐτυχής gelukkig εὐτυχέω ben gelukkig εὐτύχημα gelukkig geval εὐτυχία gelukzaligheid, geluk
ἀτυχής ongelukkig ἀτυχέω ben ongelukkig ἀτύχημα = ἀτυχία ongeluk zooals δυστυχής, °χέω °χημα, °χία
συντυχία toeval
ἐν-, ἐπι-, περι-, συν-τυγχάνω τινί tref aan, ontmoet παρατυγχάνω kom erbij
2) τεύχω **H** maak klaar, τέτυγμαι ben klaar, ben
τετυγμένος = τυκτός, εὔτυκτος **H** goedgemaakt
τετυκέσθαι **H** voor zich klaar maken ἐτύχθη ontstond
τεῦχος, εος gereedschap, pl. τεύχεα **H** wapenen, uitrusting

υ

ὕβρις overmoed, misdaad ὑβρίζω τινά of εἰς τινα ga mij te buiten tegen iemand ὑβριστής overmoedig, misdadig mensch
ὑγιής = ὑγιεινός gezond ὑγίεια gezondheid (hygiëne)
ὑγιαίνω ben gezond, ben bij mijn verstand
ὑγρός vochtig, buigzaam, krachteloos ὑγρή „vochtigheid", zee (hygrometer)
ὕδωρ, ατος N water ὑδρεύω schep water
ὑδραίνομαι **H** wasch mij
ὕδρᾱ adder, waterslang = ὕδρος hydra
ὑδρία waterkruik, algem. kruik, urn
ὕδρωψ, πος waterzucht (v. ὤψ?)
υἱός = ὑός zoon Decl. ook υἱέος etc. υἷα, υἷες **H**
υἱωνός kleinzoon
ὑλάω = ὑλακτέω blaffen (vgl. ululare, huilen) ὑλαγμός en ὕλαγμα geblaf
ὕλη (ῡ) hout, bosch, struiken; grondstof, materie (philos)
ὑλήεις **H** boschrijk
ὑμήν, ένος huidje, band Ὑμήν Hymen, de god van den huwelijksband, bruiloftsgod ὑμέναιος bruiloftslied
ὕμνος eignl. band, samenstel, samenstel van liederen, lied, feestlied
ὑμνέω bezing, eer feestelijk, bespeel de lier
ὕπατος (ὑπό) hoogste, subst consul (vgl. summus v. sup-mus)
ὑπατεύω ben consul ὕπτιος supinus teruggebogen, achterover
ὕψος, εος hoogte, ὑψόθεν van boven af ὑψόσε **H** naar boven
ὕψι **H** = ὑψοῦ hoog, boven, naar boven ὑψηλός hoog
ὕπνος somnus (voor sopnus) slaap ὑπνόω doe inslapen
ὑπνωτικός slaapverwekkend ὑπνώω **H** slaap
ἀγρυπνέω (°πνος) ben slapeloos (slaap als op 't veld?)
ἀγρυπνία slapeloosheid
ἐνύπνιον droom
ὕστερος later ὑστεραῖος later volgend
ἡ ὑστεραία (scl. ἡμέρα) de volgende dag
ὑστερέω = ὑστερίζω kom te laat ὕστατος laatste
ὑφαίνω weef, overd. spin = verzin, denk uit (δόλον)
ὕφασμα weefsel
ὕω regen ὑετός regen ὑάδες de hyaden, sterrenbeeld van den regentijd (volgens andere afleid. varken ὗς)

φ

φαγεῖν aor eten (bij ἐσθίω) Verbln in samenst. -φάγος etend;
λωτοφάγος lotuseter ὠμοφάγος H rauw vleesch etend
φηγός F voedselgevende eik (vgl. fāgus beuk)
W **φα, φαϝ, φαν** laat zien, licht, schijn
a) φημί zeg, meen impf ἔφην (aoristisch) = ἐφάμην H
οὔ φημι nego φάσκω beweer φατός gezegd
ἄφατος onuitsprekelijk θέσφατον (z. θεός) H godenwoord
ἀθέσφατος H (ook voor een god) onuitsprekelijk groot
φάτις H sage, gerucht φατίζω p spreek [of veel
παραίφασις toespraak πρόφασις voorwendsel z. c) aan 't
φήμη fama sage, roep = φῆμις H [einde
βλάσφημος (voor βλαψ-φ⁰ v. βλάπτω) lasterend
εὔφημος van goede voorbeduiding εὐφημέω (= οὐ δυσφ⁰)
spreek geen slecht of storend woord, zwijg (εὐφήμει stil
vgl. favēte linguis) εὐφημία aandachtige stilte
εὐφημισμός (v ⁰μίζω) verzachtende benaming
προφήτης waarzegger προφητεύω verkondig als orakel
προφητεία profetie
φωνή klank, stem, spraak ἄφωνος geluidloos φωνέω H spreek
b) φαέθω (φαϝ-ε-θ-ω) licht Φαέθων zoon van Helios
πιφαύσκω H maak duidelijk, zet uiteen
φάος (voor φαϝος), εος H licht, fig. heil, gewl. φῶς, ωτός N
φαεινός (voor φαϝεσνος) H stralend Sup. φαάντατος H
φαείνω (voor φαϝενjω) H licht aor P φαάνθην = act.
c) φαίνω toon; φανῶ, ἔφηνα pf. πέφηνα ben verschenen
φαίνομαι vertoon mij, verschijn ἐφάνην verscheen
φαίνομαι ποιῶν doe openlijk φ. ποιεῖν schijn te doen
γνώμην ἀποφαίνομαι (trans M) leg mijn meening bloot
παμφαίνω H (redupl. m. nasaal) = παμφανάω H glans
ἀναφανδόν = ἀμφαδόν (⁰δα) H algemeen bekend, openlijk
ἀφανής onzichtbaar ἀφανίζω vernietig
ἐμφανής zichtbaar = καταφανής = φανερός klaarblijkelijk
ἐπιφανής duidelijk, geacht, beroemd ἐπιφάνεια verschijning
(Epiphaniefeest) ὑπερήφανος H trotsch
φάσις aankondiging (een soort klacht); nu phase (v. d.
maan) = verschijning, uiterlijke gedaante
πρόφασις voorgewende reden, voorwendsel
προφασίζομαι wend voor ἀπροφασίστως zonder uitvlucht
φαντάζομαι (v. φαντός) verschijn, pronk

φαντασία voorstelling φάσμα verschijning, gestalte
φαίδιμος H glanzend, statig φαιδρός opgeruimd
φάλαγξ, γγος F eignl. blok, gewl. slaglinie
φάραγξ, γγος F kloof φάρυγξ, γγος F keel
φάρμακον geneesmiddel, toovermiddel, gift
φαῦλος (voor φλαυλος) = φλαῦρος zwak, slecht, laag, onbeduidend (verw. m. oudhoogD. blodi, blöde)
φέβομαι word gejaagd, vlucht φόβος bij H vlucht anders vrees φοβέω verjaag P φοβέομαι vlucht, vrees of ben bang (μή, ὅπως μή)
φοβερός vrees inboezemd, of vreesachtig
φόβη p fladderend haar, manen; loof
φείδομαι ontzie, spaar φειδώ, οῦς verschooning
W **φεν** = dooden aor ἔπεφνον H pf. P πέφαται H
Vrblnm. -φατός in ἀρηίφατος door Ares gedood
φόνη (alleen pl.) moord, bloedbad φονάω p ben moordlustig
φόνος moord, bloed van een moord φόνιος moorddadig
φοίνος bloedig δαφοινός H geheel bloedrood
φονεύς moordenaar φονεύω vermoord
φενακίζω bedrieg (φενάκη valsch haar)
φέρβω voeder φορβή (herba) voeder, voedsel Vblnom. -φορβός:
συφορβός = ὑφορβός H „zwijnenvoeder" zwijnenhoeder
φέρω draag, breng; draag weg οἴσω, ἤνεγκον (⁰κα)
φέρομαι p storm, vlieg, ijl
φαρέτρα koker φέρ[ε]τρον berrie, draagbaar
φέρτερος H voortreffelijker = προφερέστερος H φέρτατος = φέριστος H beste
φορά het dragen, het afdragen afdoen, betaling; opbrengst; overvloed: van P: loop (der sterren, der zaken) φοράδην ijlings
φόρος belasting; Vblnom. in samenst. dragend; βουληφόρος H raadgevend
ἄφορος onvruchtbaar ἀφορία misgewas
φορεύς drager ἀμφιφορεύς amphora tweeoorige water- of wijnkruik
φορέω = φέρω De composita op -φορέω, die niet met Praepos. worden samengesteld, zijn van de composita op -φόρος afgeleid; δορυφορέω behoor tot de lijfwacht v. δορυφόρος
φορτός = φορτίον last, lading
φορτικός lastig, onbeschaamd, onbeschoft

δίφρος (twee dragend) wagenbak, wagen; bank; stoel zonder leuning (sella curulis)
φώρ dief *φωράω* betrap
ἀναφέρω εἴς τινα pas toe op of schuif op iemand
διαφέρω verschil, munt uit *τὸ διάφορον* het onderscheid
- *διαφερόντως* voortreffelijk
P *διαφέρομαί τινι* ben in oneenigheid met iemand (differentie)
εἰσφέρω betaal belasting *εἰσφορά* krijgsbelasting
μεταφέρω draag over *μεταφορά* overdracht (metafoor)
προσφέρω breng aan *πρόσφορος* voordeelig
συμφέρει 't is nuttig *συμφέρων* = *σύμφορος* nuttig
συμφέρεσθαι gebeuren *συμφορά* **p** gebeurtenis, (beschikking) gewl. ramp
φεύγω vlucht (*τινά*): ben verbannen of aangeklaagd (*δίκην*)
πέφευγα ben ontkomen *πεφυγμένος* **H** ontloopen
φυγή = *φύζα* **H** vlucht; verbanning
φυγάς vluchteling, balling *φυγαδεύω* verban
φθάνω τινά voorkom iemand; *φθήσομαι, ἔφθην* = *ἔφθασα*
φθάνω ποιῶν doe voor, het eerst
φθέγγομαι doe klinken, spreek *φθέγμα* geluid
ἀπόφθεγμα uitspraak *φθογγή* = *φθόγγος* klank, toon, stem
δίφθογγος F dubbele klank, tweeklank
φθείρω (*φθερjω*) gewl. *διαφθείρω* stort in 't verderf; richt te gronde pf. *ἔφθορα* **p** = *ἔφθαρμαι* ben in 't verderf gestort
ἀδιάφθαρτος onbedorven
(*δια*)*φθορά* verderf, ondergang
φθίνω trans (*φθίσω, ἔφθισα*) doe verdwijnen, verniel, vernietig, intr. = M en P verkwijn, kom om aor *ἐφθίμην* **H** *φθίμενος* gedood, dood
φθίσις afneming, uittering
φθόνος nijd *φθονέω* benijd (*τινί*), misgun
φθονερός afgunstig *ἐπίφθονος* aan nijd blootgesteld
ἄφθονος zonder nijd = rijkelijk *ἀφθονία* rijkelijke voorraad
φίλος lief, vriend *φιλικός* = *φίλιος* vriendschappelijk *ἡ φιλία* (scl. *γῆ*) bevriend land *φιλία* = *φιλότης* **H** liefde, vriendschap
φιλέω bemin, **H** ontvang vriendelijk *φίλημα* kus
φλέγω steek in brand, straal = *φλεγέθω* **H** *Πυριφλεγέθων* de vuurstroom *φλέγμα* brand; waterachtig slijm *φλόξ, γός* F vlam (vgl. flagro, fulgeo)
φλέψ, εβός F ader

φλύω vloei borrelend over *φλυαρός* gewl. *φλυαρία* gezwets
φλυαρέω zwets, beuzel
φοῖβος **H** glanzend, als eigennaam *Φοῖβος* = Apollo
φοῖνιξ, ικος 1) palm 2) purper 3) vogel phenix 4) Phenicier (F *Φοίνισσα*) *φοινίκεος* = °*κοῦς* purperkleurig
φοινικιστής (v. °*κίζω* bij 2) purperdrager, hofbeambte
φοιτάω ga herhaalde malen, ga (bijz. naar school en eld.)
φόρμιγξ, γγος F citer *φορμίζω* bespeel de citer
φράζω toon aan, zeg aor (*ἐ*)*πέφραδον* **H** = *ἔφρασα*
M *φράζομαι* bedenk, overleg
ἀφραδής **H** onoverlegd, adv. *ἀφραδέως*
ἀφραδέω **H** ben of handel onverstandig *ἀφραδίη* **H** onbezonnenheid
ἀριφραδής **H** zeer kennelijk *περιφραδής* zeer verstandig
φράσις (laat) uitdrukkiegswijze vandaar phrase
παράφρασις = *περίφρασις* omschrijving (periphrase)
φράσσω sluit in, omhein *ἄφρακτος* zonder verdek (van schepen)
tgst *κατάφρακτος* met verdek voorzien
διάφραγμα tusschenwand, middenrif
φράτηρ, ερος (*φράτωρ, ορος*) lid van een *φρατρία* (eignl. broederschap = *φρήτρη* **H**) stam, geslachtsgenootschap, fatrie onderafdeeling van een phyle
φρέαρ, ατος bron
φρήν, ενός F middelrif **p** = verstand (vgl. *φράζομαι*)
μετάφρενον (achter het middenrif) rug
φρενόω maak verstandig, wijs terecht
in smst *-φρων ονος; ἄφρων* onverstandig *ἀφροσύνη* onverstand
ἔμφρων bij bezinning, schrander
εὔφρων welmeenend, vroolijk *εὐφροσύνη* vroolijkheid
μελίφρων **H** het hart verblijdend *ὁμόφρων* eendrachtig
περίφρων **H** zeer verstandig *πρόφρων* **H** vriendelijk
σώφρων met gezond verstand, verstandig
σωφροσύνη zelfbeheersching
φιλόφρων liefderijk *φιλοφροσύνη* vriendelijkheid
Bij vele van deze Adj. worden Verba op *φρονέω* gevormd:
ἀφρονέω, ὁμοφρονέω, σωφρονέω (geen smst. met de volgende)
φρονέω denk, begrijp, ben verstandig (= *εὖ φρονέω*); ben gezind (*εὖ φρ*° ook ben welwillend) *μέγα φρονέω* ben trotsch *τά τινος φρονέω* ben op de hand van iemand
φρόνησις inzicht *φρόνημα* gezindheid
φρόνιμος verstandig

φροντίς nadenken, zorg φροντίζω ben bedacht, bezorgd, peins
φροντιστής peinzer
φρίξ, κος F = φρίκη huivering, de onrust der zich rimpelende zee φρίσσω huiver = pf. πέφρικα
φρύγω rooster φρύγανα pl. droog rijshout
φῦκος, εος (Sem. vr. w.) > fricus zeewier, rood blanketsel
φύλαξ, κος wachter φυλάσσω behoed, bewaak, geef acht op, verzorg φυλάσσομαι ben op mijn hoede τινά tegen iem.
φυλακή wacht, hoede
φύλλον folium blad φυλλάς **p** loof
φύρω bevochtig, bezoedel πεφυρμένος vuil
φῦσα blaasbalg, blaas φυσάω = φυσιάω **H** blaas, snuif
φύω breng voort φύομαι groei, word ἔφυν werd **p** = ben
πέφυκα ben van nature
φυτόν = gewas = φύτευμα v. φυτεύω plant
φυή groei, gestalte ἀφυής zonder natuurlijken aanleg, onbegaafd
εὐφυής goed gevormd, talentvol εὐφυΐα goede natuurlijke [aanleg
ὑπερφυής bovenmatig
φύσις natuur φύσει natura φυσικός natuurlijk (physisch)
φυλή stam (in Athene 10 phylen) φῦλον stam, bloedverwantschap, geslacht, volksstam; schaar
ἐμφύομαι groei aan ἐν.. οἱ φῦ χειρί **H** drukte hem de hand
ἔμφυτος ingeplant, van nature aangeboren (daarvan 't Duitsche impfen enten)

χ

W χα, χαϝ, χαν; χαίνω = χάσκω sta wijd open, gaap pf. κέχηνα = praes. χάσμα kloof
χατέω (v. vbadj χατός) **H** grijp naar iets, vandaar begeer = [χατίζω **H**
χάος (v. χαϝος) εος ledige ruimte, chaos
χηλός F **H** kast χηλή hoef, (gespleten) hoef; klauw
χῆρος **H** leeg, ouderloos, tot weduwe gemaakl χήρα weduwe (verw. ook χαλάω ontspan en χῶρος)
χαίρω verheug mij χαῖρε salve, vale χαίρειν ἐῶ of κελεύω (λέγω) zeg vaarwel, verzaak χαρτός verblijdend
χαρά vreugde = χάρμα **H** en χαρμονή **p** περιχαρής zeer verheugd χάρμη strijdlust, strijd (van?)
χάρις, ιτος gunst, dank, bekoorlijkheid Χάριτες Gratiae
χάριν (τινός) wegens, gratia ἄχαρις onaangenaam
χαρίεις bevallig χαριεντίζομαι scherts

χαρίζομαι maak mij aangenaam, ben ter wille, schenk
ἀχάριστος ondankbaar = ἄχαρις ἀχαριστία ondankbaarheid tgst: εὐχαριστία (kerk Eucharstie)
χάλαζα hagel
χαλάω, άσω vier, χαλαρός los, slap
χαλεπός moeilijk, lastig, kwaad, hard χαλεπῶς φέρω moleste fero χαλεπαίνω ben of word kwaad
χαλῑνός toom, teugel χαλῑνόω beteugel
χαλκός erts χάλκειος, εος, οῦς van metaal
χαλκεύς ertsbewerker, smid χαλκεῖον smidse of metalen voorwerpen, ketel etc. χάλκωμα (χαλκόω) metalen vat
χάλυψ, βος M (vr. w.) staal Χάλυβες een volk in Portus
χαμαί humi op den grond of tegen den grond = χαμάδις en χαμᾶζε **H** χαμόθεν, χαμᾶθεν **p** van den grond (vgl. χθαμαλός en χθών)
χαράδρα aardspleet, kloof, bergstoom
χάραξ, ακος spitse paal χαράκωμα (v. χαρακόω) paalwerk
χαράσσω rijt open, graveer in χαρακτήρ stempel, eigenaardigheid
χεῖλος, εος lip, rand
χεῖμα **H** = χειμών, ῶνος winterweer, winter, storm (vgl. χειμάρρους (ῥέω) **H** stortbeek [hiems
χειμέριος = χειμερινός in den winter
χειμάζω bestorm, overwinter χειμάδιον winterkwartier
χίων, ονος F sneeuw
χείρ F hand Gen χειρός of χερός πρόχειρος bij de hand, gereed
χείριος **p** = ὑποχείριος onderdaan
δυσχερής moeilijk te behandelen, lastig, walchelijk
δυσχέρεια lastigheid, walchelijkheid
εὐχερής gemakkelijk εὐχέρεια gemakkelijkheid
ἐγχειρέω = ἐπιχειρέω leg de hand aan, onderneem
ἐπιχείρημα onderneming ἐγχειρίζω stel ter hand
διαχειρίζω, ομαι = μεταχειρίζω behandel, beheer
χείρων geringer, deterior = χερείων **H** (v. χέρης, ηος **H** gering) (bij κακός geplaatst) Sup χείριστος
χειρόομαι overweldig, onderwerp aan mij
χελῑδών, όνος F zwaluw
χέλυς schildpad; lier
χέρσος **p** vast, hard (vgl. hirsutus, horreo)
ἡ χέρσος (scl. γῆ) **H** vaste land χερσόνησος z. νῆσος
χερσαῖος op 't vaste land levend, landdier

χέω = χεύω **H** giet, stapel op W χευ, χυ aor ἔχε[ϝ]α =
ἔχευα = **H** M ἔχυτο **H** hoopte op χυτός opgehoopt
συγχέω haal omver σύγχυσις vernietiging (ὁρκίων Il. Δ)
χύτρᾱ en χύτρος aarden pot χῡμός en χῡλός vocht (chyl
= maagsap)
χοή (v. χοϝή) het uitgieten Χοηφόροι F draagsters van de
χόος, χοῦς ophooping, puin χόω hoop op [lijkoffers
χῶμα dam, schans Vblnom. -χόος in samenst. gietend:
οἰνοχόος **H** lijfschenker προχόος uitgieter, water of wijnkruik
χοῦς, όος kan, een maat = 3,281
χήν, ηνός gans (verw. m. χαίνω)
χθές = ἐχθές gisteren χθιζός **H** gisteren
χθών, ονός aarde, aardbodem, land (verw. m. χαμαί humi
en χθαμαλός **H** laag)
χθόνιος onderaardsch ἐπιχθόνιος **H** aardsch, op aarde levend
χίλιοι duizend χῑλιάς een duizendtal
χῑλός groen voeder
χίμαιρα geit (v. χίμαρος geitenbok) Χίμαιρα Chimaera
χιτών rok, lijfrok, maliënkolder, pantserhemd
χλαῖνα mantel, verw. m. χλαμύς ύδος hetzelfde
χλωρός geelgroen, bleek, frisch (vgl. groen)
χοῖνιξ, κος F korenmaat = 4 κοτύλαι dagrantsoen van één
mensch per dag (1,0941)
χολή gal χόλος toorn χολόω **H** maak toornig M en P word
μελάγχολος (laat) zwartgallig, melankoliek [toornig
χορός oorsp. dansplaats, dan reidans, dans, menigte van
dansers of zangers, koor der tragedie χορηγός = χορᾱγός
eignl. koorleider, in Athene degene die zorg droeg voor
de uitrusting van 't koor
χορηγία ambt van kooraanvoerder, aanvoering van 't koor,
χορεύω **p** dans, vereer een god [een volksdienst
χορευτής koordanser, lid van het koor (12 of 15)
χόρτος (hortus) bij **H** omheining gew. voeder, gras, hooi
W χρα. χρη noodig hebben, verlangen, noodig hebben,
gebruiken
a) κίχρημι (Praes zelden) leen aan; M leen van aor
χρεός, εος = χρεῖος **H** schuld χρήστης woekeraar [ἐχρησάμην
b) χράω geef een godspraak χρῇς χρῇ M laat mij een orakel
aor ἐχρησάμην θεῷ **p** ἐχρήσθη er werd voorspeld [geven
χρησμός orakelspreuk χρησμῳδός (ᾄδω) orakelpriester
χρηστήριον orakel (spreuk en plaats)

c) χράω **p** verlang, wensch naar (alleen χρῇς en χρῇ = χρῄζω
χρηΐζω **H** κεχρημένος noodig hebbend, behoeftig
χρη[σ]μοσύνη behoeftigheid
d) χράομαι (χρῆσθαι Ion χρᾶσθαι) gebruik, benut, τινί;
verkeer, ga om met iem., heb iets = κέχρημαι **H**
τινί τινι gebruik iemand als iets τινί τι iemand tot iets
χρῆμα voorwerp om te gebruiken, zaak, ding
χρήματα goederen, have, bijz. geld
χρηματίζω onderhandel vooral van ambtenaren
χρηματίζομαι M doe zaken, verdien geld χρηματισμός
geldverwerving
παραχρῆμα op de plaats zelf, dadelijk, oogenblikkelijk
χρῆσις aanwending, gebruik χρήσιμος nuttig
χραισμέω **H** (χρᾱσιμέω) breng nut aan
χρηστός braaf, goed χρηστότης braafheid
e) χρεία 1) gebruik, nut (daarvan chria) 2) behoefte gebrek = χρειώ en χρέω **H**, dikwijls χρή (z. b.) ἀχρεῖος
nutteloos ἀξιόχρεως voldoende voor behoefte, in 't alg.
toereikend, aanzienlijk, geloofwaardig
χρή (eignl. Subst = χρεία) gewl. als Onpers. Verb.; 't
is noodig, men moet Inf χρῆναι, f. χρῆσται voor χρὴ ἔσται
Part N χρέων = δέον (Acc. Abs.) daar het noodig is of was
ἀπόχρη het is toereikend
χρίω bestrijk, zalf χριστός gezalfd χρῖσμα zalf
χρόνος tijd χρόνιος langdurend
χρῡσός goud Demin. χρυσίον goudstuk, geld
χρύσεος (^0^ειος **H**) οῦς gouden χρυσόω verguld
χρώννῡμι verf χρῶμα kleur ἀχρώματος kleurloos
χρόᾱ kleur, huid = χρώς Gen. χροός **H** (ook vleesch, lichaam)
Att. χρώς, ωτός huid Dat. ook χρῷ
χωλός lam χωλεύω ben lam, hink
χώρα en χῶρος (W 'χα) ruimte, plaats, land, stuk grond
κατὰ χώραν op de bestemde plaats
πρόσχωρος aangrenzend, nabuur ἐπιχώριος inheemsch
χωρίον plaats, landgoed; versterkte plaats, vesting
χωρέω geef ruimte, wijk, trek terug trans bevat, houd in
ἀναχωρέω trek mij terug (anachoreet) ἐπιχωρέω ruk aan,
grijp aan
παραχωρέω treed af, laat over τινί τινος
συγχωρέω concedo sta toe ἐγχωρεῖ 't is geoorloofd
χωρίζω scheid, χωρίς afgezonderd, met Gen zonder

ψ

ψάλλω trek aan of tokkel de snaren, speel
ψαλμός snarenspel (psalm) ψάλτρια bespeelster van de luit
ψαύω raak aan ἄψαυστος onaangeraakt
ψάω schrab ψηστός gepolijst (palimpsest)
ψέγω berisp ψόγος berisping
ψέλιον armband
ψεύδω bedrieg ἐψεύσθην werd bedrogen = bedroog mij
ψεύδομαι M lieg ἐψευσάμην loog ψεύστης leugenaar, bedrieger ψεῦδος, εος leugen, bedrog ψευδής leugenachtig, onwaar
ψῆφος (verw. m. ψάω) F steentje, stemsteen, vandaar stemming, besluit, oordeel
ἐπιψηφίζω breng in stemming ψηφίζομαι M stem, besluit
ψήφισμα besluit, volksbesluit
ψιλός bloot, kaal, eenvoudig (ἐ ψιλόν) ψιλόω ontbloot
ψύχω adem ψῦχος, εος koelte, koude ψυχρός koud
ψυχή ademtocht, adem, leven; ziel, geest, hart

ω

ὠθέω stoot, dring ἔωσα, ἐώσθην; W ϝοθ, vgl. ἐννοσίγαιος (ἐν-ϝοσι-γ^0) **H** = ἐν-οσί-χθων **H** aardschokker
bijvr. ὠθίζω ὠθισμός 't stooten, gedrang; twist
ὠμός rauw, hard, wreed ὠμότης gruwzaamheid, hardheid
ὦμος umerus, schouder
ὦνος (voor ϝωνος vgl. vēnus in vēnum dare) **H** koop, prijs
ὠνέομαι koop ἐωνούμην ὠνή koop
ὤνιος te koop ὤνια pl. koopwaren
ᾠόν ovum ei ᾠά τίκτειν eieren leggen
ὥρα (voor ϳωρα vgl. jaar) jaargetijde, bijz. 't goede jaargetijde of bloeitijd van 't leven, jeugd; tijd van den dag, uur
ὡραῖος en ὥριος **H** overeenkomstig 't jaargetijde, rijp
ὀπώρα (vgl. ὀπίσω) de nazomer, 't begin van den herfst
ὀπωρινός **H** van den herfst μετόπωρον herfst
ὠτειλή wonde, lidteeken
ὠχρός bleek ὦχρος **H** = ὠχρότης bleekheid

DIKWIJLS VOORKOMENDE HOMERISCHE WOORDEN zonder duidelijke verwantschap met woorden van het proza.

α

ἀάω misleid (vgl. ἄτη)
ἀγανός zacht (ἄγαμαι?)
ἀγαυός doorluchtig (ἀγάομαι?)
ἅδην, ἄδην, ἄδδην genoeg
ἀδέω heb genoeg
ἀδινός (ἁδ^0) voldoende, talrijk, dicht, vast; luid.
ἀέξω = αὔξω, αὐξάνω
ἄζομαι verdor
ἀζαλέος droog (azalea)
αἶα aarde, land
αἴγειρος F zwarte populier
αἴγλη glans, schittering
αἰγλήεις schitterend
αἰνός schrikkelijk = ἐπαινός
αἴνυμαι neem
αἰόλος bewegelijk, flikkerend
κορυθαίολος helmschuddend
αἰπόλος (v. αἰγ-πολος; πολ vgl. colere) geitenhoeder
αἰπόλιον geitenkudde
αἰπύς sterk afhellend, sterk = αἰπεινός
αἶψα adv. snel, plotseling
αἶσα lot, wat iemand toekomt
(ἐν) αἴσιμος toekomend
αἰών, ῶνος tijd, leven (vgl. aevum en αἰεί altijd)
ἀκέων, ουσα = ἀκήν adv. stil
ἀλάομαι (ἄλη ronddooling) dool rond pf. ἀλάλημαι
ἀλήτης landlooper, bedelaar
ἀλητεύω zwerf (bedel) rond
ἀλαός blind ἀλαόω maak blind
(ἐξ)ἀλαπάζω (ξω) plunder, verwoest
ἀλαπαδνός zwak
ἄλεισον bokaal
ἀλέομαι (aor ἀλεύασθαι) vermijd = ἀλεείνω, ἀλύσκω
ἀλίγκιος gelijkend (= ἐναλίγκιος)
ἅλιος vergeefsch
ἁλιόω verijdel
(ἅλιαι zeenimfen z. ἅλς)
ἅλις adv genoeg, rijkelijk
ἀλιταίνω misdoe, zondig, aor ἀλιτέσθαι
ἄλσος, εος (heilig) bosch
ἀλύσκω (ξω) mijd, ontkom z. ἀλέομαι **H**
ἀλωή deel, (dorschvloer) korenveld tuin
ἀμάω maai, stapel op
ἄμυδις tegelijk (ἅμα, ὁμός)
ἄμοτον onophoudelijk
ἀναίνομαι loochen, weiger, aor ἀνήνατο
ἄναξ, ακτος heer, heerscher
ἄνασσα gebiedster
ἀνάσσω heersch
ἄντυξ, γος F band, schildrand (= ἄμπυξ), wagenkrans
ἄνωγα = ἀνώγω gebied
(ἠνώγεα = ἠνώγειν)
ἄορ (ἀείρω) zwaard
ἀπήνη wagen
ἀπ-ηνής afgekeerd, barsch, onvriendelijk (vgl. πρᾱνής)
ἀραβέω ratel, kletter

*ἀρήν, Gen ἀρνός lam
ἀρνειός ram, schapenbok
ἄρνυμαι verwerf (voor mij) oogst (ἤρατο, ἀρέσθαι)
ἆσθμα gebrek aan adem
ἀσθμαίνω hijg
ἀσκηθής ongedeerd
ἄσμενος weggevloeid (versch van ἄσμενος gaarne)
ἀσπερχές adv hevig (z. σπέρχω **H** ijl, ἀ prothet.)
ἀτάσθαλος overmoedig
ἀτασθαλίη vergrijp
ἄτη (ᾰ) verblinding, onheil
ἀταρπός F = ἀταρπιτός = ἀτραπιτός pad
ἀτρεκέως (vgl. torqueo) onverwrongen, nauwkeurig
ἀτύζω verjaag, P vlucht
αὐγή glans, straal
αὐδή stem αὐδάω spreek
προσηύδων spreek toe
(ἀπ)αυράω beroof, imperf ἀπηύρων, part aor ἀπούρας
αὔω roep, schreeuw
ἀϋτή geschreeuw
ἄφενος, εος overvloed
ἀφνειός rijk
ἀφύσσω schep ἤφυσ[σ]α
ἀχλύς donkerte, duisternis
ἄχνη kaf, schuim (ἁλός)
ἄψ (ἀπό) terug, weder
ἄψορρος = ἀψόρροος terugvlietend, teruggaand

β

βάζω babbel (βάξις **p** gesprek)
βαιός = ἠβαιός gering
βῆσσα kloof
βιός boog
βραχεῖν aor ratelen, kraken (ἔβραχε, ἀνέβραχε)
βροτός sterfelijk subst. mensch (mortalis)
ἄμβροτος (v. ἀ-μρο°) onsterfelijk
ἀμβρόσιος goddelijk
ἀμβροσίη godenspijs
βροτόεις bloedig

γ

γέγωνα = γεγώνω, °νέω ben hoorbaar, roep luid
γλαφυρός hol, gewelfd
γνάμπτω buig
γύαλον welving (z. ἐγγύη)
γυῖον lid

δ

δα- = ζα- (uit διά) in smst. zeer; δαφοινός zeer bloedig
δαήμων kundig, bekend met
δαῆναι aor, ervaren ἐδάην
trans aor δέδαε onderwees
δεδάηκα heb geleerd
δαΐφρων ervaren, verstandig
δαίδαλον kunstwerk
δαιδαλέος kunstrijk
δάμαρ, αρτος gade
δέπας beker
δεύω bevochtig
δηλέομαι beschadig (deleo)
δήν (v. δϝην, vgl. diu) = δηθά lang = δηρόν
δηθύνω vertoef, talm
δῆρις (δέρω?) kamp, strijd
δηριόμαι = δηριάομαι strijd
δήω zal vinden
δοάσσατο scheen
δοιώ = δοιοί = δύο

ε

ἔγχος, εος = ἐγχείη lans
ἔδνα = ἔεδνα bruidgeschenk
ἐέλδομαι (ἐλ°) verlang naar
ἐέλδωρ N wensch
εἴβω vergiet
εἴβομαι (κατ-) vloei weg
εἶθαρ adv terstond
εἰλαπίνη smulpartij
εἰλαπινάζω smul
εἰλίπους met slependen voet
εἷος = ἧος = ἕως gedurende terwijl
ἕκηλος = εὔκηλος rustig
ἑκυρός socer schoonvader
ἑκυρή schoonmoeder
ἐλελίζω (ξω) schok P snel in het rond (versch. van ἐλελίζω bij ἐλελεῦ)
ἐν-αλίγκιος gelijkend
ἔναρα pl. wapenbuit, wapenrusting
ἐναίρω (ἤναρον) dood
ἐξ-εναρίζω (ξω) beroof van de wapenrusting
ἐν-δυκέως oplettend
ἐνίπτω scheld aor ἠνίπαπον
ἐνιπή het schelden
ἐνοπή geluid, krijgsgeschreew (ἐνέπω [W σεπ] of bij ὄψ?)
ἔντεα pl. wapenen (ἔντος **p** gereedschap)
ἐξαπίνης adv = ἐξαίφνης plotseling (vgl. αἰπύς en αἶψα **H**)
ἐπ-αυρίσκω, ομαι geniet aor ἐπαυρεῖν, °ρέσθαι
ἕπω (W σεπ, vgl. sep-elire) ben bezig = ἀμφι-έπω zorg voor (z. ἐφ-έπω **H**) (vgl. ὀπάων, ὀπηδός **H**)
ἔραζε adv ter aarde
ἔρεβος, εος het duister, de onderwereld ἐρεμνός donker
ἐρείδω steun
ἐρείπω val aor ἤριπον
ἐρέφω welf, overdek
ὑψηρεφής, ὑψη° hooggewelfd = ὑψόροφος
ἐρητύω = ἐρύω, ἐρύκω = houd terug
ἐρι- (onscheidb. part.) = ἀρι- zeer; ἐρίγδουπος (vgl. δοῦπος) luid donderend
ἐρίηρος (pl. °ρες) geliefd
ἐρωή zwaai δουρός ερ° worp met de speer ἐρωέω wijk, (zelden storm voort)
ἐσχάρη haard
ἔτης (St. σϝε, neef) verwante, vriend
ἐτώσιος vergeefsch, nutteloos
εὐδείελος = εὔδηλος duidelijk zichtbaar
εὖτε = ἠΰτε, als, wanneer, gelijk
ἐφ-έπω (ἕπω **H**) storm na πότμον ἐπισπεῖν zijn noodlot vervullen

ζ

ζα- (onscheidb. part., uit διά) = δα- zeer; ζαής hevig waaiend (ἄημι), ζάθεος heilig
ζείδωρος (ζειαί) graanschenkend ἄρουρα

η

ἠβαιός = βαιός gering
ἠγάθεος (ἄγαν) hoogheilig

ἤια (εἶμι) = ἦα pl. wegtering; voedsel
ἠΐθεος jongeling
ἠιών, όνος F strand
ἦκα adv. stil, rustig
ἠλακάτη spil, pijl
ἠλάκατα spindraden
ἠλίθιος onnoozel, dwaas
ἠμαθόεις (ἄμαθος) zandig
ἦμος terwijl, als
ἠπεροπεύω vang
ἤπιος vriendelijk, goedig
ἦρα iets aangenaams, ἐπὶ ἦρα φέρω doe een pleizier
ἦρι vroeg = ἠέριος
ἦτορ hart, gemoed
ἠύς = ἐύς, z. d.

θ

θάμβος, εος = τάφος verbazing
θαμβέω schrik intr.
θάμνος bosch, struik
θείνω fendo, sla (vgl. W φεν)
θεόπροπος voorspeller (vgl. precari)
θεοπρόπιον voorspelling
θίς, ῑνός F hoop, zandig strand
θρῆνυς M voetbank

ι

ἴα, ἰῆς = μία
ἰαίνω (ῑ) verwarm, laaf
ἰάλλω zend, strek uit (χεῖρας) aor ἴηλα
ἰάπτω slinger
ἰαύω overnacht
ἰάχω (ϝιϝαχω) schreeuw, raas
ἰαχή geraas
ἰθύς (ῑ) = εὐθύς recht op aan
ἰθύνω richt, stuur
ἰθύω ga er op af

ἴκρια pl verdek
ἵμερος (ῑ) vurig verlangen (W ἰσ)
ἱμερόεις (ῑ) smachtend, lieflijk
ἱμείρω (ῑ), ομαι verlang vurig
ἰός (ῑ) pijl, pl ook ἰά
ἰότης wensch, wil (W ἰσ)
ἴς (ῑ), ἰνός kracht (vis)
ἶφι met kracht ἴφιος sterk
ἰφθῑμός sterk, voortreffelijk
ἰωή klank; bruisen

κ

καίνυμαι (v. καδν⁰) overtref
κέκασμαι ben uitstekend
καναχή geruisch
καναχέω, καναχίζω rammel, kraak
καρπάλιμος snel
κεδνός zorgzaam; lief, dierbaar (vgl. κῆδος)
κέλαδος spektakel, κελαδεινός lawaaimakend, κελαδέω maak lawaai
κελαινός donker, vol onheil
κελαινεφής uit *κελαινονεφής van zwarte wolken (m)
κεραΐζω verwoest
κερκίς weversspoel of stok om te slaan
κερτόμιος (κέρ-τομος v. κερστομος v. κείρω en στόμα) honend κερτομέω spot
κεύθω, ἐπι⁰ verberg
κήρ F (θανάτοιο) doodslot (maar κῆρ hart z. καρδία)
κῆτος, εος zeemonster (Lat. cetus walvisch)
κίρκος havik, wouw
κιχάνω bereik aor ἔκιχον = ἐκίχην (κιχῆναι)

κίω ga, aor ἔκιον (μετεκίαθον) vgl. κῑνέω
κλόνος gedrang
κλονέω jaag na, breng in het nauw
κνέφας, αος donker
κνῖσ[σ]η vetdamp, offergeur
κνισήεις naar vet ruikend
κοίρανος heer heerscher
κολεόν = κουλεόν schede
κολλητός (κολλάω v. κόλλα lijm) vast aan elkaar gevoegd
κόναβος geraas
κοναβέω, κοναβίζω raas
κότος wrok κοτέω koester wrok
κορυθαίολος z. αἰόλος **H**
κορώνη 1) deurring (corona) 2) kraai (cornix)
κορωνίς gekromd, met een staart, gesnaveld
κραδάω, κραδαίνω zwaai
κρείων, ουσα gebiedend, subst. gebieder, gebiedster
κρόταφοι de slapen
κτύπος gekraak κτυπέω kraak, dreun, aor ἔκτυπον
κῦδος, εος roem, fierheid
κῡδρός = κῡδάλιμος roemvol, sup. κύδιστος
κῡδαίνω maak beroemd
κῡδι-άνειρα (μάχη) de mannenverheerlijkende (slag)
κυδοιμός gewoel
κυκάω roer, vermeng
κυκεών (geroerde) gemengde drank (koelvat)
κύπελλον beker, δέπας ἀμφικύπελλον beker met dubbel hengsel
κῶας, εος vel

λ

λάζομαι (λάζυμαι) neem
λαῖλαψ, πος stormwind
λαῖτμα kolk (der zee)
λαιψηρός haastig
λάσκω klink, kraak schreeuw, spreek; ἔλακον, λέληκα schreeuw luid
λάχνη wol λαχνήεις ruig behaard
λιάζομαι wijk zijwaarts, wijk terug (ἐλιάσθην)
λιαρός lauw
λιγύς = λιγυρός helderklinkend
λίην al te zeer
λιλαίομαι (W λασ vgl lascivus) wensch, verlang vurig naar
λίσσομαι smeek, aor λιτέσθαι = λιτανεύω v. λιτανός biddend (litanie)
λιτή verzoek
λοιγός verderf
λοίγιος vol onheil

μ

μαίομαι zoek, onderzoek
ἐπιμαίομαι betast (ἐπεμάσσατο)
μάρμαρος glanzende steen
μαρμάρεος glanzend
μαρμαίρω schitter
μάρπτω grijp, druk
μάψ blindelings μαψίδιος, μαψιδίως vergeefs(ch)
μέδω, μέδομαι denk, denk na
μέδοντες verzorger, zorger, heerscher, μήδομαι overweeg, denk na (ἐμήσατο)
μήδεα raadsbesluiten
μήστωρ raadgever

μειδάω = μειδιάω glimlach (v. σμειδαω)
φιλο-μμειδής lief glimlachend
μείλιχος, μειλίχιος teeder, zacht
μέλαθρον (v. κμ°, niet van μέλας) dakgewelf, dak huis
μέλεος vergeefsch, ongelukkig
μελίη esch, lans
μέλινος = μείλινος van esschenhout
μέλπω, ομαι zing en dans vier feest μολπή gezang dans
μέροψ vergankelijk, zwak (v. d. mensch; bij mors?) volgens de ouden „met stem begaafd'' (v. μείρομαι), sprekend
μεταλλάω doe onderzoek, vraag
(μήδομαι, μήστωρ z. μέδω)
μηκάομαι blaat, schreeuw
μηκάς, άδος adj blatend
μῆλα pl. klein vee
μίτρη lijfgordel of hoofdband
μνάομαι vrij (v. βναομαι van βανά Boeot. γυνή)
μνηστήρ vrijer
μνηστός echtelijk
μῡκάομαι brul
μῡρομαι jammer (vgl. μορμύρω murmuro)
μῶλος (vgl. moles) arbeid
μῶλος Ἄρηος strijdgewoel
μῶνυξ, χος eenhoevig z. ὄνυξ

ν

νεβρός hertenkalf (bij νέος?)
νείατος, νέατος onderste (vgl. 't Duitsche nieder)
νεομαι (v. νεσjομαι) ga, keer terug = νίσσομαι, z. νόστος
νη- onscheidbaar ontkenningspartikel
νηδύς, buik, moederschoot
νήπιος = νηπιαχός = νηπύτιος jong, dwaas
νίζω wasch f. νίψω νίπτρον waschwater (τὰ νίπτρα Od. 19) vgl. χέρνιψ **H**
νόστος (νέομαι) terugkeer naar huis νοστέω keer terug naar huis
νόστιμον ἦμαρ dag van terugkeer naar huis
νόσφι(ν) adv. ver
νοσφίζομαι scheid mij af
νύσσω stoot tegen
νύσσα merksteen (in de renbaan)
νωλεμές = νωλεμέως rusteloos, altijd door
νῶροψ vonkelend (χαλκός)

ξ

ξύλοχος (v. ξυλό-λοχος) F dicht hout in het bosch

ο

ὀαρίζω koos, praat lief
ὀαριστύς gekoos (iron)
οἶος alleen (oudL. oinos unus)
ὀϊστός pijl ὀϊστεύω schiet
ὀμόργνῡμι, ἀπ- wisch af
ὀμφή (ὄψ, W ἐπ) goddelijke stem
ὀπάων (z. ἕπω **H**, W σεπ) = ὀπηδός (**p** ὀπᾱδός) begeleider, dienaar
ὀπηδέω begeleid
ὀπάζω geef tot gezel, geef mede
ὀπυίω vrij
ὀπυίοντες gehuwde
ὀρυμαγδός geraas
ὀτρηρός vlug
οὖας, ατος = οὖς oor
οὖδας, εος bodem
οὐδός drempel
οὐλαί = οὐλόχυται (χέω) gerstekorrel
οὐλή volnus lidteeken
οὖλος (v. ϝολνος, vgl. vellus) wollig, kroes, zacht
(οὖλος = ὀλοός z. ὄλλυμι)
οὐρεύς muildier
οὐτάζω wond
ὀχθέω (vw. m. ἔχθος) ben wrevelig opgewonden
ὄχθη verhevendheid, oever

π

παιπαλόεις ruw, getand; vol ravijnen
παλύνω strooi (vgl. pulvis)
παπταίνω kijk rond
πάρος adv te voren, vroeger eertijds; alvorens (vgl. παρά, πρό)
πάροιθε(ν) vooraan, te voren, voor = προπάροιθε(ν)
πατέομαι, proef, eet op, aor ἐπασσάμην (vgl. pascor)
πελεμίζω (ξω) zwaar, schok doe wankelen (vgl. πόλεμος)
πέλωρ N = πέλωρον monster
πελώριος reusachtig
πήληξ, κος F helm
πήρη ransel
πῖδαξ, κος bron
ποίη (Att. πόα) gras, weide
ποιήεις rijk aan weiden

πραπίδες F = φρένες verstand
πύματος laatste
πῶμα deksel

ρ

ῥαίω verpletter
διαρραίω verscheur
ῥάκος lomp
ῥῆγος, εος deken, tapijt
ῥίμφα adv licht, vlug
ῥῖνος F en ῥῑνόν huid, schild
ῥοῖζος = ῥοῖβδος suizen, fluiten
ῥώομαι beweeg mij snel
ἐπερρώσαντο bewogen zich voort naar

σ

σάκος, εος schild
σανίς plank
σανίδες deurvleugel
σεύω verjaag, zit na, slinger aor ἔσσευα
M σεύομαι ijl ἐσσεύατο = ἔσσυτο (σύτο) stormde, viel pf ἔσσυμαι, adv ἐσσυμένως ijlings
σίαλος vet zwijn
σιγαλόεις schitterend
σκέπας, αος bescherming
περίσκεπτος beschermd
σκόλοψ paal
σμερδαλέος afgrijselijk
σπέος, εος hol, gros = σπεῖος, ους
σπέρχω, ομαι ijl voort, dring voort
σπλάγχνα pl. ingewanden (hart long etc.) vgl. σπλήν
στεῦται stelt zich aan als, verlangt

σπηρίζω (ξω) zet met kracht tegen (v. στήριγξ steun, W στα)
στυφελίζω (ξω) smijt, stoot

τ

ταρβέω vrees
τάφος, εος = θάμβος verbazing part aor ταφών verbaasd τέθηπα ben bedremmeld
τέρμα einddoel, einde (terminus)
τερπικέραυνος den bliksem slingerend (vgl. torqueo) (zich in den donker verheugend)
τεταγών (vgl. tango) aangrijpend
τετίημαι ben bekommerd
τετμεῖν aor aantreffen
τηλύγετος jeugdig, zacht
τιτύσκομαι (St. τυκ) mik op (zelden τεύχω)
τολυπεύω maak door
τυτθός klein, τυτθόν weinig

υ

ὑπέρτερος boven; hoogere
ὑπέρτατος de meerdere, de hoogste
ὑπερώιον bovenverdieping
ὑσμίνη veldslag

ὑψόροφος hooggewelfd (z. ἐρέφω **H**)

φ

φάλος helmbeugel
φᾶρος, εος stuk stof, mantel, doek
φάσγανον zwaard
φάτνη krib
φέγγος, εος = φάος licht
φλοῖσβος het ruischen (πολύφλοισβος θάλασσα)
φώς, ωτός man, held

χ

χάζομαι wijk terug
χαίτη fladderend haar
χανδάνω bevat ἔχαδον
χερμάδιον grenssteen, slingersteen
χέρνιψ, βος F waschwater gewijd water

ψ

ψάμαθος F zand

ω

ὠκύς snel adv ὦκα
ποδώκης snelvoetig
ὠλένη elleboog, arm (ulna)
ὠμοθετέω (οθέτης v. τίθημι) leg rauwe stukken vleesch op

PARTIKELS EN ADVERBIA

ἀεί = αἰεί **H** altijd
αἰ **H** = εἰ, αἲ γάρ = αἴθε indien toch! (och dat)
αἴ κε(ν) = ἐάν
ἀλλά maar; want (na negaties) nu; ja, neen
ἀλλὰ γάρ en ἀλλὰ .. γάρ maar toch (at enim)
ἅμα tegelijk, m. Dat; bij 't part. gedurende
ἅμα .. καί simulatque
ἁμῇ γε πῃ = ἁμῶς γέ πως op een of andere wijze
ἄν soms met ᾱ; ἄν = ἐάν
ἄνευ met Gen zonder
ἄνευθε(ν), ἀπάνευθε(ν) **H** ver
ἄνω omhoog, boven
ἄνωθεν van boven af, van het begin
ἅπερ = ὥσπερ zooals
ἀπρόποθι **H** ver οθεν van verre
ἄπωθεν van ver af
ἄρα dan, dus (ἄρ, ῥά, ῥ' **H**)
ἆρα num vraagpartikel (niet vertaald)
ἀτάρ echter, maar
ἅτε evenals; daar immers (bij Part.)
ἄτερ **H** met Gen = ἄτερθε **p** zonder
αὖ, αὖτε weder, daarentegen
αὖθι **H** aldaar
αὖθις weer, voortaan
αὐτάρ **H** echter, maar
ἄφαρ **H** terstond
ἄχρι m.Gen. tot aan; tijdsb. tot
ἄψ **H** terug weer
γάρ want (postpos)
γὲ (encl.) quidem
γοῦν ten minste
δαί = δή. τί δαί; hoe zoo dan
-δέ (enclit. vastgehecht) naar
δέ maar (postpos)
δεῦρο hierheen
δή juist, toch, dus, want (postpost)
δῆθεν (uit δή) ongetwijfeld (Iron)
δήπου, δήπουθεν toch wel
δῆτα beslist
τί δῆτα; hoe zoo?
διό, διότι waarom
ἐάν, als, indien = ἤν, ἄν
εἰ als, indien εἴπερ indien werkelijk
εἴτε — εἴτε hetzij dat — of dat (utrum. an)
εἴθε als toch! = εἰ γάρ
εἶθαρ **H** terstond
εἴσω = ἔσω binnen, binnenin
εἶτα dan (bij 't begin); nu?
ἐκεῖ daar ἐκεῖθεν van daar
ἐκεῖσε daarheen
ἐκτός buiten, eruit
ἔκτο[σ]θε(ν) **H** buiten
ἔμπης **H** in elk geval, ondanks
ἕνεκα wegens
ἔνθα daar = ἐνταῦθα gew. waar
ἐνθάδε hier (op deze plaats)
ἐνταῦθα hier, daar
ἐνταῦθοι hierheen
ἔνθεν van daar, van hier
ἐνθένδε van hier
ἐντεῦθεν van hier, van daar

ἔξω buiten, naar buiten, behalve
ἔξωθεν van buiten
ἐπεί, ἐπειδή, ἐπεάν, ἐπειδάν nadat, daar, daar immers
ἔπειτα daarna, vervolgens
ἔστε tot aan, tot
ἔσω = εἴσω binnen
ἔσωθεν van binnen
ἔτι nog ἔτι δέ verder
εὖτε H = ὅτε toen, wanneer
ἕως zoolang als, tot
ἤ of, = ἠέ, ἦε H als (quam)
ἤ — ἤ of — of
ἦ ja, voorwaar; ja? (vragend weg te laten) ἦμήν waarachtig
ᾗ zooals, waar = ᾗπερ
ἠδέ H en
ἤδη reeds, thans
ἦμος H toen (vgl. τῆμος)
ἤν = ἐάν indien
ἡνίκα ten tijde dat, toen, wanneer
ἧος H = ἕως zoo lang als
ἤτοι waarlijk
ἤτοι — ἤ of — of
ἠΰτε H gelijk wanneer, evenals
ἦχι H waar
θήν (encl.) H toch wel
ἵνα waar, gew. opdat
καθά (καθ' ἅ), καθάπερ evenals
καθότι in zoo ver
καθύπερθε van bovenaf, boven
καί en, ook (= κ', χ' in crasis)
καὶ γάρ etenim of nam etiam
καὶ γάρ — καί nam et — et
καί .. δέ maar ook
καὶ δὴ καί en zoo dan ook
καὶ μήν nu werkelijk, verder
καίπερ met part. ofschoon
καίτοι en toch, nu toch
κἄν = καὶ ἄν of καὶ ἐάν
κάτω naar beneden, onder
κάτωθεν van onder
κεῖθεν H = ἐκεῖθεν van daar
κεῖθι H daar κεῖσε H daarheen
κέ(ν) encl. H = ἄν
μά met acc. bij (verzekerend)
μάν = μήν
μέν zeker, wel is waar (postpos)
μέν — δέ wel is waar, maar
μὲν οὖν nu wel is waar
μέντοι zeer zeker (gew.) echter
μεντἄν = μέντοι ἄν
μέχρι(ς) tot aan (Gen); totdat
μή ne niet, opdat niet
μηδαμά, μηδαμῶς op geen enkele wijze
μηδέ maar niet, en niet
μηδέποτε nooit
μηδέπω, μήπω nog niet
μηκέτι niet meer
μήν, ja zeker, ongetwijfeld
μῶν = μὴ οὖν toch soms niet?
ναί, ναιχί ja ναὶ μά = μά
νή met Acc. bij (verzekerend)
νῦν, νυνί op dit oogenblik
νύν, νύ (enkl.) nu
ὅθεν van waar
ὅθι H = οὗ waar, οἷ waarheen
ὁμοῦ tegelijk (vgl. ὁμός)
ὅμως evenwel
ὅπῃ waar, waarheen, hoe
ὅποι waarheen, ὅπου waar
ὁπότε, ὁπόταν wanneer, toen indien
ὅπως hoe, gewl. opdat;
ὁπωσοῦν hoe ook, op welke wijze ook
ὅτε, ὅταν wanneer, toen, als

ὁτὲ μέν — ὁτὲ δέ nu eens — dan eens
οὗ waar
οὐ, οὐκ, οὐχί H οὐχι niet
οὐ μήν zeer zeker niet
οὐ μήν (οὐ μέντοι) ἀλλά evenwel (zonder negatie)
οὔτοι wel is waar niet (tgst. καίτοι)
οὐδέ maar niet, en niet, ook niet, niet eens
οὐδέποτε nooit
οὐδαμα, οὐδαμοῦ nergens, nooit
οὐδαμῇ, οὐδαμῶς op geen enkele wijze = οὐδ' ὁπωστιοῦν volstrekt niet
οὐκέτι niet meer
οὔπω nog niet
οὔτε — οὔτε noch — noch
οὖν dus οὔκουν dus niet
οὐκοῦν niet dus? = dus
οὕνεκα daarom, om die redenen H ook ὅτι dat; zoo ook ὁθούνεκα p
οὕτως, οὕτω zoo
ὄφρα H terwijl; tot; opdat
πέρ (enclt: vastgeheelt) zeer, juist
πῇ hoe? πόθι H = ποῦ waar
ποῖ = πόσε H waarheen
πότε wanneer?
πῶς hoe? hoe zoo?
(zoo deze enclt., dan zijn 't indefenita)
ποτὲ μέν — ποτὲ δέ nu eens — dan eens
πώποτε ooit
πλήν behalve, alleen dat
πόρρω = πρόσω voorwaarts, ver
πρίν alvorens, H te voren
ῥά (enclt) H = ἄρα dus, nu
ταύτῃ daar, zoo
τέ (enclt) que τέ — καί zoowel — als ook (eenvoudiger: zoo ook bij 't tweede zindeel)
τέως zoo lang; een tijd lang
τῇ H daar (daarheen) zoo = ταύτῃ of relat. waar τῇδε daar, zoo
τῆμος H op dien tijd, toen bij ἦμος)
τηνικάδε, τηνικαῦτα te dien tijde
τοί (enclt.) toch Vgl. καίτοι (καί) waarbij de ontkenning οὔτοι (οὐ)
τοίνυν ja toch, nu dan (echter) of eenvoudig nu, alzoo
τοιγαροῦν zoo... want dus
τότε dan = daar, toen
τοτὲ μέν — τοτὲ δέ nu eens — dan eens
τόφρα H zoo lang, ondertusschen
ὕπερθε (ν) van boven af, daarboven
φεῦ wee (met Gen; over iets)
ὦ πόποι o wee
ὧδε zoo; H = terstond
ὡς (Praepos) tot, bij personen
ὥς of ὣς H zoo
ὡς (relat.) hoe, ut of quam, dat, opdat; omdat (= want) temp. als, wanneer
ὥσπερ zooals, als 't ware
ὡσπερανεί evenals
ὥστε zoodat; dikwijls = daarvandaar H evenals

INDEX VAN STAMWOORDEN

bij de afgeleide en samengestelde woorden

Weggelaten zijn dikwijls de verder afgeleide woorden, evenals degene, die met de aangegeven overeenkomen; zoo ook de meeste, die met praeposities of praefiksen zijn samengesteld; ook woorden, die met kleine afwijking der alphabetische orde in de nabijheid der kenwoorden (stichwörter) gemakkelijk te vinden zijn. Een verbindingsstreepje voor een woordvorm beteekent, dat het woord alleen in samenstellingen voorkomt. (Tusschen haakjes staan die woorden met hunne kenwoorden, waarbij de laatste alleen verwante woorden of bijvormen zijn, niet de stamwoorden).

α

ἄβατος : βαίνω
ἀγελείη : λεία
ἀγέλη : ἄγω
ἀγεννής : γενεά z. γίγνομαι
ἀγήνωρ : ἀνήρ
ἀγλαός : ἀγάλλομαι
ἄγνοια : γιγνώσκω
ἀγνώς : ,,
ἄγονος : γόνος z. γίγνομαι
ἀγορά : ἀγείρω
ἀγορεύω : ,,
ἄγρα, ρέω : ἄγω
ἀγρός : ,,
ἀγρυπνέω : ὕπνος
ἀγυιά : ἄγω
ἀγών : ,,
ἀδάμας : δαμάζω
ἀδεής : δείδω
ἄδεια : ,,
ἅδης : W ἰδ
ἀδολέσχης : λέσχη
ἄδυτον : δύω
(ἄεθλος : ἆθλος)
(ἀείρω : αἴρω)
ἄελλα : ἄημι
ἀηδής : ἁνδάνω
ἀθάνατος : θνήσκω
αἰγίς : ἀίσσω
αἰγυπιός : γύψ
αἰδρείη : W ἰδ bij οἶδα
αἰκής, κία : εἴκω 2
αἰκίζω : ,,
ἄϊστος, τόω : W ἰδ
αἰχμάλωτος : ἁλίσκ.
ἀκοίτης : κεῖμαι
ἀκόλουθος : κέλευθος
ἀκόνη : W ἀκ
ἀκονιτί : κόνις
ἀκόντιον : W ἀκ
ἀκούσιος : ἑκών
ἄκρατος : κεράννυμι
ἄκρος : W ἀκ
ἀκτή ,,
ἀκωκή ,,
ἄκων (ᾰ) ,,
ἀλάστωρ : λανθάνω
(ἀλέγω : ἄλγος)
(ἀλέξω : ἀλκή)
ἀληθής : λανθάνω
ἁλιεύς : ἅλς
ἀλλαγή : ἄλλος
ἀλλάττω : ,,
ἅλμη : ἅλς
ἄλοχος : W λεχ
ἅλωσις : ἁλίσκομαι
(ἅμα : ὁμός)
ἀμαθία : μανθάνω
ἄμαχος : μάχομαι
ἀμβρόσιος : βροτος **H**
ἀμενηνός : W μα d)
ἀμέρδω : W μερ 2
ἀμιγής : μείγνυμι
ἀμύμων : μῶμος
ἀμφαδόν : W φα c)
ἀμφισβητέω : βαίνω
ἀμφορεύς : φέρω
ἀναιδής : αἰδέμαι
ἄναλκις : ἀλκή
ἀναπαιστός : παίω

ἀνάρτιος : ἀραρίσκω
ἀνδράποδον : ἀνήρ
ἀνδριάς : ,,
ἀνεκτός : ἔχω a)
ἀνήκεστος : ἀκέομαι
ἀνίατος : ἰάομαι
ἀνιδρωτί : ἱδρώς
ἄνοδος : ὁδός
ἀνώδυνος : ὀδύνη
ἀνώμαλος : ὁμός
ἀνώνυμος : ὄνομα
ἀνωφελής : ὄφελος
ἀξιόχρεως : W χρα e)
ἀοιδός : ᾄδω
ἀολλής : εἴλω
ἀπάθεια : πάσχω
ἅπαξ : πήγνυμι
ἅπας : πᾶς
ἀπειθέω : πείθω
ἄπειρος : W περ d)
ἀπήμων : πῆμα
(ἀπηνής : πρᾱνής)
ἀπιστέω : πείθω
ἄπιστος : ,,
ἄπληστος : πίμπλ.
ἄπλοος : πλέω
ἄποινα : ποινή
ἄπορος : W περ f)
ἀργαλέος : ἄλγος
ἀργός (ᾱ) : W ἐργ
ἀρείων : ἀραρίσκω
ἀρέσκω : ,,
ἀρετή : ,,
ἄρθρον : ,,
ἀρι, ιστος : ,,
ἀριθμός : ,,
ἅρμα : ἀραρίσκω
ἁρμονία : ,,
ἁρμόττω : ἀραρίσκω
(ἀρρωδέω : ὀρρ°)
ἄρρωστος : ῥώνν.
ἄρσις : αἴρω
ἀρτάω : ,,
ἀρτηρία : ,,
ἄρτι : ἀραρίσκω
ἀρτύω : ,,
ἀρωγή, ός : ἀρήγω
ἄσμενος : ἁνδάνω
ἄσπετος : W σεπ
(ἄσσω : ἀίσσω)
ἀστραπή, ἄπτω : ἀστήρ
ἄσυλον : σῦλα
ἀσφαλής : σφάλλω
ἀσχαλάω : ἔχω e)
ἄσχετος : ,, a)
ἄσχολος : ,, e)
ἀτελής : τέλλω
ἅτερος : ἕτερος
ἄτιμος : τίω
ἄτλητος : W ταλ
ἄτομος : τέμνω
ἀτρύγετος : τείρω
αὐθαδής : ἁνδάνω
αὐλή, λός : ἄημι
αὖος : αὔω
αὔρα : ἄημι
αὔριον : αὔως
αὐστηρός : αὔω
αὐτόματος : W μα a)
ἀυτμή : ἄημι
αὐχμός : αὔω
ἀφανδάνω : ἁνδάνω
ἀφανής : W φα b)
ἄφατος : W φα a)
ἁφή : ἅπτω
ἀφορμή : ὁρμή
ἄφορος : φέρω
ἄφρακτος : φράσσω
ἄφρων : φρήν
ἄχαρις : χαίρω
ἀχρεῖος : W χρα e)

β

βάδην : βαίνω
βαδίζω : ,,
βάθρον : ,,
βάσις ,,
-βάτης : ,,
βαφή : βάπτω
βέβαιος : βαίνω
βέβηλος : ,,
βένθος : βαθύς
βηλός : βαίνω
βῆμα : ,,
-βητέω : ,,
βιβάζω : ,,
βίβημι : ,,
βλάσφημος : W φα a)
-βλησις, -βλημα : βάλλω
βόειος : βοῦς
βοηθέω : θέω
-βολέω, -λος : βάλλ.
βολή : βάλλω
βορα : βιβρώσκω
βριαρός : βαρύς
βριθύς, θω ,,
βρω.. : βιβρώσκω
βύβλινος : βίβλος
βωμός : βαίνω
-βώτης : βόσκω

γ

γαιήοχος : ὄχος
-γειος : γαῖα

γείτων : γαῖα
γενεά : γίγνομαι
γένεθλον, θλη : γίγνομαι
-γένεια (γένος) : γίγνομαι
γένειον : γένυς
γένεσις, ετή : γίγνομαι
γέννα, γένος : ,,
γεωργός : W ἐργ
(γῆ : γαῖα)
γηθέω : γαίω
γήλοφος : λόφος
γνάθος : γένυς
γνήσιος : γίγνομαι
-γνητος : ,,
-γνοια : γιγνώσκω
-γνο[ι]έω : ,,
γνω.. : ,,
γοάω : γόος
γονεύς : γίγνομαι
γόνος, νή : ,,
γουνός : γόνυ
γῶνος, νία : ,,

δ

-δαής : δαίω 1
δαΐζω : δαίω 2
δάϊος : δαίω 1
δάπεδον : St. πεδ
δας : δαίω 1
δασμός : δαίω 2
δατέομαι : ,,
δαφοινός : W φεν
δαψιλής : δάπτω
-δεής : δέω 1 en δείδω
δεῖγμα : δείκνυμι
δειλός : δείδω
δεῖμα : ,,
δεινός : δείδω
(δείρη : δέρη)
δένδρον : δόρυ
δέος : δείδω
δεσμός : δέω 2
δέσποινα : πόσις
δεσπότης : ,,
(δεύω : δέω)
δῆγμα : δάκνω
δήιος : δαίω 1
-δημα : δέω 2
δημηγόρος : ἀγείρω
διάβροχος : βρέχω
διαμπερής : W περ e)
διαρρήδην : εἴρω
διηνεκής : ἐνεγκεῖν
(δίζημαι : ζητέω)
δίκη : δείκνυμι
δίπλαξ : πλέκω
διπλόος : δι-
δισσός : ,,
δίφρος : φέρω
δίχα : δι-
διῶρυξ : ὀρύσσω
-δμητος : δέμω
δμώς, ωή : δαμάζω
δόγμα : δοκέω
-δοκάω : δέχομαι
-δόκος : ,,
δόμος : δέμω
δόξα : δοκέω
δορά : δέρω
δορκάς : δέρκομαι
δόσις : δίδωμι
-δότης : ,,
-δοχος : δέχομαι
δράκων : δέρκομαι
δρόμος : δραμεῖν
δρῦς : δόρυ
δῶ(μα) : δέμω
δῶρον, εά : δίδωμι

ε

(ἔαρ : ἦρ)
ἔγκλημα : καλέω
ἔδαφος : ἕζομαι
ἕδος, ἕδρα : ,,
εἰαρινός : ἦρ
εἶδαρ : ἔδω
εἶδος, δωλον : W ἰδ
εἰλικρινής : κρίνω
εἷμα : ἕννυμι
εἰρήνη : εἴρω
εἴρων : ἐρέω
εἶσα : ἕζομαι
(ἔϊσος : ἴσος)
ἑκατόμβη : βοῦς
ἕκητι : ἑκών
ἐκκλησία : καλέω
ἔκπαγλος : πλήσσω
ἐλελίζω van °λεῦ : ἀλαλά
ἕλιξ, ίσσω : εἴλω
ἔλλειψις : λείπω
ἕλωρ : ἑλεῖν
ἔμπεδος : St. πεδ
ἔμπειρος : W πεδ d)
ἔμπης : πᾶς
ἐμποδίζω : St. πεδ
ἐμποδών : ,,
ἔμπορος : W περ f)
ἐνέδρα : ἕζομαι
ἐνέπω : W σεπ
ἐνέχυρον : ἔχω b)
ἐνθουσιάζω : θεός
ἔντερον : ἐν
ἑξῆς, ἕξις : ἔχω b)
ἔπηλυς : ἐλθεῖν
ἐργάτης : W ἐργ a.e.

-εργέτης : W ἐργ a.e.
ἔρδω : ,,
ἐρεθίζω, έθω : ἔρις
ἐρεύθω : ἐρυθρός
ἐρευνάω : ἐρέω
ἔρος, ως : ἔραμαι
ἐρῶ f : εἴρω
ἐρωτάω : ἐρέω
ἐσθής : ἕννυμι
ἐσθίω : ἔδω
ἐσθλός : εἰμί a. e.
ἐτεός : ,,
ἐτήσιος : ἔτος
ἐτήτυμος : εἰμί a. e.
ἔτυμος : ,,
εὔδιος : δῖος
εὔσσελμος : σέλμα
εὐσχημοσύνη : ἔχω d)
εὕω : αὔω
εὐώνυμος : ὄνομα
εὐωχία : ἔχω c)
ἔφεδρος : ἕζομαι
ἐφεξῆς : ἔχω b)
ἔφηβος : ἥβη
ἔφοδος : ὁδός
ἔφορος : ὁράω
ἐχυρος : ἔχω b)
-εωρος : αἴρω
(ἕως : αὔως)

ζ

ζῆλος : ζητέω
(ζόφος : ζέφυρος)
ζυγόν : ζεύγνυμι
ζῳδιακός : ζάω
ζῷον, ζωή : ,,

η

ἠγερέθομαι : ἀγείρω
-ηγερής : ,,
-ηγέτης : ἄγω
-ήγορος, -ήγυρις : ἀγείρω
-ηγός : ἄγω
ἥδομαι : ἀνδάνω
ἡδύς : ,,
(ἠέλιος : ἥλιος)
ἠέριος : ἦρι **H**
ἦθος : ἔθος
-ηκής : W ἀκ
-ήκοος : ἀκούω
-ήλατος : ἐλαύνω
-ηλυς : ἐλθεῖν
ἠνορέη : ἀνήρ
-ηρέτης : ἐρέσσω
-ήρης : ἀραρίσκω
(ἠΰς : ἐΰς)
(ἠώς : αὔως)

θ

θᾶκος : τίθημι
θάνατος : θνήσκω
θάσσω : τίθημι
θάτερον : ἕτερος
(θέα, τρον : θαῦμα)
θεῖος : θεός
θέμα, μις : τίθημι
θέσις : ,,
θεσπέσιος : W σεπ
θέσπις : ,,
θέσφατος : W φα a)
-θέτης : τίθημι
(θεωρός : θαῦμα)
(θηέομαι : ,,)
θήκη : τίθημι
θηλέω : θάλλω
-θημα : τίθημι
θοός : θέω
θόρυβος : θρέομαι
θοῦρος, ις : θρώσκω
θρασύς : θάρσος
θρέμμα : τρέφω
θρῆνος : θρέομαι
θρῆνυς : θρόνος
θρόος : θρέομαι
θρυλέω : ,,
θυμ.. : θύω
θύος : ,,
θυσία : ,,
θῶκος : τίθημι

ι

ἴδρις : W ἰδ
ἱδρύω : ἕζομαι
ἵζω : ,,
ἴκελος : εἴκω 2
(ἴλλω : εἴλω)
ἱμάτιον : ἕννυμι
ἵστωρ : W ἰδ
ἰσχύς, υρός : ἔχω f)
ἴσχω : ,,
ἰταμός : εἶμι
ἴτης : ,,

κ

κάθημαι : ἧμαι
κάθοδος : ὁδός
καλοκἀγαθία : ἀγαθός
κάμμορος : W μερ 2
κάρτα, τος : κράτος
καρτερέω : ,,
καῦμα : καίω
(κέαρ : καρδία)
κελεύω, λης : κέλλω
κεραία : κέρας
κήλεος : καίω
(κῆρ : καρδία)
κίχρημι : W χρα a)
κλάδος : κλάω
κλαυθμός : κλαίω
κλεῖθρον : κλείω

κλεινός, τός : κλύω
κλέος : ,,
κληδών : ,,
κλῄζω : ,,
κλῇθρον : κλείω
κλῄς : ,,
κλῆμα : κλάω
-κλημα : καλέω
κλῆσις, -σία : ,,
κλίμα, αξ : κλίνω
κλισίη, κλιτύς : ,,
κλοπεύς : κλέπτω
κλών : κλάω
-κμής : κάμνω
κοιμάω : κεῖμαι
κοίτη : ,,
κόμμα : κόπτω
κοντός : κεντέω
κόρη, ίζω : κοῦρος
κουρεύς : κείρω
(κραδίη : καρδία)
κράνος, νίον : κάρα
κρᾶσις : κεράννυμι
κρατήρ : ,,
κραυγή : κράζω
κρήδεμνον : κάρα
κρημνός : κρεμάνν.
κριός : κέρας
(κρουνός : κρήνη)
κρύβδην : κρύπτω
κτέατα : κτάομαι
κτέρα : ,,
κτῆμα, νος ,,
κτῆσις : ,,
κυνάμυια : μυῖα
κυφός : κύπτω
κωλύω : κόλος

λ

λαβή : λαμβάνω
-λάβος, -ής : ,,
λάθρα : λανθάνω
λακτίζω : λάξ
λαρός : (ἀπο)λαύω
λατομία : λᾶας
λάχος : λαγχάνω
λέαινα : λέων
λεαίνω : λεῖος
λεῖμμα : λείπω
λειτουργός : λαός
λέκτρον : W λεχ
λέξις : λέγω 2)
λευγαλέος : λυγρός
λεύω : λᾶας
λεώς : λαός
λήθη, θω : λανθάν.
ληίζομαι : λεία
λῆμμα : λαμβάνω
-ληξις : λήγω
λῆρος : λάλος
λησμοσύνη : λανθάνω
ληστής : λεία
λῆψις : λαμβάνω
λίς : λέων
-λογή : λέγω 1)
λογίζομαι : λέγω
λόγος, ιμος : ,,
λοιβή : λείβω
λοιμός : λιμός
λοιπός : λείπω
λόχος : W λεχ
λύχνος : λεύσσω

μ

μάγειρος : μάσσω
μάγμα : ,,
μάζα : ,,
(μαζός : μαστός)
μαθη.. : μανθάνω
μαινάς : W μα b)
μαν.. : ,, ,,
μέθοδος : ὁδός
μεῖξις : μείγνυμι
(μειόω : μικρός)
μείρομαι : W μερ 2
μελέτη : μέλει
-μελής : ,, en μέλος
μενεαίνω : W μα d)
-μένεια, -νής ,,
μενοινάω : ,,
μένος : ,,
μεσημβρία : ἡμέρα
μετέωρος : αἴρω
μετόπωρον : ὥρα
μῆκος : μακρός
μηκύνω : ,,
μῆνις, ίω : W μα b)
μῆτις, ίω : ,, a)
μιγ.. : μείγνυμι
μιμνήσκω : W μα c)
μίμνω : μένω
(μινυ[θ]ω : μικρός)
μῖξις : μείγνυμι
μίσγω : ,,
μνεία : W μα c)
μνη.. : ,, ,,
μόλις : μόγος
μομφή : μέμφομαι
μονή, νιμος : μένω
μορ.. W μερ 2)
μοχθ.. : μόγος
μυέω, μύστης : μύω
μῶνυξ : ὄνυξ

ν

ναΐάς, νᾶμα : νάω
νεανίας : νέος
νεαρός : ,,
νεώριον : ναῦς

νεώς : ναίω
νηλεής : ἔλεος
νῆμα : νέω 1
νημερτής : ἁμαρτ.
νηνεμίη : ἄνεμος
νήποινος : ποινή
νήχω : νάω
νομ.. : νέμω
νουθετέω : νόος
νουμηνία : μήν
νυστάζω : νεύω
νωμάω : νέμω

ξ

ξόανον : ξέω
ξύλον : ,,
(ξυνός : κοινός)
ξυρόν : ξέω
ξυστός, όν : ,,

ο

ὄβριμος : βαρύς
ὀδάξ : δάκνω
ὀδμή : ὄζω
οἶδα : W ἰδ
ὀϊζύς, υρός : οἴ
οἶκτος, τρός : ,,
οἰμώζω, γή : ,,
οἶμος, η : εἶμι
οἶτος : ,,
ὄλεθρος : ὄλλυμι
ὁλκάς : ἕλκω
ὅμαδος : ὁμός
ὁμαλός : ,,
ὁμηγερής : ἀγείρω
ὁμῆλιξ : ἧλιξ
ὅμηρος : ἀραρίσκω
ὄμμα : W ὀπ
ὀμοκλή : καλέω
ὁμώνυμος : ὄνομα
ὄπις : W ὀπ
-οπτεύω,-της : W ὀπ
ὀπτήρ, -τρον : ,,
ὀπωπή : ,,
ὀπώρα : ὥρα
ὄργανον : W ἐργ a.e.
ὄργια : ,, ,,
ὀργυιά : ὀρέγω
ὁρίζω : ὅρος
ὀρχαμός : ἄρχω
ὀσμή : ὄζω
ὄσσα : W ἐπ
ὄσσε : W ὀπ a.e.
ὀσφραίνομαι : ὄζω
οὖλος : ὄλλυμι, ὅλος
-ουργός : W ἐργ
οὖρος : ὁράω, ὅρος en ὅρος
οὐσία : εἰμί
-οῦχος : ἔχω c)
ὀφθαλμός : W ὀπ
ὀφλισκάνω : ὀφείλω
ὀχέω : ὄχος, εος
-οχος : ἔχω c)
ὀχυρός : ,, b)
ὄψ : W ἐπ
-οψ : W ὀπ
ὄψις, -ψία : W ὀπ

π

παγκράτιον : κράτος
πάγος : πήγνυμι
πάθος : πάσχω
παλαίστρα : πάλη
παμφαίνω : W φα b)
παν.. : πᾶς
πανήγυρις : ἀγείρω
παραίφασις : W φα a)
παρρησία : εἴρω
πάσσαλος : πήγνυμι
πάχνη : πήγνυμι
πεῖρα : W περ d)
πεῖραρ : ,, b)
πειρατής : ,, d)
πείρω : ,, e)
(πένθος : πάσχω)
πέπων : πέσσω
περισσός : W πεσ a)
πέρνημι : W περ c)
περόνη : ,, e)
πέρυσι : ἔτος
-πέτηλος : πιτάνν.
πηδάω : St. πεδ
πιθανός : πείθω
πιμελή : πῖαρ
πινυτός : πνέω
πιπράσκω : W περ c)
πίπτω : πέτομαι
πίστις, τός : πείθω
πίτνημι : πετάνν.
πιφαύσκω : W φα b)
πίων : πῖαρ
-πλάσιος : δι-, τρι-
πλέθρον : πέλω
πλεῖος : πίμπλημι
πλεονάζω : πολύς
πλεονεκτέω, εξία : ἔχω a)
πλεύμων : πνέω
πλέως : πίμπλημι
πλῆθος : ,,
πλημμελής : μέλος
πλήρης : πίμπλημι
πλησίον : πέλας
πλοῖον : πλέω
πλόκαμος : πλέκω
πλόος : πλέω
-πλοος : δι-, τρι-
πλώω : πλέω
πνοή : πνέω
ποδάγρα : ἄγω

ποδαπός : St. πο
ποδάρκης : ἀρκέω
ποδήνεμος : ἄνεμος
ποιπνύω : πνέω
πόλος, -λή : πέλω
πομπός, ή : πέμπω
πονηρός : πένομαι
πόνος, νέω : ,,
πορεύω : W περ f)
πορθέω : πέρθω
πορθμός : W περ g)
πορίζω : ,, f)
πόρνη : ,, c)
πόρος : ,, f)
πόρρω : πρό
πόσις, ή : πίνω
ποτή : πέτομαι
ποτήριον : πίνω
ποτής, ῆτος : πίνω
πότμος : πέτομαι
πότνια, να : πόσις
πότος, όν : πίνω
πούς : St. πεδ
πραγ . . : πράσσω
(πρέμνον : πρυμνός)
(πρηνής : πρᾱνής)
πρίν : πρό
πρόβατον : βαίνω
πρόεδρος : ἕζομαι
προμηθής : μανθάνω
προσ-άντης : ἄντα
προσ-ηλόω : ἧλος
προσ-οδος : ὁδός
προσ-ῳδία : ᾄδω
προῦπτος : W ὀπ
προὔργου : W ἐργ
πρύτανις : πσό
πρω . . : ,,
(πταίω : παίω)
πτερόν : πέτομαι
πτέρυξ : ,,
πτηνός : πέτομαι
(πτοέω : πτήσσω)
(πτόλις : πόλις)
πτῶμα : πέτομαι
πτώξ, χός : πτήσσω
πυγμή : πύξ
πύκτης : ,,
πύστις : πυνθάν.
πώγων : πήγνυμι
πῶμα : πίτω en H

ρ

ῥαπίς : ῥάβδος
ῥέα, ῥεῖα : ῥᾳδιος
ῥέζω : W ἐργ
ῥεῖθρον : ῥέω
ῥεῦμα : ,,
ῥῆμα : εἴρω
ῥήτωρ : ,,
ῥόος : ῥέω
ῥόπαλον, πή : ῥέπω
ῥύαξ, ῥυθμός : ῥέω
-ρωξ : ῥήγνυμι
ῥῶπες : ῥέπω

σ

(σάος, σαόω : σῶς)
σεμνός : σέβομαι
σήμερον : ἡμέρα
σιωπή : σιγή
σκίδνημι : σκέδάνν.
σκληρός : σκέλλω
σκολιός, ον : σκέλος
σκόπελος : σκέπτομαι
σκοπός, πιά : ,,
σκορακίζω : κόραξ
(σμικρός : μικρός)
σπέρμα : σπείρω
σπονδή : σπένδω
σπορά : σπείρω
σπουδή : σπεύδω
σταγών : στάζω
στάδιος : ἵστημι
σταθμός, μη : ,,
στάσις, σιμος : ,,
στατήρ, -στάτης : ἵστημι
στείνομαι : στενός
στέμμα : στέφω
στέρνον : στόρνυμι
στεροπή : ἀστήρ
στῆθος : ἵστημι
στήλη : ,,
στιβαρός : στείβω
στίβος, στῖφος : στείβω
στίχος : στείχω
στοῖχος : ,,
στόλος, λή : στέλλω
στόνος, αχη : στένω
στρεβλόω : στρέφω
στροφή : ,,
στρῶμα, μνη : στόρνυμι
σύνεσις, ετός : ἵημι
σύστασις : ἵστημι
σύστημα : ,,
συφεός : σῦς
συφορβός : φέρβω
σχεδίη : σχίζω
σχεδόν : ἔχω d)
-σχεσις : ,, f)
σχέτλιος : ,, d)
σχῆμα : ,, ,,
σχολή : ,, e)

τ

τάγμα : τάσσω
ταγός : ,,

τανία : τείνω
ταμίας, ιεύω : τέμνω
τάμνω : τέμνω
τανaός, νύω : τείνω
τάξις : τάσσω
ταρσός : τερσαίνω
τάσις : τείνω
τάφος, φή : θάπτω
τάφρος : ,,
τέγος : στέγω
τέκνον, κος : τίκτω
τελαμών : W ταλ
τελετή, λέω : τέλλω
τελευτή : ,,
τένων : τείνω
τέρην : τείρω
τετραίνω : ,,
τεῦχος, ω : W τυχ
τηλεθάω : θάλλω
τήμερον : ἡμέρα
τιμή, μάω : τίω
τιμωρός, ρέω : ὁράω a. e.
τίσις : τίω
τιταίνω : τείνω
τιτρώσκω : τρώω
τλήμων : W ταλ
τμήγ : τέμνω
τμῆμα, σις : ,,
τοῖχος : τεῖχος
τόκος, εύς : τίκτω
-τολή : τέλλω
τόλμα : W ταλ
τόμος, μή : τέμνω
τόνος : τείνω
τορεύς : τείρω
τράπεζα : St. πεδ
τραῦμα : τρώω
τρήρων : τρέω
τρητός : τείρω
τρίβω : τείρω
τρίχινος : θρίξ
τρόμος : τρέμω
τρόπος, πή : τρέπω
τροφεύς, ή : τρέφω
τρυφή, φάω : θρύπτω
τρύχω : τείρω
τρωπάω : τρέπω
τυγχάνω : W τυχ
τύμπανον : τύπτω

υ

ὑάδες : ὕω
ὕαινα : σῦς
ὑετός : ὕω
πόύδρα : δέρκομαι
ὕποπτος : W ὀπ
ὑπόσχεσις : ἔχω f)
ὑφορβός : σῦς
ὕψι, ὕψος : ὕπατος
ὑψόροφος : ἐρέφω **H**

φ

φαέθω, φαείνω : W φα b)
φανερός : ,, c)
φαντάζομαι ,, ,,
φάος : ,, b)
φαρέτρα : φέρω
φάσις : W φα c)
φάσκω : ,, a)
φάσμα : ,, c)
φάτις : ,, a)
-φατος : W φεν
φηγός : φαγεῖν
φήμη : W φα a)
φήτης : ,, ,,
φθόγγος : φθέγγομαι
φθορά : φθείρω
(φλαῦρος : φαῦλος)
φλόξ : φλέγω
φόβος, έω : φέβομαι
φοίνιος : W φεν
φόνος, ή : ,,
φόρος, ρά : φέρω
φόρτος, τίον : ,,
φρονέω, φρόνιμος : φρήν
φροντίς : ,,
φρουδος : ὁδός a. e.
φρουρός, ρά : ὁράω
-φρων : φρήν
φυγή : φεύγω
φύζα : ,,
φυή, -ής : φύω
φῦλον, λή : ,,
φωνή : W φα a)
φώρ : φέρω
φῶς : W φα b) .

χ

χάος : W χα
χαρά, -ρής : χαίρω
χάρις, ρμα : ,,
χατέω, ίζω : W χα
χειροτονέω : τείνω
χέρης, είων : χείρων
-χέρής, εια : χείρ
χηλός, λη : W χα
χῆρος, ᾱ : ,,
χιών : χεῖμα
χόος, ή : χέω
χρεία : W χρα e)
χρε[ι]ώ : ,, ,,

χρόα : χρώννυμι
χυλός, μός : χέω
χύτρα, τρος : ,,
χῶμα : ,,

ψ]

ψόγος : ψέγω

ω

ᾠδή : ᾄδω
-ώδης : ὄζω
-ῳδης (ώδ.) : W ἰδ, εἶδος
-ῳδός, -δία : ᾄδω
-ώλης : ὄλλυμι
-ωμότης : ὄμνυμι
-ώπης, πις : W ὀπ
ὥρα : ὁράω a. e.
-ωρός, ρία : θαῦμα (θέα) en ὁράω
ὠφελέω : ὄφελος
ὤψ : W ὀπ

CORRIGENDA

(Behalve eenige drukfouten door verkeerde plaatsing of wegvalling der accenten en de verwisseling der beide sigma's verbetere men het volgende)

bladz.	IX	agentes	=	agentis
,,	X	Fom	=	Nom
,,	1	ὁμοῦ	=	ὁμοῦ
,,	6	φιλάντρωπος	=	ᵒθρωπος
,,	9	ἕως	=	ἕως
,,	11	γαστής	=	γαστήρ
,,	21	ἔκητε	=	ἕκητι
,,	23	δῆμος	=	δῆμος
,,	30	ἴαπβος	=	ἴαμβος
,,	30	Ift	=	Inf.
,,	31	προηΐμι	=	προΐημι
,,	43	λῦρι	=	λῦσι
,,	44	μα	=	μα
,,	45	μάστιζ	=	μάστιξ
,,	47	W μερ	=	W μερ
,,	54	ἀπ-ονέω	=	ἀπ-οκνέω
,,	59	bezoedeld	=	bezoedel
,,	68	prytaam	=	prytaan
,,	69	πυκάξω	=	πυκάζω
,,	71	σλέας	=	σέλας
,,	73	belegerd	=	gelegerd
,,	77	ἀτάταλαντος	=	ἀτάλαντος
,,	79	τιχνίτης	=	τεχνίτης
,,	89	Portus	=	Pontus
,,	100	donker	=	donder
,,	111	τείγω	=	τείνω
,,	111	πύϋδρα	=	ὑπόδρα